

Eestikeelne Android
LG-It on hea

Parim juhtseade
lennundusfännile

Nokia X6 jätkab vana
tuntud rida

Esimest korda testis
SATA3 kõvaketas

Nr 61, mai 2010 ■ Hind 24.90 kr

[digi]

**VAID
24.90**

Parim sõber
suveks:
testis kuus
navigaatorit

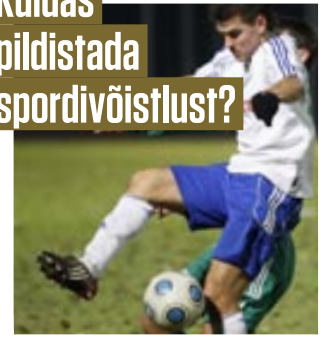
Testime Apple iPadi

Õpetame Mac Minist
meediakeskust
tegema

Kuidas
pildistada
spordivõistlust?

Silm silma vastu:
testis Canon 550D
ja Sony a450

Miks mobiiltelefonid ise netis käivad?

ISSN: 9771736269016

Reaalselt parimad hinnad!

arvutikeskus

ARVUTIKESKUS@, OÜ BSV Grupp
Tallinn 11415, Peterburi tee 62a
Peterburi tee Maksimarket
Tel: 60 54 550
e-mail: info@arvutikeskus.ee
www.arvutikeskus.ee

Tavahind:
1790 EEK

**Hind:
1575 EEK**

BenQ G922HDL 18.5" LED

Ekraan: 1366x768 / 250cdqm / DCR 5.000.000:1 (Typ 1000:1)
/5ms / 170-160 / VGA / DVI / Glossy black

Tavahind:
2790 EEK

**Hind:
2395 EEK**

Tomtom XL IQ Routes edition Europe 42, 4.3"

Kaardid: Andorra, Austria, Belgium, Bulgaria, Croatia, Czech Republic, Denmark, Estonia, Finland, France, Germany, Gibraltar, Hungary, Italy, Latvia, Liechtenstein, Lithuania, Luxembourg, Monaco, Norway, Poland, Portugal, Republic of Ireland, San Marino, Slovakia, Slovenia, Spain, Sweden, Switzerland, the Netherlands, United Kingdom and Vatican City, Albania, Belarus, Bosnia-Herzegovina, Macedonia, Moldavia, Montenegro, Romania, Serbia, Ukraine and the Russian Federation.

Tavahind:
1290 EEK

**Hind:
1090 EEK**

Samsung ML-1640 laserprinter koju või kontorisse.

Kuni A4 formaadi printimiseks, 1200x600 dpi, mälu 8MB, kuni 17 lehte minutis printimiskiirus, 150-lehte mahutav paberisahtel, USB ühilduvus (USB kaabel puudub komplektist), mõõtmed: 353 x 298 x 209 mm

Üli kompaktned lauaarvuti MSI Windbox DE200CE

Intel® Atom™ Dual Core 330 1.6GHz, mälu 2GB DDR2, kõvaketas 320GB HDD, videokaart ATI Radeon HD4330, Gigabit LAN, Wireless LAN, HDMI, 4xUSB, Card Reader, Tarkvara: Windows 7 Home Premium

Tavahind:
4990 EEK

**Hind:
4350 EEK**

Tavahind:
13990 EEK

**Hind:
11790 EEK**

MSI Wind Top AE2220 LCD-lauaarvuti

Puuetundlik Full HD ekraan 21.5" suhtega 16:9, resolutsioon 1920 x 1080 pikslit, protsessor Intel Core 2 Duo T6600 2.2GHz, operatiivmälu 4GB DDR2, kõvaketas 640GB, videokaart NVIDIA GeForce 9300 256MB, 802.11 b/g/n WiFi, Double-layer DVD+/-RW Super Multi, 2 x 5W 5.1-kanaliga surround kõlarit + SRS Premium Sound, veebikaamera 1.3 miljonit pikslit, mikrofon, VGA port, 6 tk USB 2.0, eSATA, RJ45 (LAN), mikrofoni- ja kõrvaklappide väljundid, HDMI, SPDIF, kaardilugeja 6-in-1, arvuti värvus: must Komplektis: juhtmeta klaviatuur ja hiir, pult!

VERBATIM 3,5" HDD 500 GB Desktop hard disk

(USB 2.0 connection, 7200 rpm, data transfer speed up to 60 MB/s, 2 aastat garantii, 47510

Tavahind:
1390 EEK

**Hind:
1195 EEK**

Tavahind:
3990 EEK

**Hind:
3520 EEK**

Canon IXUS 120 IS SILVER + kingitus

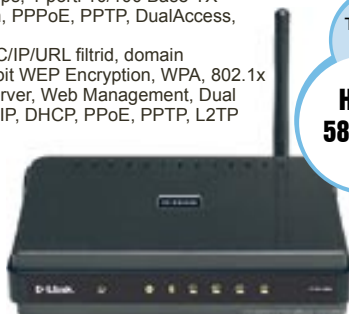
4GB SD kaart, 12.1 Mpixel / 4X Optiline zoom / Optiline pildi stabilisaator / DIGIC 4 / 2.7" LCD ekraan/

WiFi ruuter DIR-300/NRU

N standard 150Mbps, 4-porti 10/100 Base-TX switch 802.11b/g/n, PPPoE, PPTP, DualAccess, NAT, VPN pass-through, MAC/IP/URL filtrid, domain blocking, 64/128-bit WEP Encryption, WPA, 802.1x support, DHCP Server, Web Management, Dual Access tugi, StaticIP, DHCP, PoE, PPTP, L2TP

Tavahind:
690 EEK

**Hind:
580 EEK**

Tavahind:
490 EEK

**Hind:
315 EEK**

LOGITECH CORDLESS DESKTOP EX100 USB EST

Juhtmeta klaviatuur ja hiir.

WD ELEMENTS DESKTOP 1TB

USB2.0 BLACK Väline, maht 1TB, vahemälu 16MB, andmeedastuskiirus 480mbits/s, pööremiskiirus 7200 rpm, pakendis (usb 2.0 usb kaabel, AC adapter)

Tavahind:
1490 EEK

**Hind:
1225 EEK**

Tavahind:
2750 EEK

**Hind:
2250 EEK**

BenQ G2222HDL 21.5" LED

Ekraan: 1920x1080 / 250 cdqm / 5.000.000:1 (typ 1000:1) / 5ms / H=170, V=160 / VGA / DVI w HDCP / Full HD / Glossy black / only VGA cable included.

Tavahind:
8990 EEK

**Hind:
7250 EEK**

Samsung R530

Stiilne ja soodne sülearvuti, LED-tüüpi energiasäästlik ekraan 15.6" resolutsiooniga 1366x768 pikslit, protsessor Intel Core Duo T4400 2.2GHz, operatiivmälu 2GB DDR3, kõvaketas 250GB, optiline seade DVD Super Multi DL, videokaart Intel GMA 4500M, 3 tk USB 2.0, HDMI, WLAN 802.11b/g/n, veebikaamera ja mikrofon, universaalne kaardilugeja, 6-elementiga aku, kaal 2.5 kg Tarkvara: Windows 7 Home Premium.

TOIMETAJA VEERG

Uus [digi] on lõpuks valmis

Henrik Roonemaa

peatoimetaja

Selline ongi meie uus [digi]. Vana kujundus pidas vastu paar aastat ja hakkas meile endalegi lõpuks tunduma oma aja lapsena. Uus on ilusam ja kandilisem, meile meeldib.

Oleme juurde lisanud ka uusi rubriike, mõned ära kaotanud ja mõnesid muutnud. Rubriikide muundumine jätkub veel paari lähema kuu jooksul, nii et suve lõpuks peaks uus [digi] olema omandanud enam-vähem sellise sisu, nagu me ise tahame ja nagu meile endale kõige rohkem meeldib.

Me kõik oleme seda ajakirja algusest peale nagu iseendale teinud. [digi] on kogu aeg olnud selline ajakiri, millist meile endale kõige rohkem meeldiks lugeda, ja meil on hea meel, et teile on ka meeldinud.

Nüüd pakume mitmeid uuendusi «Värske kraami» lehekülgedel. Siit leiad uue väike võrdluse, rubriigid «3 küsimust», «Minevik», «Mida peidab endas?», «Uus vs.

[digi] on kogu aeg olnud selline ajakiri, millist meile endale kõige rohkem meeldiks lugeda

vanad», uuendatud «Naisteka» ja nii edasi.

Ka «Plays» on mitmeid teie poolt soovitud uuendusi.

Nüüd leiad sealt igal kuul retromängude rubriigi, kuid ka igapäevamängude rubriigi, sest lihtsate Flash-mängudega *casual gaming* on kasvanud vaata et suuremaks valdkonnaks kui pärismängud.

[digi] on sel kuul müügis superhinnaga, lisaks lükkasime käima uute auhindadega tellimiskampaania. Kingi ajakiri sõbrale või vormista lõpuks see tellimus, mida sa pole viitsinud kunagi teha.

44
Kuidas leida õige tee? [digi] aitab sind kuu navigatsiooniseadme ja kahe mobiiltelefoniga.

ISTOCKPHOTO

VÄRSKE KRAAM

7 ■ Uudised

Lenovo L-seeria sülearvutid

16 ■ Top

10 põhjust, miks Android on parem kui Apple iPhone

18 ■ Tulevik / Minevik

Avatarid helgest tulevikust ja flopikettad mustast minevikust

20 ■ Naistekas

Milline dieediportaali aitab alla võtta?

22 ■ Arvamus

Saatan on detailides

24 ■ Persoon

Kratid tulevad Garaažist välja

26 ■ Veiko Tamme imeline maailm

AMD/ATI DirectX 11 graafikarida lõppsirgel

JÄRELE PROOVITUD

28 ■ Apple iPad

iPad on kohal!

30 ■ Samsung N220

Raske koorma all

31 ■ Hitachi SIMPLE Tough

Metsa seenele, auu-auu!

32 ■ SATA3 WD1002FAEX

Ime jäi olemata

33 ■ Seagate FreeAgent Theater+

Tootsi rehkendus

33 ■ LG GW620

Aus kaup

34 ■ Canon EOS 550D ja Sony a450

Sony Canoni vastu

36 ■ Logitech G940

Lennundusfännile parim

37 ■ Dell Studio 17

Mängulusti Dellilt

38 ■ Philips 191EL

Tuba soojaks ei küta

40 ■ LG XF2

Puldiga kõvaketas

41 ■ Logitech Speaker Lapdesk N700

Hoiab jalad jahedas

41 ■ Logitech S125i

Kuivale mättale pinisema

42 ■ Nokia X6

Noor pensionär

43 ■ Toshiba Satellite L500-1UJ

Tegelane tagareast

68

Seninägematu märul
Playstation 3 peal.

VÖRDLUSTESTID

45 ■ Suur test

Testis kuus navigatsiooniseadet

52 ■ Väike test

Milline on parim mänguriklaviatuur?

KUIDAS ...

56 ■ ... aru saada, et mobiiltelefonise internetis käib

Et pärast arvet saades ei ehmataks

58 ■ ... PDF-faile töödelda?

Kes ütles, et seda ei saa teha?

59 ■ ... veebirakendused töölauale tuua?

Elu saab teha palju mugavamaks

60 ■ ... Mac Minist kodukino teha?

Väike karp, suured võimalused

62 ■ ... pildistada sporti?

Nipid liikumise tabamiseks

66 ■ ... arvutist PS3 videot striimida?

Jäta tüütu kopeerimine minevikku

SELLEST DIGIST TAHAKSIN

Toimetaja Sveni valik

Mis?

Apple iPad

Miks?

Sest seda oleks palju mõnusam kaasas kanda kui sülearvutit.

Mis leheküljel pikemalt kirjutatakse?

Lk 28

PLAY

68 ■ God of War III

Vana-Kreeka otsis ja leidis superstaari

71 ■ Anno 1404: Venice

Laevade ja tundide uputamine

72 ■ S.T.A.L.K.E.R.: Call of Pripjat

Kolmandat korda Tsooni

73 ■ Just Cause 2

Maailma suurim liivakast

74 ■ Ghost Pirates of Vooju Island

Naljasoneta kummitused

75 ■ Silent Hill: Shattered Memories

Nokk kinni, saba lahti

76 ■ Väikesed ja nutikad mängud

«Eufhoria» ja «I-fluid»

77 ■ Retro

Neli parimat mängu aastast 1990

78 ■ Kihutamised PSP-I

«Gran Turismo» ja «MotorStorm: Arctic Edge»

79 ■ Argipäevamängud

Põnevat ajaviidet igaühele

VEEL

81 ■ Ostujuht

Milline sülearvuti on Svenil?

82 ■ Pikk test

Henrik tunneb end ahistatuna.

VÕITJAD

Õige vastus on, et sombimärul, mis septembris alguses arvutile ja konsoolidele ilmub, kannab pealkirja «Dead Rising 2».

Arvutimängu

«Assassin's Creed II» võitis:

- Alar Haavandi

Mängude plakatid:

- Jorgen Holm
- Eveli Paalberg
- Raul Sulu
- Timothy Tamm
- Sten Sistik
- Kaspar Kannik
- Keith Tauden
- Peeter Pärna

Auhinnad saab kätte [digi] toimetusest Liimi 1, Tallinn.

Tellijale ajakiri 15% soodsam

Tellimine

- telefonil 660 9797
- e-posti aadressil:
levi@presshouse.ee
- veebis aadressil www.telli.ee

Aastatellimus 399 krooni.
Otsekorraldus 33 krooni kuus.

[digi]

Address: Liimi 1, 10621 Tallinn tel 661 6186 faks 661 6185
e-post digi@presshouse.ee

Toimetused

Peatoimetaja Henrik Roonemaa
(henrik.roonemaa@presshouse.ee)
Toimetajad Sven Vahar (sven.vahar@presshouse.ee),
Martin Mets (martin.mets@presshouse.ee)
Kujundaja Holger Vaga (holger@presshouse.ee)
Keeletoimetaja Piret Reidla (piret.reidla@presshouse.ee)

Reklaam

Raimo Kõrts (raimo.korts@presshouse.ee, tel 661 6186)

Fotod tootjatelt, kui ei ole märgitud teisiti.

Väljaandja Presshouse OÜ Trükk Unipress

© Presshouse OÜ Digis avaldatud tekstide ja fotode avaldamine üksikõik millisel viisil on keelatud ilma väljaandja eelneva kirjaliku loata. Kõik õigused on kaitsitud.

Ootan CS5 juttu

Kuna aprillis tuli Adobe CS5, siis mõtlesin, et võiksite sellest pikemalt rääkida. Karl-Heinrich

Kust saab MSI Windi?

Aprillinumbris «Värske kraami» rubriigis oli juttu sellisest tootest nagu sülearvuti MSI Wind U160. Samuti oli seal juttu, et eelnevatud toode on saadaval aletes märtsikuust. Ehk oskate mind juhatada, kust seda toodet võiks Eestis leida? Tarmo

[digi] vastus:

Mitmetes hinnakirjades on olemas küll, Hinnavaatlusest näiteks leidsime. Vaata sealt.

Kirjutage mikrofonidest

Järgmises [digi] numbris võiksite rääkida mikrofonidest. Dünaamilistest, kondensaatoritest jne. Aitäh! Green

Pange koomiksi asemele midagi muud

Tere [digi] rahvas! Teil on väga hea ajakiri. Palun jätkake samas vaimus! Ainuke miinus on, et igakuine koomiks on täiesti mittenaljakas. Palun testige uues [digi] mängu «Battlefield Heroes» ja loodan, et saate varsti ka iPadi testida. Andre

[digi] vastus:

Sul veab, Andre. Koomiks on kadunud ning iPad on selles numbris testitud. Battlefield Heroes on ehk ka tulemas, jää valvele.

iPadi konkurentidega on probleem

Leidsin paar viga aprillikuu ajakirjast rubriigist «5 iPadi konkurenti» (vähemalt ma arvan, et leidsin). Ise olen just viimasel ajal hakanud viima ennast tahvelarvutitega kurssi. 1) HP Slate'i hind pole minu teada veel kinnitatud ja nii palju kui mina lugenud olen, pakutakse HP Slate'i hinnaks umbes 500 dollarit kuni 500 eurot. Olles ise suur HP Slate'i ootaja, ei raatsiks sellele kulutada 10 000 kr, kuigi iPadile ma enda elus kohta ei näe. 2) Minu arvates on Archos 5 juba päris vana ja seda ei saaks nimetada enam iPadi konkurentideks. Ma arvan, et palju suurem iPadi konkurent oleks Archos 9, mille hinnaks on umbes 6000 krooni.

[digi] vastus:

Tambetil on õigus. HP Slate'i hind on esialgsetest kuulukatest oluliselt madalam, jäädes umbes 6000–7000 krooni kanti. iPadi konkurentideks sobivad aga nii Archos 5 kui ka Archos 9, kuigi viimati nimetatud on uuem ja võimsam ning sellel jookseb näiteks Windows 7 märska valutumalt.

Testige videomontaažiprogramme

Kiidan teie ajakirja väga huvitava sisu eest.

KUU KIRI

Tegite Western Digitali meediamängijale liiga

Tahaks juhtida tähelepanu sellele, et pealiskaudsus ja lahmimine ei tohiks olla arvutuse juures andestatavad. Soetasin selle seadme nädal enne ajakirja ilmumist, olles eelnevalt loomulikult põhjalikult foorumeid kamminud. Soetamise põhjuseks oli vajadus HDMI ja võrguliidese järele ning soov hoida telesa juures võimalikult vähe kola. Lisaks võimalus mugavalt tarbida aastate jooksul kogunenud meediat.

Vaidleksin vastu suuremale osale härra Parve väidetest.

1. Kui juhe taga, siis vähemalt XP-ga arvutitega kaetud võrgust jagatud kaustadele ligisaamisega probleeme ei tundu olevat. MKV tuleb üle võrgu ülimalt sujuvalt ja seadmel on piisavalt võimsust probleemideta HD video mängimiseks. Ka mälupulgalt ja otse külge ühendatud kõvakettalt failide lugemisega probleemi ei ole. Failide kopeerimise ja kustutamise võimalus on targu teise menüüsse tõstetud.

2. Siiani on esinenud ainult üks kahtlase päritolu ja kvaliteediga AVI, mis heli ja pildi mõnevõrra sünkroonist välja laseb. Kõikvõimaliku AVI- ja DivX-vormingus meedia satumine meie arvutisse on tegelikult seaduse, kvaliteedi ning faili ja koodekite päritolu poolest nii kahtlane teema, et selle üle virisemine peaks patt olema.

3. Kasutajaliides võib ju mõne arvates kole olla, aga see-eest piisavalt intuitiivne (kaasas on ka 173 lehekülge kasutusjuhendit PDFina ning peoga muud mudru, kui kellelgi peaks vaja minema). Foorumites kolamiseks pole praktilist vajadust tekkinud.

4. Kui hr Parve oleks viitsinud veidi uurida, siis on sellel kolel kausta märgil «PLAY» sümbol peal ja kui DVD pealt kopeeritud failid seal kaustas lahtiselt juhtuvad olema, siis mängitakse õige nupu vajutamisel asi maha, nagu peab. Tõsi, menüüd ja rek-

laam jääb välja, aga neid saab soovi korral ise kaustast õngitseda, kui huvi juhtub olema. Samuti mängitakse ilusti maha ISO-tõmmis DVDst.

5. Selle karbi ülesandeks on meedia esitamine. Sorteerida on seda nii või teisiti lihtsam arvuti kaudu. Kui failid on andmekandjal kaootiliselt, siis ei ole see mitte seadme, vaid failide paigutaja probleem. Kuidas raamatud riulisse saavad? Linux, selle fännid ja kõikvõimalikud süsteemiadministraatorid ei puutu asjasse – inimene, kes väidab, et ta oskab arvutit kasutada, võiks teada, mis asi on kataloogipuu, ja omada õrna ettekujutust, kus midagi tema isiklikus majapidamises paikneb.

6. Plaadikaaned on kasutajaliideses imeilusti näha, kui film või muusika paikneb kaustas, kuhu on eelnevalt lisaks videofailile ka pilt salvestatud (*.JPG-vormingus näiteks). Kasutusjuhendi andmetel on ka vähemalt fotode jaoks list view olemas. Lk 142 kasutusjuhendist.

7. Tundub, et tootjapoolne tugi toimib, sest nädala jooksul on tulnud kolm tarkvara-uudendust ja ka ametlik foorum on esmapilgul asjalik.

[digi] kui ajakirja olen lugenud algusest saadik ja üldiselt asjaga rahul, aga seekord tekkis tahtmine veidi karvastada. Ei imestaks, kui maaletooja teil juba poksikinnaste ga ukse taga oleks. Aivar

[digi] vastus:

WD seadme arvustus sai väga palju tagasisidet. Me vaatame selle teema üle ja kui vajadus tekib ning lugejate tagasisidega nõustume, teeme järgmises numbris täpsustatud järelarvustuse. Sulle, Aivar, aga põhjaliku ja hea kirja eest auhinnaks eelmisel kuul välja lubatud Logitech'i kõlarid. Auhind ootab Sind meie toimetuses.

JÄRGMISE KUU AUHIND

Nüüd on õige aeg küsida, kuidas teile meie uus kujundus meeldib. Saatke tähelepanekuid ja tagasisidet, aadress on endiselt digi@presshouse.ee. Ja meie anname parimale auhinnaks Logitech Speaker Lapdesk N700.

Telli Diivan

ja võida õhtusöök kahele restoranis Bordoo!

HIND 39,90 € KROONIS

DIIVAN

Kunstnike kodud

KINNISVARA:
Pärnu rannavillad

SUUR FOKUS:
RÖDUD JA TERRASSID

AVALIK RUUM:
FILMILIK JA FUTURISTLIK BDG

ITAALIA ERI

→ Milano disainikaart → Salone del Mobile 2010
→ Rooma hotellid
→ Vahemere meeleolu köögilaul

NUMBER 11 SISUSTUSAJAKIRI EESTIS!
www.diiivan.ee

HIND 39,90 € KROONIS

DIIVAN

Eesti disain

HEA MAITSE:
KOHVIK MOON

HOTELLID:
ROMANTILISED SUUSAPUHKUSED

KUNSTIGA
maaild ja skulptuurid
→ raamid → riputus → teemid → valgustus

NUMBER 11 SISUSTUSAJAKIRI EESTIS!
www.diiivan.ee

HIND 39,90 € KROONIS

DIIVAN

Valgusele avatud kodud

HOTELLID:
Eesti parimad ratsaturismi toidud

HEA MAITSE:
KOSMOPOLIITNE TALURESTORAN

FOKUS:
RETROST ÕHKAVAD VAIBAD

MESSIUUDISED:
ROTTERDAM, STOCKHOLM JA FRANKFURT

KÖÖGID MINIST MAKSINI

→ Eesti disain → avatud planeering → moodne tehnika

NUMBER 11 SISUSTUSAJAKIRI EESTIS!
www.diiivan.ee

HIND 39,90 € KROONIS

DIIVAN

Eesti disain

HEA MAITSE: EKLEKTILINE nArO

AVALIK RUUM: LOOMEINIMESTE KODU

FOKUS: KODUKONTOR

PÕHJAMAISED KODUD

→ armastuslugu Skandinaavia disainiga → ohuline residents Pirtal
→ aguli pärl Pelgulinnas

NUMBER 11 SISUSTUSAJAKIRI EESTIS!
www.diiivan.ee

Ajakiri Diivan ja restoran Bordoo loosivad kõikide maikeus ajakirja tellijate vahel välja õhtusöögi kahele.

Viietärni-hotellis Kolm Õde asuv Bordoo keskendub värsketele hooajatoitudele ning toob esile kohaliku köögi eripära. Peakokk Tõnis Siigur pakub auhinna võitjatele neljakäigulise degustatsiooni menüü koos veini, vee ja kohviga.

Auhind kehtib kuni 15. juuni 2010.

Auhind loositakse välja 1. juunil, võitjaga võetakse ühendust.

Kümme korda aastas ilmuva ajakirja tellimus maksab 399.- aastas. Otsekorraldusega 35.- kuus.

Tellimiseks:

mine kodulehele www.telli.ee
kirjuta levi@presshouse.ee
helista 660 9797

DIIVAN

UUS JA VANAD

Lenovo L-seeria sülearvutid

Aprilli teisel poolel kuulutas Lenovo välja sülearvutid ThinkPad L412 ja L512, mis olla kõige-kõige rohelised. L512 sisaldab 18% taaskasutatud materjali, näiteks arvuti kaas, randmetugi ja korpuse alumine osa koosnevad 30% ulatuses plastist, mis oli oma eelmises elus veepudelid või vana kontoritehnika. Lenovo väitel on uued mudelid kuni 40% energiasäästlikumad kui varasemad ThinkPadi sülearvutid, mida iganes nad sellega siis mõtlevad.

Lenovo T-seeria

L-seeria ei hakka siiski konkureerima T-seeriaga. L on mõeldud pigem kontoriametnike lauarvutiks, mida saab aeg-ajalt kaasa tassida, täpselt nagu SL- ja R-seeriad. T on endiselt kõige klassikalisem ThinkPad, hea jõudlusega ja mõistlikult mobiilne. Hind on kõrgem kui tulevastel L-idel, aga selle eest saab ka kergema ja võimsama sülearvuti.

Dell Latitude E-seeria

Dell E6410 ja E6510 on juba turul ja pakuvad pea samu riistvaralisi võimalusi nagu Lenovo ThinkPadi L-seeria, sh Core i3 ja i5 protsessorid ja DDR3 mälu. Hinna poolest on Dellil uuele Lenovo L412/L512 seeriale vastu panna E5400/E5500 ja erinevalt Lenovo uutest arvutitest on need juba testitud-proovitud ning nende kiiksud-konksud teada.

HP Probook-seeria

HP pakub sülearvuteid Probook, mis on samuti suunatud väiksemate ettevõtete ärikasutajatele ja ärksamaile tudengeile-kodukasutajatele, kes päris algtaseme arvutit enam ei osta. Riistvara valik on HP-l isegi laiem, Probooki on saada ka AMD protsessoritega. Probook-seeria sülearvuteid on nii 13,3tollise, 17,3tollise kui ka vahepealset mõõtu ekraaniga.

3 küsimust iPadi kohta

Millest kogu see kära?

Tõsi, tahvelarvuteid on varem ka tehtud, aga nüüd võimaldab tehnoloogia teha neid väiksema, õhema, kergema ja kordades parema akuga. Pealegi on ääretult rumal mõte panna tahvel jooksmas Windowsil (nagu varem tehti). iPhone OS või Android on selleks perfektsed.

Kas iPad päästab ajalehed?

Ei tea, tõesti ei tea. Ajalehekirjastajad loodavad, et nad saavad iPadile oma sisu müüa ja sellega lõpuks ometi teenida, aga esimesed andmed seda ei näita, et kasutajad tahaksid iPadil raha eest lehte lugeda.

Mida teised nüüd teevad?

Kopeerivad, ja palju kiiremini kui iPhone'i puhul. Google Android peaks olema tahvelarvutite jaoks väga sobiv ning ilmselt ei jõua me siin kolmenigi lugeda, kui juba kogu maailm on Androidi-põhiste tahvlitega üle ujutatud.

LÜHIDALT

Päästev kõvaketas

LaCie on hüpanud samuti USB 3.0 paati - mais ilmub müüki nende põrutus- ja teab-veel-mille kindel kaasaskantav kõvaketas Rugged USB 3.0. Päästeparve meenutava ketta võib alla kukutada teise korruse aknast ja pärast ikka veel andmed kätte saada.

Kui USB 3.0 kõrvale jätta, siis kõvaketas on ise täiesti standardne, mahutab 500 GB ja pöörleb kiirusel 7200 rpm. Hind jääb mõistlikkuse piiridesse, maksta tuleb umbes 1600 krooni.

Üks paljude seas

Ben-Q pole digikaamerate ringel just kõige tuntum nimi, kuid oma väärikas esindja on neil nüüd sealgi olemas. 12megapiksline E1260 HDR tundub parameetrite järgi päris tubli saavutus olevat.

Kaamera filmib 720p HD-videot, sellel on 28 mm neljakordse optilise suumiga lainurkobjektiiv ja 2,7tolline LCD-ekraan. Saadaval alates makuust veel teadmata hinnaga.

Miniarvutitele võimsust juurde

Inteli uus miniarvutite protsessor N455 kogub kiiresti austajaid. Peale Toshiba Mini NB305 ja HP Mini 210 on sellel enda korpuse sisse laskunud puge-da ka uhiuus Lenovo IdeaPad S10-3, mille varasemad versioonid on meiegi testidest läbi käinud.

Uue protsessori juures on olulisim uuendus DDR3 mälu tugi, sagedus on ühetuumalisel protsessoril endiselt samas augus - 1,667 GHz. Koos N455-ga

peaksid ilmuma ka N475 protsessoriga miniarvutid, mille protsessori taktsagedus on juba 1,833 GHz.

Miniarvutite teised parameetrid on endiselt tavapärase ega paku mingeid üllatusi: 1 GB mälu, 250 GB kõvaketas ja operatsioonisüsteemiks viimasel ajal normiks muutunud Windows 7 Starter Edition.

Lenovo miniarvuti tuleb kahe versioonina - 3G toega ja ilma selleta. Kui lihtsama mudeli eest

tuleb maksta umbes 5600 krooni, siis 3G eest veel üle tuhande krooni rohkem.

Juulis aga on oodata juba ka hetuümalt Atom N500-t, mis peaks miniarvutid täiesti uuele tasemele tõstma. Näiteks uus ASUS Eee PC 1215N peaks juba tulema koos selle oodatud protsessoriga, mis peaks väikesed arvutid tegema oluliselt kiiremaks ja seetõttu ka mugavamaks. Ja Windows 7-ga sõbralikumaks.

Vaata, kuhu astud!

Garmin-Asus on järgmine, kes andis teada oma Androidil jooksvast nutitelefoni A10. Nad ise väidavad, et see on väga hea selle poolest, et juhatab jalakäijad õigesse kohta ehk rõhob on GPSil ja Google Mapsil.

Suhtlusvõrkudest, kalendritest ja muust rääkimata. Muidu on telefon etteaimatav: 3,2tolline puutetundlik ekraan, 5 Mpx kaamera, pöördetundlikkus. A10 on saadaval alates suvest.

Kuus odavat tuuma

AMD sai lõpuks valmis oma kaua aega oodatud Phenom II X6 kuuetuumalised protsessorid. Inteliga proovib AMD võidelda hinnaga, mis pole aetud ülemäära kõrgeks.

Phenom II X6 1090T BE (3,2 GHz) eest küsitakse umbes 3000 krooni, mis on ligi kolm korda vähem, kui maksab Inteli Core i7 980X. Võimalik, et umbes nii palju jääb see ka Inteli protsessorile alla.

Osta Pentax Optio W90 ja võida vinge maastikuratas!

Osta Photopointist Pentax Optio W90 kaamera ja osale loosimisel, mille peaa hinnaks on vinge **Scott Aspect 45** maastikuratas **Hawaii Expressilt!** Lisaks loosime välja ultratugeva Sonim mobiiltelefoni, Pentax Marine binokli, Suunto T-1 pulsikella ja kolm ajakirja Kalastaja ning kolm ajakirja Paat aastatellimust!

Tutvu kampaania reeglitega ja registreeri oma ost: www.pentax.ee

Kampaania kestab 1.05 - 30.06.2010.

Pix your life ▶

PENTAX

Optio W90 Vee- ja põrutuskindel!

Pentax Optio W90 hind: **4499.-**

Järeilmaks: **233.-** (sissemakse 0%, 24 kuud, kokku 5592.-)

Veekindel kuni 6m, põrutuskindel kuni 1.2m, külmakindlus kuni -10°C. 5x optiline lainurk-suum, 12.1 megapiksliit, HD video 720p, Micro HDMI väljund, 16:9, 2.7" LCD-ekraan, 3 LED makrovalgust.

Naudi liikumisvabadust oma uue Optio W90-nega. See kaamera jäädvustab kõik Sinu hetked, olgu need nii ekstreemsed kui tahes. Ükspuha milline on su elustiil, võid kindel olla, et W90 sobib sellega!

*Pildista oma elu! Ja jutusta oma lugu piltides!

www.pentax.ee

PHOTOPOINT

ÜLEMISTE KESKUS

Tallinn, Suur-Sõjamäe 4

E-P 10-21 Tel: 603 4726

PHOTOPOINT

ROCCA AL MARE

Tallinn, Paldiski mnt 102

E-P 10-21 Tel: 6659277

PHOTOPOINT

PÄRNU MNT

Tallinn, Pärnu mnt 139

E-R 10-20, L 10-18 Tel: 655 0651

PHOTOPOINT

LÖUNAKESKUS

Tartu, Ringtee 75

E-P 10-21 Tel: 731 5626

PHOTOPOINT

TARTU KAUBAMAJA

Tartu, Riia 1

E-L 9-21, P 10-19 Tel: 731 4828

PHOTOPOINT

EEDEN

Tartu, Kalda tee 1c

E-P 9-21 Tel: 742 7868

PHOTOPOINT

PÕHJAKESKUS

Rakvere, Tõremäe

E-P 10-20 Tel: 326 0633

PHOTOPOINT

ASTRI

Narva, Tallinna mnt 41

E-L 10-20, P 10-18 Tel: 356 7550

Millist konsooli osta?

Pole midagi keerulisemat kui teha otsus, millist konsooli endale koju osta, et hiljem ei peaks kahetsema ja tehtud valiku pärast hädaldama.

Konsool	Playstation 3 Slim (120 GB)	Xbox 360 Elite (120 GB)	Nintendo Wii
Hind	5200 krooni ★★	4500 krooni ★★	3400 krooni ★★
Mänguvalik	Head eksklusiivid ★★	Hea, kuid kahaneb ★★	Käib kah ★★
Peale mängimise saab vaadata Blu-ray-filme ja teha sellest koduse meelelahutuskeskuse ja palju muudki. ★★	... ajab asja ära koduse meelelahutuskeskuse. ★★	... saab netis surfata, aga suurt muud ei midagi. ★★
3D-mängud	Õige pea ★★	Millalgi tulevad ★★	Pole teada ★★
Kas see mul ka homme töötab?	Üsna kindlasti ★★	Vist jah ★★	Võib-olla tõesti ★★
Graafika on hetkel lagi. ★★	... hetkel lagi. ★★	... eelmisest põlvest. ★★
Liikumistundlikkus	Tuleb varsti ★★	Tuleb varsti ★★	Täiesti olemas ★★
Hinne kokku	★★★★★	★★★★★	★★★★★

NUMBRID KASTIS

29.

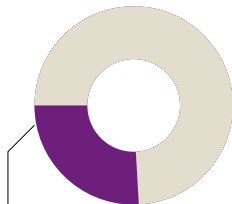
mail pannakse Viinis oksjonile maailma kõige esimene müügiks valmistatud fotokaamera,

171

aastat vana Alphonse Giroux' poolt ehitatud Daguerreotype,

200 000

eurot on alghinnaks.

26% Wired.com'i mobiiliseadmete andmehust tekitas aprillis juba iPad.

31 600

dollarit saavutas Ebay oksjonil hinnaks 1980ndate keskpaigast pärit Atari mäng «Air Raid»,

5-10

dollarit maksis see mäng siis, kui müüja Tanner Sandlin selle omal ajal ostis,

13

eksemplari sellest mängust on teadaolevalt maailmas üldse säilinud,

3100

protsenti kasumit teenis Tanner mängu pealt.

Androidi-hullus

Kasvavast Androidi-maaniast tahavad osa saada kõik, nüüd lekkisid andmed Delli nutitelefoni kohta. Tegemist on 4,1tollise puutetundliku ekraaniga (resolutsioon 800 x 480!) staatuse sümboliga Dell Thunder.

«Staatuse sümboliks» kutsuvad seda 3,5G HSPDA (7,2 Mbps) telefoni muide Delli enda turundusinimesed. Ülejäänud tehnilised näitajad on aga ootuspärased.

Strateegiline hiir

Kõrgema sordi mängurividinate tootja SteelSeries on kampa löönud Ubisoftiga, tulemuseks suvel ilmuv reaalaajastrateegiamängu «R.U.S.E.» teemalised hiired ja hiirematid.

SteelSeriese ühest paremast hiirest Xai tehti eriversioon, millel on peale visuaalse tuuningu ka oodatud mängu eelseadistatud profiil, et anda mängijatele teiste ees eelis. Odav see aga pole, maksab 1200 krooni.

«MotorStorm: Pacific Rift» on üks esimesi Playstation 3 mängu, mis saab stereoskoopilise 3D-toe.

1 TB

suurune SSD on nüüd turul saadaval, tegijaks OCZ,

4000

dollarit maksab,

40

korda rohkem kui tavaline 1 TB kõvaketas.

100 000 000

kasutajat täitus Opera brauseril aprillis:

50 000 000

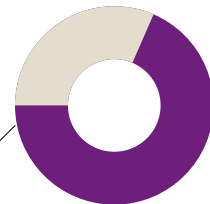
desktop-versioonil,

50 000 000

mobiiliversioonil.

25 900 000

mobiiltelefoni pannakse Mehhikos kinni, sest nende omanikud ei registreerinud end õigeks ajaks, nagu uus seadus nõudis,

69% Mehhiko mobiilikasutajatest siiski registreeris end.

128 GB

on uues spetsifikatsioonis Blu-ray-ketaste maksimaalseks mahuks.

Kiiremad sinised hambad

Bluetoothi seadmed kasutavad enamuses versiooni 2.1, mille miinusteks on piiratud leviala, tänapäeval juba aeglaseks jääv kiirus ja kõrge energiatarve.

Äsja teatas Bluetooth SIG, et kõigi nende probleemide vastu on rohtu ja selle nimeks on 2011. aastal seadmesse jõudev Bluetooth 4.0. Tegelikult koosneb see kolmest erinevast osast: klassikaline, ülikiire ja madala energiatarbega Bluetooth.

Odav löbu

MSI teeb aina paremaid ja taskukohasemaid sülearvuteid, millega passib ka uuemaid mängu mängida. Värskem tõestus selle kohta on 15,4tollise ekrääniga MSI GX640, millel on 1680 x 1050 resolutsioon. Jõudluse tagavad paar kuud tagasi tutvustatud Inteli protsessor i5-430M, graafikakaart ATI Radeon HD5850 (1 GB mälu) ja 4 GB (1066 MHz DDR3) muutmälu. Hind? 12 000 krooni.

MÄNGU-UUDISED

EESTI TOP 10

Aprill 2010

- 1 Assassin's Creed II
- 2 Anno 1404: Venice
- 3 Battlefield: Bad Company 2
- 4 God of War III
- 5 Mass Effect 2
- 6 Heavy Rain
- 7 BioShock 2
- 8 DiRT 2
- 9 Silent Hunter 5
- 10 Final Fantasy XIII

Nii juhtub, kui ajaga trikkitama hakatakse – tulemused on teie ees silmaga näha.

Ajaga ei mängita!

Kuulsu mänguarendaja Raven Software'i («Heretic», «Hexen», «Quake 4», «Wolfenstein») FPS «Singularity», mida on juba tükk aega edasi lükatud, sai lõpuks ometi esialgse ilumiskuupäeva. Selle kõrval on lausa irooni-

line, et Unreal Engine'i kolmandal mängumootoril toimivas mängus saab nagu viimasel ajal «Braidist» tiivustatuna aina popimaks muutub, ajaga manipuleerida. See kombineerituna traditsioonilise tulistamisega võib

anda vägagi huvitava tulemuse, millest võib tulla üks aasta parimaid ja originaalsemaid mängge või ääreni täis eepiline ämber. Alates 29. juunist saavad selle üle ise otsustada nii arvuti, PS3 kui ka Xbox 360 omanikud.

ÜHE LAUSEGA

JÕULUDEKS ILUMUVA

«CRYSIS 2» kohta hakkab aina rohkem infokilde tulema ja esimesed videod New Yorgi linnadzunglis toimuvast madinast on netis üleval.

SEL KUUL ON kuulujuttude keskmes «Little Big Planet 2», ja küsimus pole enam selles, et kas, vaid millal see ilmub.

«DEMON SOULS», uuenduslik PS3 rollikas, ilmub Jaapanis eelmisel aastal, 25. juunist saavad seda osta eurooplased.

«GEARS OF WAR 3» oli eelmisel kuul veel kuulujutt, millele Microsoft nüüd lõpu tegi – märulisarja kolmas ja viimane osa ilmub 8. aprillil 2011.

«CALL OF DUTY» arendajal Infinity Wardil on rasked ajad, aina rohkem töötajaid koondatakse või lahkuvad nad firmast omal soovil.

KALENDER

Neli mängu, mida maikuus maha magada ei või

14 Skate 2
Parima rulasarja uus mäng, mis peale uute trikkide ja täiendatud graafika lubab ise ka skeidiparke ehitada. Mängu toonid on eelkäijast helgemad ega koosne ainult betoonseintest.

20 Prince of Persia: The Sands of Time
Ubisofti tähtsad ninad said ka ise aru, et 2003. aastal ilmunud «Prince of Persia: The Sands of Time» on Pärsia prints'i parim mäng. Nüüd tuleb sellele järg.

28 Alpha Protocol
Arvan, et enimik meist on nõus, et spinonaaži-märuli-rollikas kõlab väga intrigeerivalt. Lisa sellele arendajaks Obsidian Entertainment ja tulemus peaks olema rohkem kui meelepärane.

28 Blur
Arkaadikihutamine, mille fookus on üksteiselt möödumisel. Ekraani lastakse mitmikmängus jagada nelja auto vahel või korraga saab võrgus võidu kihutada 20 võhivõorast.

ORDI

Lihtsalt parem

www.ordi.ee

DEUS EX MACHINA

suurepärane FULL HD ekraan

uudne DirectX 11 videokaart

mugav EESTI klaviatuur

lihtne Windows® 7 Home Premium

võimas Intel Core i7, 8 loogilist protsessorit

Designed for Windows® 7

Ordi i795BF

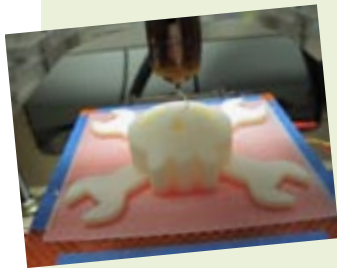
18990.-

Ordi soovitab
Windows® 7 Home Premiumit

Pakkumine kehtib kuni 13.06.2010

UUDISTE EDETABEL

1 3D printer: prindi kas või piparkoogimaju!

HP tegi 3D-printeri, mis suudab vormida plastist 3D-kujutisi. Pole veel teada, kui täpselt ta neid teeb. Seadme hind on soolane – üle 150 000 krooni.

2 Asus EEE Keyboard – kas uus hittvidin?

Õhus on salapära. Kas tegemist on miniarvutiga, mis näeb välja nagu tavaline klaviatuur? Või siis on tegu tavalise klaviatuuriga, mille sisse on ehitatud miniarvuti?

3 Viirustõrje viga muutis paljude firmade arvutid töövõimeuks.

McAfee viirustõrje automaatne uuendus tegi firmade Windows XP arvutid töövõimeuks. Nakatunud arvutil ei tohi lubada restarti teha, sest muidu on taaste arvatust keerukam.

4 Microsoft alustas SQL Server 2008 R2 tootmist

Algas Microsofti kõige uuema andmebaasiplatvormi SQL Server 2008 R2 tootmine. See töötab muutuda kõige populaarsemaks Microsofti andmebaasiplatvormiks – beetaversiooni on katsetamiseks alla laaditud juba üle 300 000 korra.

5 Android pandi iPhone'i peal tööle

Kui Linux pandi iPhone'i peal tööle juba tükk aega tagasi, siis nüüd on järg Google'i operatsioonisüsteem Androidi käes. Android pandi edukalt tööle vanema põlvkonna (2G) iPhone'i peal.

DIGI.EE KÕRGEIMALT HINNATUD
UUDISED PERIOODIL 23.04–30.05.

Mida peidab endas uus Nokia N8?

Parem platvorm?

Sügisel ilmuva Nokia uue 3,5G nutitelefoniga N8 operatsioonisüsteemiks on uhiuus Symbian 3! Sellega kaasnevad ka uuendused, näiteks võimalus luua multiühendusi ja kasutada avalehe loomiseks 3D-graafikat. Ülitundlik 640 x 360-piksline puutekraan ja sõrmesuum peaksid tagama veelgi mugavama telefoni käsitlemise. Tänu Symbian 3-le saab kasutada enam mälu, mis muudab telefoni tööoperatsioonid kiiremaks ja laseb samaaegselt rohkem rakendusi töös hoida.

Kõrgeraldusest saab standard

Nokia N8 telefonis oleva tarkvara abil saad salvestada ja töödelda HD-videoid. Ühendades telefoni kodukinosüsteemi, võid soovi korral nautida ka Dolby Digital Plus heliga ülikvaliteetset HD-videot. Nokia N8 telefon pakub ka Web TV teenuseid, mis vahendavad uudiseid ja meelelahutusprogramme, nagu CNN, E! Entertainment ja Paramount.

Sügavamad suhtlusvõrgud

Telefon, millega ei pääse suhtlusvõrku, pole enam telefon. Vähegi viisakama telefoniga peab saama uuendada staatust, täpsustada asukohta, jagada fotosid ja emotsioone. Sündmuste kalendri saab kasutaja panna automaatselt sünkroniseerima telefonis sisalduva kalendriga. Tasuta Ovi kaardirakenduse abil saab leida vajalikud sihtpunktid ja marsruudid kuni 70 riigis.

Kas kompaktkamerad on ajalugu?

8500 krooni maksva hakkav telefon saab olema kaasaskantav meelelahutuskeskus. Seda toetab 12megapikseline Carl Zeissi optikaga ja Xenoni välklambiga kaamera, mis annab esimese lahingu igapäevastele digikaameratele. Nokia kuulutaski äsja, et kompaktkamerate aeg hakkab läbi saama ja telefonide kaamerad asuvad nende asemele.

3D jõuab peopessa juba sellel aastal?

Kui varem on avalikustatud, et Nintendo uus käsikonsool 3DS jõuab müüki alles järgmise aasta märtsis, siis nüüd paistab, et aina valjemini räägitakse selle aasta oktoobrist ehk lausa pool aastat varasemast ajast.

Loomulikult, millal olekski parem aeg väikest meelelahutuskonsooli turule tuua kui paar kuud enne jõule, kuid selle taga on tunda ka konkurentsist tingitud survet. Teised suured uued konsooliturul Microsofti

Xbox 360 Project Natali ja Sony Playstation Move'i näol jõuavad müüki umbes samal ajal, nii et rahulikult hingata Nintendol ei lasta.

Miks Nintendo 3DS oluline on? See saab olema esimene (pihu)konsool, mis ei vaja 3D-efektide nägemiseks vastavaid prille ja on varaste kuulujuttude järgi ka täielikult ühilduv kõigi varasemate Nintendo DSi mängudega.

Toode on juba ametlikult väl-

ja hõigatud, kuid täpsustavaid andmeid, rääkimata pisikesest konsooli võimalikust hinnast, on oodata selle aasta juulis. Hetkel veel üritatakse võimalikult suure käruga müüa eriti suure ekraaniga (kuid sama resolutsiooniga) Nintendo DSi versiooni XL ja tõenäoliselt tehakse ka järeldused selle müügiest.

Sony pihukonsoolil PSP läheb igal juhul elu Nintendo DSi perekonna vastu aina keerulisemaks.

LÜHIDALT

Kiiruse soolane hind

SSDd muutuvad aina igapäevasemaks nähtuseks ja seega pole üllatus, et turul konkureerib kõvaketastega üha rohkem väliseid SSD-kettaid. Buffalo on asja veelgi magusamaks teinud ja pannud SSD välise ketta paari USB 3.0-ga.

SHD-PEHU3 seeria kaasakantavad kettad pakuvad andme- mahte 64 GB-st kuni 256 GB-ni. Hinnad on aga praegu veel liialt soolased – alates 3000 kroonist ja lõpetades 10 000 krooniga –, et mõistlik inimene neid ostaks.

Denoni klapiarmee

Heliasjatundja Denon toob turule hunniku uusi kõrvaklappe: kõrvapealsed AH-D1100, AH-D510R, AH-D310R ja kõrvasisesed AH-C560R ning AH-C260R. Neli- ja viimasega neist tuleb kaasa ka kolme nupuga pult, mis ühildub kõikide iPodide (sealhulgas viimane Shuffle!) ja iPadiga. Hinnad algavad odavamatel mudelitel 500 kroonist ja küündivad kallimatel kuni 2000 kroonini.

Vihane väike draakon

Kuidas Hiinas paremini peegeldada kaameraid müüa? Kaasata reklaamiks kuulsusi? Kes seal kuulus on? Jackie Chan muidugi! Mees, kes kaskadööre ei vaja.

Jackie Chan Eye of the Dragon on Canoni EOS 550D kaamera eriversioon, mida toodeti aastaarvule vastavalt 2010 tükki. Hind umbes 15 000 krooni, aga selle eest saab kaasa ka teemaatilise fotoalbumi ja märulifilmistaari autogrammi.

Palju uut muusikat

Pioneer tegi valmis hunniku erinevaid ja kõiksugu mõeldavates värvides iPodi dokke, mis ühilduvad ka iPhone'iga või ükskõik millise MP3-mängijaga.

XW-NAS3 pakub kuuldavasti väga soliidset 2.1-heli ja on saadaval alates maist umbes 4500 krooni eest. XW-NAC1 ja XW-NAC3 lubavad aga korraga enda järele torgata kaks iPodi, nende hinnad jäävad vastavalt 3500 ja 4500 krooni kanti.

SCANPIX

Vali, millist aga süda ihkab: Androidiga telefone toodavad paljud firmad ning erinevalt iPhone'ist on neid igasuguseid.

10 põhjust, miks Android on parem kui Apple iPhone

1 Vabadus on magus
Demokraatlik avatud lähtekoodiga operatsioonisüsteem, mille puhul ei pea kartma, et ühe või teise firma ärihuvide tõttu piiratakse arendajate ja kasutajate vabadust kõikvõimalikke rakendusi luua ja kasutada. iPhone'i puhul oleme seda piiramist näinud nii VoIP-rakenduste kui läppariga internetijagamise puhul.

2 Google on armas
Tänu tihedale integreeritusele Google Apps'iga saab e-kirju, kontakte, kalendrid, *tasklist*'e jms sünkroniseerida kõigi arvutitega, sõltumata operatsioonisüsteemist, sest igale opsüs-

teemile leiab PIM-rakendusi, mis sünkroniseeruvad Google Apps'iga.

3 Tehnika viimane sõna
Androidiga mudelid teevad kõik ja nii ongi näiteks HTC Androidi-telefonid tehniliselt palju moodsamad kui iPhone 3GS.

4 Valik on lai
Võimalus valida endale sobivaim telefonimudel, kuna Android jookseb nii roosadel beibetelefonidel, odavatel tudengitelefonidel kui ka mineeraalklaasist ja terasest edevatel ärimehetelefonidel.

5 Kruti, palju vaja
Seadistatavad kodulekraanid võimaldavad tuua pilgu ja tähelepanu alla sind huvitavad ilmated, Twitteri-vood, kalendri meeldetuletused jpm.

6 Tulevik on helge
Kuna Androidiga telefone on õige pea kordi rohkem kui muid nutitelefone, on see platvorm aina atraktiivsem ka tarkvaraarendajatele.

7 Android on odavam
iPhone on kallis ja lukus - Apple koorib seitse nahka ja EMT omakorralda veel seitse. Androidiga seda

muret ei ole - osta, millist tahad, ja kui ei soovi, ei pea ühegi mobiiloperaatori ori olema.

8 Klahvid klõbisevad
Apple'i puhul valik puudub, Androidi saab aga ka füüsilise klaviatuuriga.

9 Mõttele teisiti!
iPhone on *mainstream*, Apple on kuri firma. Androidiga oled sa kõigist neist iPhone'i-orjadest erinev, vaba mees.

10 Aga ...
Fakt on see, et kasutajakogemuse kuningas on täna iPhone.

5 veebisaiti, kus meelt lahutamas käia

1 Leheneegri majamuuseum on eestimaise lapsajakirjanduse arhiiv ja veebis ringi liikuva kohaliku huumori säilituskoht. Kohati poliitiliselt ebakorrektnel, aga tõepärane ja aus Eesti onlain-elu peegeldus.

keenjus.wordpress.com

2 Vana hea algupärane Englishi sait tegutseb endiselt. Automaattõlked aasia keeltest annavad väga omapäraseid tulemusi ja hea tuju on garanteeritud. Seal nähtavate näidetega võrreldes on kohalike ettevõtjate põlveotsas tehtud tõlked täiesti ilusad ja ausad.

english.com

3 Venemaa on suur ja lai ja mõnes selle kolkas toimub alati midagi põnevat. English-russia toob lugejateni absurdseid, naljakad ja veidrad lood riigist, mis elab tänini justkui teises universumis, kuskil oma suletud aegruumis.

englishrussia.com

4 Loovust ei maksa tepe mitte vaka all hoida, vastupidi, seda tuleks turgutada ja rahvale näidata. Sellel veebisaidil näitavad oma võimeid igal tasemel Photoshopi meistrid, osaledes regulaarsetel temaatilistel konkurssidel. Uudistamist jagub kauemaks.

worth1000.com

5 Põnevaid pilte laiaast maailmast, alates omapärasest automudelitest ja veidraatest ehitistest ning lõpetades eluslooduse kentsakate esindajate ja kummaliste loodustustega. Teemad käivad seinast seinast, iga kord, kui saiti uuesti külastad, avastad midagi uut ja ootamatut.

darkroastedblend.com

10 vidinat, mida endale suveks osta

1 iPad või miniarvuti
Suurt ja kallist sülearvutit suvel niikuinii ühest kohast teise vedada ei taha, mõne tuhande kroonine miniarvuti on selleks nagu loodud. Kui rohkem raha ja vähem vajadusi, võta iPad, on veel kergem ja ägedam, aga kirjatööd sa siis eriti ei tee ning chat'imine on ka raskendatud.

2 Odav veekindel telefon

Miks mitte näiteks meie poolt kiidetud ja Eesti rahva poolt paljalt armastatud Samsung B2100. Ei karda tolmu ega vett, on odav ja kerge, saab helistada ja sõnumeid saata.

3 USB 3G-modem

WiFi päris igal pool Eestis ka ei levi, nii et tõsisemale maanteehundile on USB-porti käiv 3G-modem väga vajalik. Lisaboonus on see, et välismaale minnes saad sinna sisse osta kohaliku prepaid-mobiilikaardi ja üsna soodsalt ka niimoodi netis surfata.

4 Fotoaparaat randa
Näiteks Olympuse või Pentaxi veekindel kaamera. Peegelkaamerad on toredad küll, aga soojas merevees ligunevaid varbaid sellega just ei pildista.

5 Kaasaskantav fotoprinter

Kui sa peaksid maale sattuma, on inimesed isegi Eestis siiras

ISTOCKPHOTO

Suvi ajab lapsed mere äärde hullama. Mida sinna kaasa võtta?

vaimustuses sellest, kui sa neist tehtud pildi kohe värvilisena välja trükid ja neile ulatad. Tera-va hangu asemel võid niimoodi hoopis pehmet koduõlut saada.

7 Läbukõlarid

Meile meeldisid väga X-Mini kõlarid. Oma väiksuse ja odava hinna kohta tegid nad väga kvaliteetset häält. Ja mis oleks üks suvilapidu või rannas käik ilma valju muusikata, eks ole.

8 Gorillapod

Iga fotograaf teab, et statiiv on tema hea sõber. Iga statiiviomaniikust fotograaf teab ka, et ta ei viitsi mitte kunagi statiivi kaasa vedada. Gorillapod on teistsugune: kerge ja väike ning kinnitub igale poole. Suveks nagu loodud.

6 Kaasaskantav mängukonsool

Buss Tallinnast Obinitsa sõidab viis tundi. Viis pikka ja igavat tundi. Kuid mitte siis, kui sul on kotis Sony PSP Go või Nintendo DSi.

9 Geotagimise vidin peegelkaamerale

Lihtne – GPS kinnitub peegelkaamera välgupesale ning paneb igale tehtud fotole automaatselt juurde geograafilised koordinaadid. Sealt edasi rändavad nad nii su arvutisse kui parimatesse online-fotohoiveteenustesse.

10 Suvine videokaamera

Odavad ja lihtsad Youtube'i-kaamerad on paljude südamed võitnud. Selle žanri kuningas on Flip.

TOP 5

5 projekti Garage48 ürituselt

1 kratid.com
Veebiteenus, kus saab esmalt luua endale virtuaalse lemmiklooma ja siis selle reaalse mänguasja kujul endale päriselt tellida.

2 wannalunch.com
Veebisait, kus saab kokku leppida äri- ja muudulõunaid, kus kutsuja teeb kutsutavale lõuna

välja, saades vastutasuks kohtumise ja nõuandeid teda huvitava teemal.

3 prygikast.com
Kaarditeenus, mille abil saab kiirelt leida lähima taaskasutuskeskuse, kogumispunkti või konteineri, kuhu oma prügi viisakalt ära viia.

4 keepatouch.com
Teenus, kuhu saad sisestada sulle olulised kontaktid, kellega tuleks ühendust pidada, ning mis tuletab sulle neid inimesi taas meelde.

5 talepath.com
Sait, kus saab seostada raamatuid ja filme konkreetsete geograafiliste kohtadega.

LÜHIDALT

SCANPIX

Iseõitvad tulevikuautod

GPSi-põhised rakendused võivad inseneride peades väga huvitavaid kujusid võtta. Nii näiteks tutvustas General Motors Shanghais toimunud autonäitusel ideeautot EV-N, mis paistis lisaks mehaaniliste juhtimissüsteemide puudumisele silma võimega iseseisvalt etteantud punktide vahel liigelda. Auto kasutas selleks GPS-navigatsiooni ning portatiivset videokontrollisüsteemi – koos suudavad need tuvastada nii sõiduki ümber toimuvat kui ka liikumise dünaamikat.

Võõtkoodi lõpu algus

Lõuna-Korea ja USA teadlaste ühine grupp on lõpuks teoks teinud idee, mis võib meie igapäevastelt tarbekaupadelt viia võõtkoodi ning asendada selle raadioloeitava RFID-trükisega. Just nimelt omahinnaga alla 36 Eesti senti tükk trükivärv RFID on lahendus, millega teadlased aasta alguses maailma rabisid. Senise ränitehnoloogia asemel nanotehnoloogia appi võtnud teadlased suudavad juba praegu printerist välja võluda kolmekihilise RFID-lahenduse ning lugeda seda distantsilt.

SCANPIX

Mängime viktoriini: milline kuulus näitleja on end seekord siniseks võõbanud?

Avatarid muudavad me tegelikkust

See, kas teleri- või arvutiekraanilt nähtud vägivaldne süžee võib me igapäevaelu olulisel määral mõjutada, on tõenäoliselt üks virtuaalmaailma kontekstis enim arutletud küsimusi. Seda uurisid nüüd ka USA Stanfordi ülikooli teadlased, võttes aluseks inimeste ja avataride ehk inimese digitaalse peegelpildi omavahelise kommunikatsiooni.

Katsete käigus ilmnis, et pärast enda näokujutisega avatari

tegevuse jälgimist olid katsealused oluliselt aktiivsemalt valmis tegutsema avatari poolt dikteeritud käitumismustrile vastavalt kui lihtsalt võõra avatari tegevust jälgides.

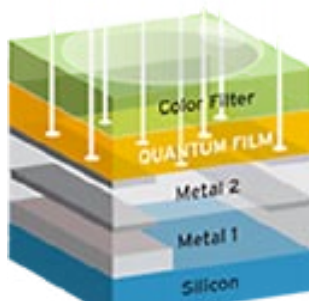
Näiteks siirdusid personaalset avatari aktiivselt treenimas jälginud enam kui 30% suurema tõenäosusega ka ise trenni kui need, kes võõra avatari tegevusi olid jälginud. Samuti oli avatari-na treenimise treeningu kestvus umbes tunni võrra pikem kui neil

treenijatel, kes olid jälginud võõraid avatare.

Uurijate sõnul lubavad esialgsed tulemused järeldada, et avataride kasutamine näiteks sõltuvusravis võiks aidata raha kokku hoida ja mõjaks efektiivsemalt. Seda enam, et personaliseeritud avataride loomine on võimalus, mida mitmed mängukeskkonnad pakuvad juba praegu, seega pole vaja teha märkimisväärseid lisainvesteeringuid tehnoloogia arendusse.

Kvantkaamerad mobiilidele

Ammu see oli, kui ainuüksi kolmemegapiksiline mobiilikaamera oli saavutus, mille olemasolu tundus elitaarsena. Megapiksiline hulk on tänaste ränipõhiste sensorite lagi, millest läbimurdeks on uuringukeskus InVisage pakunud uudse kvant-punkt lahenduse QuantumFilm. See annaks senistest kaamerasensoritest kuni neli korda suurema valgustundlikkuse.

Kvantkaamerate skeemid peavadki keerulised olema.

Protsessorisõjad – 48 tuuma ja enamgi veel!

Vaatamata viimaste aastate sagedastele uudistele arvutiprotsessorite kiiruse kasvamisest kordades iga mõne kuu tagant, ei paista kiiruste lagi veel kaugeleki käes olevat. Selle tunnustuseks andis Intel varakevadel teada, et teeb jõupingutusi, et tuua seniste kuni 12tuumaliste tarbeprotsessorite kõrvale enne suurt suve ka 48tuumaline.

Flopikettaid siit enam osta ei saa

Sony teatas, et lõpetab 2011. aasta märtsis diskettide müümise. Ühena viimastest, kes sää-
rast relikti veel üldse tootsid, leidsid ka nemad lõpuks, et dis-
kettidega jahmerdamine lihtsalt ei tasu enam ära.

Disketid ehk flopikettad ehk flopid – kuidas keegi neid nime-
tab – pidasid vastu ligi 40 aastat. Esimesed disketid, tookord 8tollised suured lahmakad, leiuti 1967, kuid võeti laiemalt kasutusele 1970ndate algusaastatel. Nende diskettide lugemis-
seadmed olid umbes sama suured kui praegused väikesed laserprinterid või suuremat sorti kogupere röst-
rid.

«Viiesed flopid», täpsemalt 5,25tollised disketid ilmusid aastal 1978 ja nende mahutavus kasvas aja jooksul alates 360 ki-

lobaidist kuni 1,81 megabaidini aastal 1982.

Tänini diskettide sünonüümiks jäänud 3,5tollised flopid tulid kasutusse aastail 1982–83. Kõige populaarsemaks mahuks jäi nende puhul 1,44 MB. Toodeti ka suurema mahutavusega 3,5tolliseid diskette, kuid need ei leidnud laiemat levikut.

Disketiajastu lõpul, kui poest võis osta juba CD-toorikuid, hakkas 1,44 MB juba tõesti kasutajatele jalgu jääma ning teadjad kasutasid mitmeid kavalaid programme, mis võimaldasid standardset 3,5 HD (HD tähistas tollal terminit *high density*) flopid vormindada 1,44 MB asemel suurema mahutavusega!

3,5tollise diskettide korpust oli suhteliselt lihtne lahti võtta ja taas kokku panna ning nende diskettide tüüpviga, paindunud plekk-kaitset, sai hõlpsa vaevaga ise vahetada.

Diskettide eluiga oli piiratud, rohkel kasutamisel kippusid flopid kuluma ja kohe-kohe töölepingut lõpetavast flopidist andis märku disketiseadme kostev järjest tugevnev sahin.

3,5tollise flopidi jaoks müüdi ka lisatarvikuid, näiteks puhastusdiskette, mis disketiseadme lugemispäid puhastasid.

KAS TEADSID, ET ...

4 fakti diskettide ajaloost

1 Esimeste diskettide mahutavus oli imeväike. Esimeste 8tollise diskettide mahutavuseks oli aastal 1971 vaid 80 KB. Tänapäevases mõistes on see mikroskoopiline number. See on umbes 30 lehekülge [digi] teksti, kui vormindust ja pilte tekstiga kaasa mitte salvestada. Võrdluseks niipalju, et 1,44 MB diskett mahutab sellest 18,4 korda ning 640 MB CD-plaat 8192 korda rohkem andmeid!

2 Disketid on süüdi kõvaketaste tähistuses. Oled sa kunagi mõelnud, miks on Windowsis esimene kõvaketas tähistatud just tähega C, mitte aga näiteks A-a, nagu oleks loogiline? Selles on süüdi disketid. Esimestel personaalarvutitel ei olnud kõvaketast, kuid oli üks või kaks disketiseadet, mis olid vastavalt tähistatud A ja B. Kõvaketta lisandumisel jäid A ja B reserveerituks disketiseadmete jaoks. See tähistuse traditsioon on säilinud tänini.

3 Augud polnud juhuslikud. Augud 3,5tollise diskettide nurkades ei olnud juhuslikud ega mõeldud selleks, et neid oleks hea naela otsa riputada. DD (*double density*) diskettidel oli vaid üks auk, HD (*high density*) diskettidel aga kaks, kummaski servas üks. Auku korpusesse juurde puurides või seda kinni kattes, sai ära petta disketiseadmeid, sundides neid DD disketti käsitlema kui HD disketti ja vastupidi.

4 Disketiseadme kiirus oli 300 p/m. Enamik 5,25- ja 3,5tollise diskettide lugemis-
seadmeid kasutas kiirust 300 pöört minutis, saavutades 1,44 MB disketi puhul andme-
edastuskiiruseks 500–1000 Kb/s ehk kuni 125 KB/s.

1983: Samal aastal, kui tulid turule esimesed 3,5tollised flopikettad, toimus maailmas palju põnevat.

ARVUTI

Apple Lisa

19. jaanuaril tutvustas Apple maailmale arvutit Apple Lisa, maailma esimest graafilise kasutajaliidesega personaalarvutit. Arvuti maksis 9995 dollarit.

TEHNOLOOGIA

GPS

16. septembril teatas Ameerika Ühendriikide president Ronald Reagan, et GPS-süsteem avatakse tsiviilkasutuseks. Ja vaa-
dake, kus me täna oleme.

MUUSIKA

Thriller

Esimest korda näidati televisioonis Michael Jacksoni 14minu-
tilist muusikavideot «Thriller», millest sai läbi aegade üks populaarsemaid muusikavideoid.

Veebidieediportaalid

Tavaline naine, kes suhtub trenni ja toitumisse elutervelt, ei oska tõenäoliselt öelda, mitu kilokalorit kulub viiekilomeetrilisel kepikõnniringil või kui palju lisab neid pastaröög.

Portaal	Kaaluabi.naistekas.ee	DailyBurn.com	ProjectWeightLoss.com
Mis see on?	Kaaluabi on põhjalik eestikeelne keskkond, mis pakub kõiki võimalusi edukaks kaalualandamiseks toitumise analüüsist GDA-ni välja.	DailyBurn laseb sul hoida silma peal oma treeningutel ja toitumisel, sobib hästi nii kaalualandajale kui ka kaalus juurde võtta soovijale. Saad lisada personaalseid treeninguid ja menüüsid, aga ka valida etteantute vahel.	Project Weight Loss on kesken- dunud kaalualandamisele. Porta- taal aitab silma peal hoida tarbi- tud kaloritel ja süsivesikutel ning läbitud treeningutel.
Võimalused	toidupäevik; treeningpäevik; päeva toitumisanalüüs; retseptide kalorite automaatne arvestamine; GDA info; toitumis-, trenni- ja kaalum muutuste graafikud; blogid, foorumid	toidupäevik; treeningpäevik; päeva toitumisanalüüs; retseptide kalorite automaatne arvestamine; GDA info; toitumis-, trenni- ja kaalum muutuste graafikud; blogid, foorumid; motivatsiooni-grupid; FoodScanner ja DailyBurn iPhone'i aplikaatsioonid; DailyBurn iGoogle'isse lisamise võimalus; e-kaalud; võimalus küsida nõu professionaalsetelt treeneritelt	toidupäevik; treeningpäevik; päeva toitumisanalüüs; retseptide kalorite automaatne arvestamine; GDA info; blogid, foorumid
Lisainfo	3 esimest päeva tasuta, edasi tasuline: 3 kuud 299 krooni, 6 kuud 399 krooni, 12 kuud 499 krooni	Põhivõimalused tasuta, aga nõudlikumal kasutajal on ka võimalik liituda PRO-programmidega. Hinnad algavad 49 dollarist aastas.	
Kommentaari	Kui keskkond oleks tasuta, siis võiks sellele lausa viis punkti anda.	Esiti võib tunduda natuke keeruline ning näiteks meil populaarsest kepikõnnist ei ole DailyBurni inimesed kuulnudki.	Kõige lihtsam: on olemas põhivõimalused, kuid erinevad lisad praktiliselt puuduvad
Hinne kokku	★ ★ ★ ★ ★	★ ★ ★ ★ ★	★ ★ ★ ★ ★

Über-cool'id lambikesed

Etsy kasutajate Lowell And Louise poest on võimalik endale vaid 30 dollari eest soetada kasulikud ja nunnud tahmakassetidest ümber töödeldud lau-lambid. Neid on saada mitmes erinevas värvitoonis, mine ja tšeki järele! Lampe võib nii seinale riputada kui ka lihtsalt lauale toetada ning autorite sõnul on läbipõlemise korral võimalik uusi pirne leida igast kodutarvete poest.

Tühjadele kassetidele on antud leidlikult uus elu.

Midagi su iPadile

iPad on hetke üks kuumimaid vidinaid ja kui sul on õnnestunud endale see soetada, siis kindlasti tahaksid sa talle ka juba mõne kauni ja omanäolise aksessuaari juurde muretseda. Selleks soovitame sul külastada iLuvi kodulehekülge, kust leiab mitmes variatsioonis iPadi-katteid ja -kesti. Kas juba ainuüksi nende imetlemisest ei tule kevadetunne sisse? Need ja teisedki tooted leiad leheküljelt iluv.com.

SCANPIX

Anna-Maria Penu, kirjanik Hispaaniast

1 Internet
Suurepärase vahendi info otsimiseks, teadmiste kogumiseks, teiste mõtete lugemiseks, silmaringi avardamiseks.

2 Skype
On hädavajalik suhtlemiseks tuhandete kilomeetrite kaugusel elavate lähedaste ja sõpradega, ka videokonverentside korraldamiseks. Tehnika loob võimalusi. Alates isiklike barjääride lõhkumisest kuni ülemaailmse(te) revolutsiooni(de)ni välja.

3 Mobiiltelefon LG KE970
Asendamatu lähisuhetes ja eriolukordades, kuid ennekõike töövahend. Ja ei, enam naised ei taha roosat arvutit ega Barbieliku ninnu-nännuga ehitud «võimalikult lihtsustatud funktsioonidega» elektroonilisi vidinaid. Aga mis saaks siis, kui ühel päeval neid võimalusi poleks? Ära ma ei sureks. Vist.

4 Flip
Kaamera on asjalik vidin õppe- ning loometööks, vähemal määral nähtu-kogetu jäädvustamiseks reisidel.

5 Canoni 350D digifotoaparaat
Amatöörpiltniku jaoks on see võraturu vahend eriliste hetkede, inimeste, paikade ja isegi tunnete jäädvustamiseks. Pealegi õpid tehnika juures iga päev midagi uut.

KÖÖK

Kasulik, iseselgituva mõõteskaalaga kann

Kui sinus kohtuvad tehnoloogid ja köögi-giik, siis lõpuks saad kergendatult hingata: loodud on midagi täpselt sulle. See mõõtemisanum näeb esiti välja nagu tavaline mõõtenõu, millele kirjutatud milli- ja detsiliitrid. Aga tähelepanelikumal uurimisel saad teada, et üks või teine ühik näitab hoopis, kui suur on Tyrannosaurus Rexi aju, milline hulk õhku sisaldub inimese hingetõmbes või kui palju toodavad päevas ühe pere mesilased mett. Mõõtetopsik on lahe ja stiilne ning boonuseks annab su teadushuvilisele ajule iga kord süüa tehes ka uusi mõtteid. Mõõtenõu on mikrolaineahjus kasutamiseks sobilik ning mahutab umbes 566 grammi ehk nii palju jahuterasid, kui palju maailmas on inimesi. Topsikut saab tellida leheküljelt

Väga kasulik topsik.

thinkgeek.com (vaata alajaotuse *kitchen tech* alla) ja see maksab umbes 150 krooni. Samalt leheküljelt on pärit ka järgmine retsept.

ISTOCKPHOTO

Õhulised 1337pannkoogid

VAJA LÄHEB:

- 2,7 miljardit jahutera (kõrgem sort)
- 600 000 suhkrugraanulit
- 167 miljonit NaCl graanulit
- 83,5 miljonit C₄H₆O₆ graanulit
- 250 miljonit NaHCO₃ graanulit
- 4000 tilka keefiri
- 1000 tilka piima
- 1 suur *Gallus Domesticus*'e muna, tsütöplasma rebust eraldatud
- 2 teelusikatäit sulatatud

soolata võid **VALMISTAMINE:**

Sega omavahel kuivained. Vala keefir ja piim teise nõusse ning sega omavahel *Gallus Domesticus*'e muna tsütöplasmaga. Teises nõus sega rebu sulatatud võiga ning vala see piimasegusse. Lisa segu kuivainetesse ning sega. Soojenda pann umbes 464 Kelvinini. Lisa õli, tõsta suupärased tainaportsud pannile. Pööra pannkoogid ümber umbes 150 sekundi pärast. Küpseta 90 sekundit.

Saatan on detailides

Androidi-laine on lõpuks ka Eestisse jõudnud – hetkel sinu käes olevas [digi] numbris on lausa kaks uue Androidi ülevaadet.

Taas on tärnanud ka jutud selle kohta, kas pole Android viimati see kauaoodatud koju jõudev «Kalevite kange poeg», mis peerud kahel otsal lõkendama paneb ja iPhone'ile lõpuks ometi tuule alla teeb.

Android on vaba, demokraatlik maailm nii kasutajatele, tarkvaraarendajatele kui ka riistvaraehitajatele ning see on muidugi suur tugevus ja eelis ... kuid ka suur miinus.

Nimelt pole sellise asjakorralduse juures selge, kelle vastutusala on üldine kasutuskogemus. See viimane aga sõltub lõviosas imetillukestest detailidest, n-ö koera sabast, millest nii sageli üle ei saada.

Ühe üksiku arendaja jaoks, kes müüb näiteks oma väikest taskuhäälinguprogrammi, ei pruugi olla mõistlik oma toodet lõputult viimistleda.

Nüanssidesse minek on ajamahukas ja madaluslikult tasub paremini ära, kui võtta ette

mõned saated tõmbamata. Pisiasi, aga üsna ärritav. Või audioraamatute kuulamise rakendus, mis töötab muidu väga hästi, aga jätab teinekord valesti meelde, kuhu kuulamine pooleli jäi, ning tahab juba kuulatud peatükki uuesti ette käiata. 100protsendilist rahulolu see just ei tekita.

Kui Jumal löi koera, varus ta endale natuke rohkem aega (nii mustmiljon aastat) ja lõppprodukt sai üsna viimistletud – nelja jala, saba ja haukumisega, täismäng.

Vastutus meeldiva elajalooma valmis treimise eest lasus ainult temal. Kui Androidi arendaja oleks koera loonud, oleks ta eluka juba siis uksest välja löönud, kui kere ja paar jalga valmis: «Käib küll, liigub ju!» Tühja sellest sabast, eks.

Apple on iPhone'i maailmas selgelt jumala rolli võtnud ning valitseb kogu tuumikfunktsionaalsuse eest ise, küll despoodi ja diktaatorina, kuid kogu vastutustäiusega.

Tuumik on Apple'i arvates helistamine, sõnumid, e-post, veebi lehitsemine ja iPodindus ning oleme näinud, et neisse valdkondadesse ei lasta kedagi teist torkima. Apple pakub selles osas nii koera kui ka koera saba ja hoolitseb «keskmise kasutaja» jaoks ideaalilähedase kasutuskogemuse eest.

Niisiis jääb Android häkkerite ja digitehnika fännide jaoks pakkuma palju rohkem põnevust ja mänguruumi kui Apple ning ses osas on tegemist totaalse iPhone'i-killer'iga. Kuid Apple'i fookus usaldusväärse ja meeldiva kasutuskogemuse pakkumisel kitsa tuumikfunktsionaalsuse osas on endiselt väga suur tugevus ning lubab lähiaastatel valitseda nutitelefonide maailma kui mitte müüdnud seadmete hulga, siis vähemalt teenitud kasumi osas.

Mart Parve

kolumnist

Apple on iPhone'i maailmas selgelt jumala rolli võtnud ning vastutab tuumiku eest ise.

järgmine projekt, kuigi peaaegu kõigi kasutajate jaoks jääb mõni üksik nüanss, millega ei olda 100% rahul. Kuid nii on see Androidil suurem osa rakenduste ja seeläbi kogu kasutuskogemusega.

Näiteks seesama eelmainitud taskuhäälinguprogramm – tõsi, saated tõmbab ta ära ning on suuteline need ka maha mängima, seega võib ju öelda, et rakendus töötab.

Kuid aeg-ajalt tuleb ette, et ta «unustab»

KUU PLUSSID

+ **AMD ei anna alla**
AMD keeldub ikka veel end kaotajaks tunnistamast ja võitleb tublilt Inteli vastu. Kuuetuumalised, peamiselt mänguritele suunatud Phenom II X6 protsessorid on jõudluse ja hinna suhtelt paremad kui Inteli Core i7.

+ **Opera Mini iPhone'i peal**
Vastupidiselt ootustele lubas Apple Opera Mini brauseri kasutamise iPhone'i peal. See on osutunud väga populaarseks ja USA võib tõusta maailmas Opera Mini kasutajate arvult viiendaks riigiks.

+ **HTML5 võidukäik**
HTML5 on tegemas tõelist võidukäiku arendajate seas. Juba on saadaval videomängijad, graafikarakendused ja mängud. Peaaegu kõike, mida saab teha Flashiga, saab teha ka HTML5-ga.

TSITAADID

“Sellisele masinavärgile kaigaste kodaratesse loopimine on aasta piduri tiitlit väärt.”

Sellise põhjendusega anti Sander Mägile Aqris Software'ist aasta piduri tiitel 24 IKT-ettevõtte 10 miljoni kroonise ühise eksporditoetuse taotluse torpedeerimise eest.

“Mina kasutan Zeni ja väga rahul, ainult et elan sellises kohas kus siiski levi Zenil parim pole.”

Naisterahvas kiidab Buduaar.net'i foorumis kõnekaarti, mille levi tema kodukohas vilets on. Kui vähe on mõnele rahuloluks vaja.

Sotsiaalsed rägastikud

Martin Mets
toimetaja

Suhtlusvõrgud peaksid aita- ma organiseerida nii elu võrgus kui ka väljaspool seda ja tegema üldse kõik mugavamaks. Kuid mida aeg edasi, seda rohkem paistab, et need toredad võrgud hoopis tekitavad probleeme juurde.

Mida võtta ja keda jätta? Alles aasta tagasi oli Orkut veel enamiku eestlaste jaoks see üks ja ainus, millela ei saanud päevagi olla, ja idee saada

ühte kommuuni kokku sada tuhat eestlast tundus pühamaast pühama. Aga nüüd on Facebook siin, et jääda. Facebook on presitiivne. Näiteks kui avaliku elu te- gelased eriti Orkutisse konto- sid ei teinud, siis Facebookiga on juba teine asi.

Tulemuseks on aga see, et ühed tuttavad on Facebookis, teised mõlemas ja kolmandad on veel vanade harjumuste juurde ja Orkutisse kinni jäänud. Enne kui isegi aru saad, on suhtlusvõrgustikust saanud suhtlusrögastik, kus keegi enam ei mäleta, kas ta on oma põhikooliaegsele kas- siõele, keda ta üle kümne aast- ta näinud ei ole, juba ühes võrgus õnne soovinud? Kas peaks seda ka teises tegema?

Tõsiasi on see, et suhtlusvõrgud vajavad karme otsuseid, Orkuti-Facebooki näide on lihtsalt üks paljudest. Ärge pendeldage!

TAGASISIDE

Mida arvatakse maailmas Apple'i iPadist?

— Cory Doctorow ei soovita osta

BoingBoing'i üks kasutajaist loetles üles põhjused, miks iPad-i osta ei tasuks: iPad on suletud nii otseses (lahti ei saa võtta) kui ülekantud mõttes (ainult Apple'i poolt heaks kiidetud tarkvara) ning see toodab mõtlemisvõimetuid tarbijaid, mitte loova mõtlemisega isiksusi.

○ iSupply arvutas kokku tegeliku hinna

Elektronikaga seonduvate uuringutega tegelev firma iSupply arvutas kokku, et iPad-i tegelikuks hinnaks on 260 dollarit. Sinna sisse on arvatud kõikide komponentide hinnad ja seadme kokku- panek tehases. Kõik muu on Apple'i nimega kaasnev maagiline li- saväärtus.

○ Ars Technica kiidab ja laidab

Populaarse tehnoloogia-aidi arvates seisneb iPad-i väärtus tema tarkvaras ja kasutamiskogemuses, aga hind peletab paljud potentsiaalsed kasutajad eemale. iPad-i väärtus seisneb nende arvates täiesti uue tooteniši loomises, mida ei saa olemasolevatesse raamidesse paigutada.

+ Stephen Fry, tuntud briti näitleja, ülistab

Juba enne iPad-i tegelikku kättesaamist oli Stephen Fry kindel, et see on pöördelise tähtsusega toode ja nüüdseks, kui ta selle endale ostnud on, tassib ta seda endaga kõikjale kaasa. Ajakirjas Time kirjutas ta, et see on lähim asi Douglas Adamsi poolt kirjeldatud «Pöidlaküüdi teejuhile», mis inimkonnal praegu võtta on.

SCANPIX

KUU MIINUSED

— McAfee astus ämbrisse

Sedapuhku astus viirustõrjetootjaist täiega ämbrisse McAfee, kelle viirustõrjeprogramm ühe Windows XP süsteemifaili viiruseks tunnistas ja sellega kümned tuhande XPga arvutid seisas.

— Kasutajate turvalisus ohus

Häkker nimega Kirillos pani müüki 1,5 miljoni inimese Facebooki konto nimesid ja salasõnad. Ühe konto ostuhinnaks oli meie rahas umbes 30 senti. Andmed olid müüdi välja petetud.

— YouTube peedistab jälle

Saksa filmi «Allakäik» õigusi omav Constantin Films hakkas YouTube'i automaatse sisu- vastusfunktsiooni abil keelama lugematute Hitleri paroodia- te klippe.

INIMESED

Kratid tulevad Garaažist välja

Kas mäletate, et kirjutasime eelmises [digi] aktivistidest, kes plaanivad sadakond inimest nädalavahetuseks IT Kolledžisse lukustada, eesmärgiks luua 48 tunniga töötavad teenused? Nad tegid selle ära. [digi] vaatab üle ägedaima projekti – kratid.com.

Esikratid, Mihkel ja Martin, alustame selgest, et 48 tunniga sündis palju asju. Ehk meenutate mõnda?

Mihkel: Päris palju oli toredaid mõtteid. Hästi põnev ja naljakas, suure potentsiaaliga asi on Localvortex, mis on alternatiivsete urkabaaride andmebaas. Mitte lihtsalt andmebaas, aga jookseb ka Google Mapsi peal. Saad suvalises riigis saata mingile numbrile SMSi ja sulle saadetakse vastu lähima urkabaari koordinaadid. Saad ka veebis oma reisiruutude planeerida.

Martin: Teine lahe rakendus on Namefy, kus saad oma lapsele nime valida. Paned oma perekonnanime sisse ja programm hakkab järjest soovutama. Saad ka oma olemasolevate laste nimed ja teiste sugulaste nimed kirja panna ja nende järgi otsida. Meil käivad tegelikult praegu läbirääkimised, et saaksime sealt oma kratidele nimesid võtta.

Milleks teile kratid?

Mihkel: Kuna olen natuke lapsemeelne inimene, siis meeldivad mulle mänguasjad. Ja kuna mul endal on laps, siis mõtlen, mis asjad talle võiksid meeldida ja kuidas neid põnevamaks teha. Liiga palju asju on tänapäeval sellised, mis on kohe valmis. Aga selle asja mõte on see, et panna lapse või kelle iganes loovus natuke tööle, et ta saaks teha täpselt sellise asja, nagu ta ise tahab.

Kuidas kratid.com sündis?

Martin: See oli nii, et Mihklil oli virtuaalse lemmiklooma idee. Mina hakkusin välja, et selle nimi võiks olla kratid.

Mihkel: Reede õhtul panime üritusel plaanid paika, kes ja mida teeb. Laupäeva hommikul joonistasin kiirelt valmis mingid kujud ja siis hakkas meie Flashi-spetsialist Eero nendega kohe möllama ja valmistama seda krattide kokkupanemise aplikaatsiooni. Samas hakkas pihta ka veebi välisilme loomine ja süsteemi ülesehitamine.

Martin: Php- ja Flashi-meestegid koos tööd, Mihkel tegi disaini, turundusimehed tegelesid suhtlusvõrgu loomisega. Mina panin minigeid asju serveris püsti ja

MINI-CV

Mihkel Ronk

Vanus: 26

Töö: vabakutseline graafiline disainer, Krattide tiimis idee autor ja disainer

Haridus: Tallinna Kunstigümnaasium ja Tallinna Ülikool

Vaba aeg: jaguneb pere, vahelduva eduga bändi tegemise ja uute tööde vahel

Martin Kapp

Vanus: 26

Töö: Senior Web Front End Developer, Skype Technologies, Krattide tiimis teema autor ja veebitreial

Haridus: õpib Eesti Infotehnoloogia Kolledžis

Vaba aeg: muusikafänn, aeg-ajalt bändimees ja parandamatu IT-nohik

hakkasin HTMLi tegema. Laupäeva öösel kuskil kella kolme-nelja paiku oli meil asi olemas. Nobedad näpud olid otsinud välja ka krattide tegemise materjalid ja esimesed lõiked olid valitud. Pühapäeva hommikuks oli juba neli kratti ja veebileht olemas. Pühapäev kulus viimistlemiseks.

Kuidas see teie krati-värk kasutaja poolt vaadates välja paistma peaks?

Mihkel: Inimene läheb meie süsteemi, teeb omale krati, salvestab ära. Põhimõtteliselt võib ta sealt vabalt ära minna, aga me loodame, et ta hakkab selle virtuaalse krati eest seal veebis hoolitsema. See kratt hakkab seal n-ö kasvama. Siis on kaks võimalust, kas ta jääb virtuaalset kratti hooldama ja teeb talle näiteks teise juurde. Siis saavad tekkida väikesed suhtlusvõrgud, kratid saavad omavahel suhelda – seal on kindlasti ka väike hariduslik lisaväärtus.

Inimene loob süsteemis endale krati. Seejärel saab krati reaalsel kujul endale koju tellida

Kuna kratid on rahvapärimusest teada tegelased, kellele ülesandeid anda, siis seda saaks kindlasti hästi lahendada, lapsi kaasata ja põnevaid ülesandeid kokku panna.

Aga teine variant on see, et saad krati reaalsel kujul koju tellida. Meie plaan on see, et kui sa krati kokku paned ja tellid endale, siis sa ei jää seda lihtsalt ootama, millal ta koju jõuab, vaid saad temaga veebis tegeleda, vaadata, kuidas ta kasvab. Ja kui nädala jooksul oled temaga ilusti käitunud ja tema eest hoolitsenud, siis nädala lõpuks on ta suureks kasvanud ja jõuab sulle koju. Selle aja jooksul tekib krattiga kontakt.

Kas praegu keegi reaalselt õmbleb neid kratte?

Mihkel: Tegelikult on meil tootmisega lood nii, et me pole sellega väga tegele- nud. Esimene asi on, et saaksime veebi natuke rohkem toimima kui praegu ja ilmselt järgneb sellele tootmine.

Martin: Sellega on teatavad tehnilised probleemid. On vaja näiteks Euroopa Liidu sertifikaate, et kasutada õigeid materjale, et sul on õiged õmblejad ja et toode ei ole lastele ohtlik. Paberimajandust on rohkem, kui esmapilgul võiks arvata.

Mida tootmiseks vaja on?

Mihkel: Ilmselt vilti, vähemalt senised kratid on vildi baasil. Ja nobedaid näppe, niiti ja nõela või õmblusmasinat. Asi on tehtud lihtsalt ja lollikindlalt – on kindlad detailid, mida saab kombineerida. Ideaal olekski see, et inimene, kes hakkab neid kratte kokku panema, võtab vastavat värvi detailid, käed ja jalad ja paneb need kokku.

Martin: Ja mingit logistikat, kuidas kratid laiali saata.

Kas krattidega saab rikkaks?

Martin: Lootus on alati!

Mihkel: Ega me ei plaani ju Eestiga piiruda, kui meil hästi läheb.

Martin: Mõte ongi selline, et võib-olla kratid on ka üks variant, kuidas viia Eesti kultuuri maailma.

JOHANNES TRALLA

AMD/ATI DirectX 11 graafikarida lõppsirgel

Möödunud on täpselt seitse kuud ajast, mil AMD/ATI tõi avalikkuse ette uued Radeon HD 5000 seeria graafikakaardid, ning seda, nagu tavaks, kalleimatest tippkaartidest alates. [digi] veergudel oleme andnud juba ülevaated kaartidest 5870, 5850, 5770 ja 5750.

Kuigi igati põnev on testida (ja ehk ka lugeda) nendest kõige-kõigematest tippudest, on paljud lugejad, kes oma rahakotiga aru pidanuna ei saa endale tipu soetamist lubada, küsinud nõu ka soodsamate ostude osas. Kui palju nad kaotavad? Kas nendega kaasaegseid mängu mängida saab? Kas tasub DirectX-i nimel valida uus 5000-seeria või leppida hoopis nüüd odavamaks läinud 4000-seeriaga? Tegelikult hakkas see küsimus ka meid huvitama ja siin on tulemused.

Kui palju soodsamat kaarti ostes kaotad? Kas nendega saab ka mängida uuemaid 3D-mänge või ei?

ATI nimeloogika on järgmine: esimene number on generatsioon, teine näitab klassi ja kolmas positsiooni antud klassi piires. Mida suurem, seda parem - 90 ülimas tipus, 70 tipus, 50 allpool. Nüüd on siis ATI oma rea lõpetanud, tuues turule ka madalama keskklassi ja *low-end*-kaardid, mida ühendab seeria nimi HD 5000 ja toetus Microsofti uusimale API-le DirectX 11.

Kui palju raha eest saab?

Meie uuteks katsealusteks said HD 5670 ja HD 5450 firmalt Club 3D ning HD 5570 Gigabyte'ilt ja täiesti uue kõrgmudelina HD 5830 firmalt Sapphire. Ka pani Gigabyte Taiwanist meie poole tee hetke kiireima ühe-GPU-kaardi - HD 5879 Super-Overclocked -, ent samal päeval kaardi siirdumisega DHLi hellu rüppe algas VuSu (VulkaaniSurutis, MaSu noorem vend) ja pakk eksleb siiani poole maake-

ra suurusel alal. Eks temast saame pikema ülevaate anda juuninumbris.

HD 5830 kasutab GPUna modifitseeritud RV870 koodnimega Cypress ning, omades küll vähem pildiilu renderdamisega tegelevaid *shader*-protsessoreid kui kõrgemad 5800 kaardid, on oma 800 MHz taksagedusega uues reas teine. See lubab kallimate suguvendadega julgelt rinda pista ja mõnes testis isegi ületada 5850-t. Ka on Sapphire'i väljatöötatud jahutussüsteem erakordselt vaikne, VaporX-lahendust oleme juba varem kiitnud.

Kui vaatame B4B-d ehk *bang for*

buck'i ehk kui palju saame jõudlust ühe krooni eest, siis moodsates testides, nt 3DMark Vantage, positioneerib ta end teiseks 5770 järel. Kui see kaart, mis on loodud paiknema suures mustas augus

Üheksa graafikakaarti ühes rivis

Mudel	HD 5970	HD 5870	HD 5850	HD 5830	HD 5770	HD 5750	HD 5670	HD 5570	HD 5450
Graafikaprotsessor (GPU)	RV870 x 2	RV870	RV870	Cypress	RV850	RV850	Redwood	Redwood	Cedar
GPU taksagedus (MHz)	725	850	725	800	850	700	775	650	650
Graafikamälu	2048 MB GDDR5	1024 MB GDDR5	1024 MB GDDR5	1024 MB GDDR5	1024 MB GDDR5	1024 MB GDDR5	1024 MB GDDR5	1024 MB GDDR3	1024 MB GDDR3
Graafikamälu taksagedus (MHz)	4000	4800	4000	4000	4800	4600	4000	1800	1600
Graafikamälu siini laius (bit)	256	256	256	256	128	128	128	128	64
Shader-protsessorite arv	3200	1600	1440	1120	800	720	400	400	80
Energiatarve (W)	300	188	158	175	108	86	61	42	20
Testitulemused									
3DMark2001SE V.3.30 (3DMarks)	49052	50699	49539	46501	47186	46240	43371	37258	11532
3DMark2006 V1.1.1 (3DMarks)	22729	21541	20639	18159	17064	15305	11461	8068	2495
3DMark Vantage V1.0.2.1	21826	17093	14297	14382	10133	8289	6253	4377	736
Unigine Tropics BenchMark v.1.1 FPS (DX10.1, 1280x1024, AA4)	71,1	95	76,9	62,5	52,2	44,6	31,6	22	5,9
Unreal Tournament 3 v0.2.0.45 CTF Core-bot 1280 x 1024 DX10 (FPS)	315,46	348,72	330,19	259,19	237,47	231,64	190,65	107,76	25,77
Hind (kr koos 20% KM-ga)	9995	6445	4545	4040	2495	2435	1815	1340	690

5800- ja 5700-seeria vahel, poleks umbes 500 krooni odavam 5850st, vaid 500 krooni kallim 5770st, oleks tegu parima valikuga iga vähegi mängiva kasutaja jaoks. Hetkel aga peab ta selles osas alla vanduma 5770le.

Utest kaartidest oli suurimaks üllatajaks HD 5670 - kui olin ta masinasse kruvinud ning startisin «Fallen Earthi» MMO, jooksis mäng nagu mullu ja muiste. Kulus jupp aega, enne kui mulle meenus, et ma polnud mängu graafikaseadeid (eraldusel 2560 x 1600) allapoolle kruttinud ning need olid tippkaardi GTX 275SOC seadistustes koos maksimumi keeratud pildiparandustega ning efektidega.

ATI tegi puhta töö

FPS oli küll langenud, ent see ei takistanud siiski sujuvat mängu jooksmist. Ka HD 5570 lubas sel resolutsioonil mängida, ent pilt hakkas jõnksutama ja seadeid tuli allapoolle optimeerida. 5450 aga esitas slaidisõu ka optimeerituna. Kui alandada resolutsiooni tavainimesele vajalikule tasemele (1280 x 1024 või 1680 x 1050 pikslit), siis piisab kõigi olemasolevate kaartide jõudlusest pea-aegu kõigi olemasolevate ülesannete jaoks, v.a taas õnnetu 5450. Viimane polegi loodud mängureid silmas pidades - multime-

ediat ja filme veab ta edukalt ringi, DVD ja Blu-ray dekodeerimine käib välkkiirelt ning, mis peamine, kaart on vurrivaba ja hutusega ja absoluutselt hääletu. Lisaks leiab kaasast ka nn *low-profile* tagakinnituspilaadid, et kasutada kaarti üliõhukes-tes korpusetes.

Niisiis, enam ei saa rääkida punaste-roheliste heitlusest - DirectX 11 osas on ATI puhta töö teinud ja pühib NVIDIAGA

Mida valida, sõltub igaühe rahakotist, aga B4B järgi troonib selles uues valikus kindlasti HD 5770

põrandat. Ajal, mil tal on pakkuda kümme kaarti katusest keldrini, pole NVIDIA oma DX11 lahendusega välja ilmunud. Nimelisel küll lansseeriti GTX 480 ja 470, ent tootjate tellimislisidest pole neid siiani (samuti nagu eelmise põlvkonna tippkaartide osas, üle GTS 250).

Mida valida, sõltub rahakotist - mida tippum, seda edevam. Aga B4B järgi troonib HD 5770, mida ka [digi] parima ostuna soovib. HD 5830 ning keskklassi 5750 ja 5670 jäävad juba maha, kuigi mitte palju. Hinda (alla 2000 krooni) ja kiirust arvestades oleks aga parim masuaja valik just üks uutest - HD 5670. HD 5450 mängurile lihtsalt ei sobi. Ka aastaid vanas UT3 testis madalal eraldusel kukub keskmine FPS alla 30 ehk allapoolle normaalset mängitavuse piiri.

LÜHIPROOV

Ordi Enduro i795BF-Super

Hind: 18 990 krooni

Müügil: Ordi

Protsessor: Intel Core i7 720QM

Mälu: 4 GB DDR3-1066 MHz

Graafikakaart: ATI M Radeon HD 5650

Ekraan: 15,6" 1920 x 1080 LED

Kõvaketas: 640 GB WD 7200 p/m

Ühendused: LAN, WiFi BGN, Bluetooth, mälukaardilugeja, 4 x USB 2.0, VGA, HDMI, S/PDIF, RJ-45, audioväljund, mikrofonisisend, Line-In, veebikaamera, sõrmejärelugeja

Tarkvara: Windows 7 Home Premium

Kaal: 2,7 kg

Mõõtmed: 37,7 x 25,5 x 2,7-3,8 cm

Süle-Porsche

Ordi Enduro i795BF-Super on suunatud intensiivse arvutus- ja graafikatöö tegijale või aktiivsele mängijale. Tuleb tunnustada, et enamik meie lauaarvuteidki ei suuda pakkuda sellist jõudemonstratsiooni.

Mootoriks on Nehalem-arhitektuuriga i7 720QM, füüsilisel neljatuumaline, kuid Hyper-Threading tehnoloogia abiga virtuaalselt kaheksatuumaline.

Graafika on koodnime Madison all tuntud 40 nm ATI Radeon HD 5650, millel 1 GB GDDR3 graafikamälu. 15,6tollise Full-HD ekraani resolutsiooniga 1920 x 1080 ja LED-taustvalgustusega leiab tavaliselt 10 000 krooni kallimatel masinatel.

Kuigi 5650 on hierarhiliselt keskklassi GPU, toob ta kaasa DirectX 11 toe ega vanu alla ka tõesti kõrge eralduse all, kui kasutusel on kõik pildiparandustehnoloogiad (AA, Aniso). Arvuti taga sai «Fallen Earthi» mängitud ja tulemust tuleb vaid kiita. Suurel koormusel pole arvuti kõige vaiksem, ent müratase jääb ka siis 30-40 dB vahele. Ka pole ta tänu 40 nm ja 45 W CPU-le nii kuum kui eelmise põlvkonna graafikaga DTR (Desktop Replacement) arvutid. Aku peab vastu 2,5 tundi.

MEIE HINDED

Fantastiline. Uskumatu toode, praktiliselt veatu ning pakub rohkem, kui oleksime osanud oodata.

Tippklass. Väga hea toode, oma klassi tipp ja tõuseb teiste seast kindlalt esile.

Harju keskmine. Plussid kaaluvad miinused üles, kuid samas ei midagi erilist.

Kolmepoiss. Midagi temas nagu on, ent miinused on selgelt rohkem kui plussed ning ostusoovitust talle anda ei saa.

Hoia eemale! See toode on nii halb, et poleks mitte kunagi tohtinud sündidagi.

«[digi] testi võitja» märki kannavad tooted, mis on võitnud [digi] võrdlustesti.

Selle märgi lisame soodsaima hinnaga toodetele.

iPad on kohal!

Siin ta siis on, see kauaoodatud Apple iPad. Jah, me proovisime teda, kohe kahe mehega. Lõpuks on aga ikka kõik väga segane. Jah, ta töötab väga hästi. Jah, ta on ilus. Aga küsimused jäävad. Mida temaga tegema peaks? Kus kasutama? Mis hinna eest?

Õigus on neil, kes ütlevad, et iPad on suur iPod Touch. Ta näeb enam-vähem samasugune välja ning jookseb ju sisuliselt sama tarkvara peal. See on 9,7tollise ekraaniga tahvelarvuti, mis mängib muusikat ja filme (akult kuni 10 tundi!), jooksutab iTunesi rakendusi ning surfab veebis.

Kasutajaliides toimib sisselülitamisel momentaalselt, täpselt nagu telefonis. Telefonis on see normaalne, nii suure seadme puhul üllatab algul. Samas tundub see nii loomulik, et sülearvuti uimane ärkamine igaks kasutuskoraks näib täiesti tarbetu ajaraiskamine.

Kiirus on kaasa pandud rakenduste jaoks täiesti piisav. Ka täisekraanil YouTube'i videod jooksevad absoluutselt normaalse kiirusega. Mõttesse jääb iPad vaid siis, kui ekraanil ohjeldamatult rabeleda, nt sõrmega paaniliselt midagi edasi-edasi-edasi kerida.

Tarbijale, mitte loojale

Tegemist on eelkõige tarbimisseadmega, mitte sisutootmiseseadmega. Näiteks Google Docs kirjutada ei saa, saab ainult lugeda. On see nüüd iPadi probleem või minu oskamatuse vajalike seadistusi muuta, kuid harjunult tööd teha sellega ei saa. Pikemaid kirju kirjutada on põhimõtteliselt võimalik, kuid klaviatuur tõesti reageerib igale riivamisele. Hetkel veel pole võimalik eesti klaviatuurilaotust lisada, seega tuleb leppida vaid tähtede allhoidmisel väljakargavate lisatähtede valikuga, mis teeb kirjutamise aeglasemaks ja kohmakamaks.

Safari ei ole võimalik alla laadida faile, mida iPad avada ei oska. Seega ei ole võimalik veebist alla laadida ja kuhugi ära salvestada suvalisi faile. Näiteks projekt Guntenbergi saidilt leitavaid ePub-vormingus raamatuid Safari ei salvesta, kuigi seadmega kaasas olev e-luger peaks oskama neid näidata. Ainus võimalus ise oma asju iPadi saada on ainult läbi iTunesi.

Samamoodi tuleb ära unustada omaenda dokumentide, näiteks kasulike PDF-vormingus juhendite allalaadimine, sest neid lihtsalt pole võimalik ära salvestada. Ainult üle iTunesi sünkroonimise.

Seega on iPad ikkagi veel seotud päris arvuti külge. Sellest annab aimu ka tõik, et USB-kaabel on täpselt meetrine. Sellisega on võimalik

seda laual MacBooki kõrval laadida, kuid seinakontaktist laadimise jaoks on see enamasti liiga lühike ja pole ilmselgelt selleks mõeldud.

Mõned rakendused on aga kõvasti paremad kui sülearvutil kasutades. Näiteks Google Maps on täpselt selline rakendus, mida ei taha pärast iPadi peal kasutamist enam mujal kasutada. See lihtsalt on nii mugav ja loomulik. Kõikvõimalike dokumentide ja failide vaatamine ja igaks juhuks kõrval referentsina lahtihoidmine - eeldusel, et iPad seda näidata suudab - on samuti väga mugav. Loed raamatut ja hoiad sõnastikku kõrval lahti.

Sülearvutit ei asenda

iPad ei asenda kindlasti sülearvutit, vaid jääb mugavusseadmeiks. iPad on ideaalne netisutsakate tegemiseks - tahad korra kuskilt midagi järele vaadata, lööd lahti, vehid natuke sõrmedega, korras, paned seadme taas kääst ära ja naased muu tegevuse juurde, mida iganes sa siis parasjagu tegid. Selle ajaga, mis sul kulub sülearvuti toomiseks, sülle võtmiseks või lauale panemiseks, avamiseks ja brauseri käivitamiseks, on sul iPad ammu juba vajalikul lehel.

iPad on ikkagi veel seotud päris arvuti külge. Sellest annab aimu ka täpselt meetri pikkune USB-kaabel, mis on ju üsna lühike

Kuna iPad on ainutegumilise operatsioonisüsteemiga, siis video vaatamise ajaks suletakse brauser ning see tuleb pärast uuesti lahti teha. See käib küll kiirelt ja vaid paari puudutusega, kuid vahepeal võib sinu veebimeili sessioon olla aegunud ja sind võib-olla automaatselt välja logitud. Sama asi võib juhtuda muidugi ka arvutis, kui postkast taustale lahti jääb, kuid iPadi puhul ei saa taustal olev veebileht sellest mingil moel märku anda, sest ta ei ole aktiivses olekus.

Olles esmalt iPadi suhtes skeptiline, peame tunnustama, et Apple on osanud ära tabada ühe väga konkreetse niši, mille olemasolust

meil nii selgel kujul aimugi ei olnud. Nimelt on see elektrooniline seade, mis ei ole kohmakas ja mis ei dikteeri ei kasutamiskohta ega -asendit ning mis ei ole pealetükkiv.

Ei ole karta, et iPad sülearvutite turgu sööks. See võib ohustada heal juhul *netbook*'e, kuid niipea, kui on vaja teha kirjatööd, on suvaline *netbook* ikkagi kordades parem kui iPad. iPad on ideaalne olukordade jaoks, kui sul on vaja midagi järele vaadata, kuid seda on vaja teha harva ja ainult korra. Näiteks korraks meili lugeda või päevauudiseid vaadata. Reisil või puhkusel olles arvutikasutus just peamiselt selles ju seisnebki - vaatad paar korda päevas üle oma meiliboxi, popimad RSS-vood ja päevauudised. Ülejäänud aja aga tegeled millegi muuga: istud kuskil kohvikus, kolad sõpradega mööda vaatamisväärsusi ringi või, puhkusel olles, tšillid-grillid aias või lesid päikese käes. Iga kord mittetõisele reisile minnes või nädalavahetuseks maale sõites on valik, et kas võtta arvuti kaasa või mitte. Paari korra meililugemise jaoks tundub justkui mõttetu seda tarida, aga samas sa tead, et päris ilma uudisteta ka ei

taha olla. Nutitelefonide omanikud saavad hädapärase võrgu ka telefoniga ära ajada, aga teised ei saa. Siin tuleb mängu iPad. Kui me lähaks puhkusele, ja kavatseks tõesti puhata, siis jätaksime hea meelega sülearvuti linna maha, aga iPadi võtaks kaasa.

10 000 krooni on liiga palju

Sülearvuti on ikkagi arvuti, iPad mõjub psühholoogiliselt teistmoodi. See ei ole arvuti, see ongi lugemisplaatike, mille võib lihtsalt käest lauale ära panna nagu ajalehe või raamatu. iPad ei dikteeri poolasjalikku meeoleolu, nagu seda teeb sülearvuti. Sülearvuti taga istudes on ikkagi tunne, et sa oled elektroonilises, mitte pärismaailmas, iPadiga seda tunnet sellisel moel ei teki. Tegelikult ostaksime iPadi küll, aga ainult sellepärast, et päris arvuti on juba olemas ja aeg-ajalt tahaks endale lubada mugavust tarbida elektroonilist sisu. Sülearvuti on ebamugav kiireks netiskäimiseks, iPad aga just selleks tehtud ongi. Kindlasti ei ostaks me seda 10 000 krooni eest. 5000 eest võiks täitsa osta, aga üle selle maksta ei raatsiks. **SVEN VAHAR**

Apple iPad

Hind: 9824 krooni

Müügil: Netikuller

Protsessor: 1 GHz Apple A4

Ekraan: 9,7 tolli 1024 x 768 pikslit, LED

Mälu: 16-64 GB

Ühendused: WiFi (abgn), Bluetooth 2.1, sisseehitatud mikrofon ja kõlar, 3,5 mm kõrvaklapiväljund

KOKKUVÕTE

Täiesti uutlaadi toode. Töötab hästi, on kvaliteetselt tehtud ja põnev ka. Hind on praegu poole võrra liiga kallis.

HINNE

Raske koorma all

Samsung lubab, et nende uue miniarvuti N220 aku peab vastu kuni 12 tundi. Meie koormustesti all kestis selle aku natuke üle viie tunni, nii et normaalse kasutamisega peab arvuti järjest vastu ilusti seitse-kaheksa tundi ehk terve tööpäeva. Pole paha!

Viis tundi koormustesti all pole küll enneolematu tulemus, sügisel tehtud miniarvutite suures testis näitasid samast klasst tulemust ka Asus Eee PC 1101HA ja Acer Aspire One. Tuleb veel arvesse võtta, et mõlemal pisiarvutil on 11tolline ekraan resolutsiooniga 1366 x 768 Samsungi 10 tolli ja 1024 x 600 piksli vastu.

Aku on küll võimas ja õnneks pole selle võimsuse huvides tehtud järeleandmisi kasutusmugavuses. Pean silmas seda, et aku ei ulatu korpuse alt välja, nagu kogesime paar kuud tagasi meie esimese Windows 7-t kasutava miniarvutiga Lenovo

Ideapad S10-2 – Samsung N220-t on mõnus nii süles kui ka laua peal hoida, lärma-ma ega undama see ei hakka.

Mõnus on arvuti ka käe ja silma all. Lääkivate ekraanide aeg on möödas, Samsungil on hea matt ekraan, mida kannatas ka kevadpäikese käes õues üsna kenasti vaadata. Klahvid on head, üksteisest selgesti eristatud ja kindla tagasisidega. Klaviatuuril ei torka silma ühtegi anomaaliat ega jalgratta leiutamist, kõik klahvid on paraja suurusega ja õige koha peal.

Üllatustevaba sisikond

Miniarvutite «kapotalune» on teema, millest võib kerge vaevaga üle hüpata. Sisu on praegusele põlvkonnale tüüpiline ja kui lugejal on kas või natukenegi teadmisi selles vallas, oskab ta protsessori, mälu ja kõvakettamahu kõrvaolevasse tehniliste andmete kasti piilumata ära arvata. Üllatusi siin ei ole.

Mis meile aga ei meeldi, on Windows 7, täpsemalt selle Starter Edition, mida miniarvutitele viimasel ajal peale sunnitakse. Ma ei hakka siin põhjalikumalt peatuma Starteri sisulistel puudustel (võimalusi on palju vähem kui suvalisel XP-l ja 7 Home Basicul), vaid sellel, et Microsofti operatsioonisüsteem pole kärbeskaalu kuuluva riistvara peal kõige ärksam.

Kas olukord, kui küsite kellegi käest midagi ja siis mõned sekundid hiljem vestluskaaslane sügavast mõttest

Samsung N220

Hind:	5499 krooni
Müügil:	Euronics
Protsessor:	Intel Atom N450 1,66 GHz
Mälu:	1 GB, DDR II, 667 MHz
Graafika:	Intel GMA 3150
Ekraan:	10,1 tolli, 1024 x 600 piksli, matt
Kõvaketas:	250 GB, 5400 rpm
Optiline seade:	puudub
Mõõtmed:	26,5 x 18,9 x 3,6 cm
Kaal:	1,31 kg
Operatsioonisüsteem:	Windows 7 Starter
Muu:	3 x USB, 10/100 LAN, WLAN a/b/g/n, Bluetooth, VGA, sisseehitatud 1,3 Mpx veebikaamera, sisseehitatud mikrofon ja kõlarid, mikrofoni- ja kõrvaklapiväljund, mälukaartilugeja (MMC, SD, SDHC)

Testitulemused

PCMark 05:	-
Protsessor:	1503
Mälu:	2542
Graafika:	-
Kõvaketas:	4842
Akustest:	5:09

virgudes teile sõnu otsides vastab, tuleb teile tuttav ette? Kui jah, siis kujutate ehk ka ette, milline on elu koos Windows 7-ga miniarvutil. See ei ole muidugi Samsungi pisiarvuti personaalprobleem.

Saab ju ka kiiremini

Sarnaselt käitus ka Lenovo Ideapad S10-2 ja tuleb tunnistada, et ega ka Windows XP pole miniarvutitel kunagi sprinter olnud. Mulle on miniarvutitel kõige ärksama mulje jätnud Ubuntu Netbook Remix, millest on ka aru saada, et see on optimeeritud jooksma tagasihoidlikul riistvaral, kuigi turundusjutt väidab Windows 7 Starteri kohta sama.

Samsungi miniarvutile on keeruline lõplikku hinnangut anda. Kasutusmugavus on suurepärase ja aku väga hea, kuid operatsioonisüsteem on uimane ja mitte just väga laiade võimalustega. Otsustage ise.

MARTIN METS

Windows 7 Starter Edition pole kärbeskaalu kuuluva miniarvuti riistvara peal just kõige ärksam tegelane

KOKKUVÕTE

Väga hea miniarvuti, mille aku peab eeskujulikult kaua vastu. Windows 7 Starter Edition on aga sellel arvutil kesine ja aeglane operatsioonisüsteem.

HINNE

Metsa seenele, auu-auu!

Kes tahaks välist kõvaketast, mille saab pärast kotist väljakukkumist ja sellele kogemata peale astumist kraani all puhtaks pesta, et seda edasi kasutada? See on retooriline küsimus. No kes siis ei tahaks!

Enamik vidinatootjaid alahindab tugevalt taktiilse taju - tunde, mida seade tekitab käte võtmisel või puudutamisel - mõju ja sellest tekkiva emotsiooni tugevust. Mitte Hitachi. Ketas on käes väga mugav, tugev ja sõbralik. Seda hoides on tunne, et tegu on tööriistaga, mitte õrna vidinaga. Isegi kaablike, mis kettal küljes, on kaetud kummikihiga ning seda saab ketta transportimisel suruda selleks mõeldud renni ketta kõhu all. Kaabli metallotsik on täielikult kaitsitud ja kokkupanduna on kõvaketas üksainus monoliitne tugev tükk.

See on täpselt selline seade, mida võtta kaasa reisile või matkale, kus on

ette teada, et tehnikat tuleb kasutada enustamatutes oludes, ja kus tavalise tolmu ja niiskust läbilaskva korpusega kõvaketta edukalt surmata saaks. Igatahes niisama mahakukkumise peale ei teinud kõvaketas minul teist nägugi, töötas nagu muistegi.

Kiiruse osas ei ole kõvaketas teab mis kibe käsi, kuid pigem jääb siin piiranguks USB läbilaskevõime kui kõvaketta enda jõudlus. Testisin ühe keskmise sülearvutiga - kõvaketta ülekandekiiruse laeks jäi 29 MB/s.

Selle kõvaketta tüüpviisiga näib olevat see, et isegi kuni

Hitachi SIMPLE Tough väline kõvaketas

Hind: 1599 krooni

Müügil: Euronics

Liides: USB 2.0

Muu: kõvaketas Hitachi Travelstar 5K500.B, 8 MB puhver, 5400 p/m

Mõõtmed: 10,4 x 14,8 x 3,2 cm

Kaal: 280 g

paarikuuse aktiivse kasutamise järel katkeb ühendus kuskil kaabli ja kõvaketta vahel ning tekib sama probleem nagu räsitatud sülearvutilaadijatega, kus ühenduse püsimiseks tuleb kaablit teatud asendis hoida. Minul seda probleemi ei esinenud, aga ettevaatlikuks teevad sellised teated ikkagi.

SVEN VAHAR

KOKKUVÖTE

Gigabaitide metsa vedamiseks just õige riist. Iseasi, et mida sul sellega peale on hakata, kui sülearvuti, mis nii tugev ja turvaline ei ole, ohutult koju jääb.

HINNE

Uus MacBook Pro

Võimsad Intel Core i5 ja i7 protsessorid.
Uue generatsiooni NVIDIA graafika.
Kuni 10 tundi kestev aku.

Ime jäi olemata

SATA3 toega emaplaadid ja SATA3 liidesega kõvakettad hakkavad vaikselt juba poodidesse tilkuma. Esialgu ei tasu ainult sellepärast siiski oma arvutit uuendama tormata, sest saadav kiirusevõit on veel väike.

SATA3 enimräägitud erinevuseks SATA2 standardist on maksimaalne läbilaskevõime: 3 Gb/s asemel 6 Gb/s. Lisaks sellele toob SATA3 endaga kaasa ka vähemglamuursemaid uuendusi, nagu näiteks täiendus NCQ-protokollis võimaldamaks isokroonset andmevahetust, uut tüüpi konnektorid ja muud nipet-näpet.

Tuleb meele pida, et too kaunis 6 Gb/s on hetkel traditsiooniliste kõvakettaste jaoks veel ainult unistus. Enamik tavaliisi kõvakettaid ei suuda praegusegi SATA2 lubatud andmeedastuskiirust ära kasutada, rääkimata kaks korda suuremast.

Siin on numbrid: SATA2 versus SATA3

	SATA2	SATA3
HDTune: lugemine, min/maks/keskm/va-lang (MB/s)	64,8 / 128 / 100,3 / 124,9	64,8 / 132,8 / 107 / 187,3
H2Benchw: lugemis-/kirjutamispöör-dus (ms)	13,2 / 6,8	13,2 / 6,8
Crystal Diskmark: 500 MB vooglugemine/-kirjutamine (MB/s)	139,5 / 97,9	144 / 137,1
HDTune: juhupöördus, 0,5 KB / 4 KB / 64 KB / 1 MB / juhuslik (IOPS)	73 / 75 / 70 / 44 / 54	73 / 76 / 69 / 43 / 55
HDTune: failitest, lugemiskiirus 0,5 KB / 4 KB / 64 KB / 1 MB / 8 MB (MB/s)	3 / 29,5 / 107 / 134,4 / 129,4	3,6 / 40 / 125,2 / 134,4 / 138,4
HDTune: failitest, kirjutamiskiirus 0,5 KB / 4 KB / 64 KB / 1 MB / 8 MB (MB/s)	2,5 / 9,2 / 73,8 / 94 / 92,7	3,6 / 23,8 / 91,1 / 134,4 / 134,1

SATA3 poolt toodav kiiruse kasv ei ole nii suur, kui võiks loota. Ostmisega võib veel oodata

SATA2 kõvaketas SATA3 kontrolleri küljes mitte midagi juurde ei anna, töötab nagu varemgi. SATA3 kõvaketas SATA2 kontrolleri küljes töötab samuti, ainult et mitte täie auruga.

Uus on ikka parem

Testimiseks kasutasin sama arvutikomplekti, mis oli kasutusel eelmise kuu suures kõvakettaste testis, seega on numbrid üks ühele võrreldavad. Testisin SATA3 WD-1002FAEX nii SATA2 kui SATA3 režiimis. Nagu tabelist näha, ei anna SATA3 selget eelist sugugi mitte igal rindel. Pöördusaega see loomulikult ei muuda ja selle konkreetse kõvaketta puhul ei parane kuigivõrd ka lugemiskiirus.

Tuntav vahe vanema ja uuema SATA režiimis töötamises tuleb sisse valangedastuses ja kirjutamiskiiruses. SATA3 WD1002FAEX suudab kettalt andmeid tuua maksimaalse kiirusega 187 MB/s. See on muidugi kaugel nii SATA2 3 Gb/s kui SATA3 6 Gb/s teoreetilisest piirist, kuid siiski kolmandiku parem kui SATA2 režiimil töötades.

Kuna valangedastusest on kasu siluliselt ainult puhvrist lugemisel, siis on sellest kasu lühemate operatsioonide korral, aga näiteks minuteid kestva failikooperimise puhul pole sellest tolku. Ent arvestades 64 MB puhvrit ei jookse see kiirus ka täiesti mööda külge alla. Vahe eelmise kuu testivõitja Samsung HD103SJ-ga on aga

SATA3 WD1002FAEX

Hind: umbes 1500 krooni

Müügil: küsi arvutikauplustest

Mahutavus: 1 TB

Puhver: 64 MB

Pöörlemiskiirus: 7200 p/m

Liides: SATA3 (SATA 6 Gb/s)

paraku suhteliselt väike.

Nagu eelmisel kuul ära märgitud WD-1001FALS-ki särab WD1002FAEX testides, kus on vaja kõvakettalt lugeda hooti keskmise suurusega faile, näiteks PCMark Vantage piltide importimise (63,8 MB/s), Windows Media Centeri (111,2 MB/s) ja video redigeerimise (40,9) testides.

Riistvara on pudelikaelaks

Märkimisväärne on seegi, et SATA2 pealt SATA3 peale lülitudes kasvab kõvaketta kirjutamiskiirus ligi kolmandiku võrra, jõudes praktiliselt samale tasemele kui lugemiskiirus.

WD1002FAEX on hea kõvaketas, kuid SATA3 vau!-elamust ei tekita. Jõudlus tõesti kasvab, aga pudelikaelaks on ikkagi kõvaketta riistvara. SATA3 lubatavate andmevahetuskiiruste täielikuks ärasutamiseks tuleb oodata häid SSD-kõvakettaid. Kui sul on plaanis millalgi lähiajal niikuinii uus emaplaat soetada, võid WD-1002FAEXi endale valmis osta, kuid kui ost jääb pigem aasta teise poole, on mõtetas oodata, ehk tulevad müüki uued ja kiiremad SATA3 kõvakettad. **SVEN VAHAR**

KOKKUVÕTE

Hea ja korralik kõvaketas. Jõudluse tõus võrreldes paremate SATA2 kõvakettastega on olemas, kuid see pole väga suur.

HINNE

Tootsi rehendus

Aasia elektroonikatootjad on avastanud, et mõnekümne dollari eest elektroonikakomponente kombineerides on võimalik valmistada seade, mis kuvab telekraanile mäluseadmelt või võrgust peeneraldusega videopilti.

Näiteks Aasia toodangu turuplats Alibaba.com on selliseid seadmeid pungil täis, hinnasildiga 60 dollari kandis. Idee on üles korjanud ka suur osa oma toodangut Aasias valmistavatest lääne riistvarafirmadest ning iga kuu toob uudiseid järjekordsetest sellistest seadmetest, mõistagi koos mõningase hinnapreemiaga kaubamärgist tuleneva kvaliteedigarantii eest. Alles eelmises numbris heitsi-

me pilgu peale Western Digitali seadmele TV Live, seekord on meie testilaul aga Seagate FreeAgent Theater+.

Paraku on kõik sellised seadmed enam-vähem ühte auku - spetsifikatsioonid lubatu teevad nad enamjaolt ära, kuid see on ka ainus meetilk tõrvapotis. Seagate ei paista seejuures silma ei positiivse ega negatiivsega. Seadme ja puldi koostekvaliteet ja välimus on Harju keskmine, spetsifikatsioonid lubatu toimib.

Samas on seadme kasutajaliides, lisafunktsioonid ning kasutusmugavus (sarnaselt konkurentidega!) seadavõrd allapoole arvestust, et [digi] soovitus on ostuga mitte kiirustada - kindlasti laekub sellesse iseendest vajalikku nišši peatselt omajagu

Seagate FreeAgent Theater+

Hind: 2295 krooni

Müügil: küsi arvutikauplustest

Mäluseade: puudub, Seagate Go kõvaketta ühendamise võimalus

Ühendused: LAN, USB, 1080p HDMI, komponent- ja komposiitväljund, (optiline) audioväljund

Audio- ja videovormingud: enam-vähem kõik

Veebiteenused: Netflix, YouTube, Flickr, Picasa j.p

meeldivamat kasutuskogemust pakkuvaid seadmeid. Teine variant on katsetada käesolevas numbris kirjeldatud Mac Mini põhiseadme kodukinolahendust.

MART PARVE

KOKKUVÕTE

Spetsifikatsioonid lubatu teeb see seade ilusti ära, aga oluline on ka kasutusmugavus ja esteetiline ilu, mida Seagate just väga ei paku.

HINNE

Aus kaup

Kui kummaliselt reageeriva puutekraaniga õnnestub ära harjuda, võib esimene eestikeelne Android-telefon LG GW620 olla üks paremaid valikuid nutitelefoni seast - tegemist on mõistliku kompromissiga nii hinna, suuruse kui võimekuse osas.

Kuigi otsingi endale praegu juhtumisi Androidi, on avalõigus mainitud imeplik ekraan minu jaoks totaalne dealbreaker - LG survetundlik ekraan registreerib mu katsed ekraanil kerida nupuvajutustena ning nupuvajutused, vastupidi, kerimisenä. Võib-olla on asi selles, et iPhone'i kasutajana olen lootusetult kohanenud mahutundliku puutekraaniga, ning teiste käes toimib LG ekraan korrektselt? Kindlasti tasub enne ostu põhjalikult katsetada, kuidas su sõrmed selle ekraaniga klapiavad.

Muus osas on tegemist igati ausa kaubaga. Ekraani resolutsioon on üle keskmise ning pilt keskmiku kohta

selge ja kena. Heaks kiidan ka korpuse disaini - kui nii sageli proovitakse odavaid tooteid paabulindudena üles pimipida, siis LG on osanud jääda delikaatseks ja väljapeetuks.

Tähelepanu väärib füüsiline klaviatuur, mis kuulub minu arvates hetkel telefonitööstuse tippklassi. Nupud on meeldiva, pimetrüki soodustava eristuva reljeefiga ning reageerivad vajutustele selge, kuid sujuva plöksuga. Ka ülejäänud juhtnupud on korralikud. Protsessor ja mälu ei kuulu küll võimsaima te hulka, kuid jooksvatavada seda telefoni siiski piisavalt kiiresti ja sujuvalt.

MART PARVE

LG GW620

Hind: 5900 krooni (teatud pakettidega 1990 krooni)

Müügil: Elisa

Operatsioonisüsteem: Android 1.5

Kaal: 139 g

Mälukaart: microSD

Ühendused: 3G, A-GPS, EDGE, HSDPA, WAP, Bluetooth, A2DP, WLAN, 3,5 mm kõrvaklapipesa

Ekraan: 3" TFT, 480 x 320 pikslit, survetundlik

Kaamera: 5 megapikslit, autofookus, LED-välg

KOKKUVÕTE

Eestikeelne Android-telefon, mis jookseb talutavalt kiiresti, on talutavalt madala hinnaga ja teeb kõik lubatu ilusti ära. Aus kaup.

HINNE

Sony Canoni vastu

Kui tahta osta kõige uuemat, 2010. aasta peegelkaamerat, siis ongi valida ainult Sony α 450 ja Canon 550D vahel. Kas tasub osta odavam Sony või peaks kiikama ikka kallima Canoni poole?

Käes on Sony α 450 mugavam tänu oma paksemale pidemele. Canon'i pide on õhem ja sõrmed jäävad konksu. Sisuliselt on kere sama tüüpi nagu varasematel kolmekohalise numbriga Canonitel, isegi vana 400D kuju on esmapilgul 550D-ga äravahetamiseni sarnane.

Selle-est on aga Canon'i käepideme kummikate parem ja haakub palju paremini kui Sony tuim materjal. Kotis võtavad mõlemad kaamerad ühepalju ruumi, suuruseelst Canonil Sony ees pole.

Canon on loogiline. Võtan ja pildistan, kõik toimib täpselt nii, nagu peab. Sonyl on üksikuid kummalisi kiikse

Kaamerate seadete muutmisel on Canon'i ergonoomika parem. Näiteks Sony ISO-nupp on paigutatud sellisesse kohta, kus seda võiks teoreetiliselt vajutada nii nimetissõrmega kui ka põldlaga, kuid kummalgi juhul pole see mugav.

Canon on mugavam

Kuigi ma ise igapäevaselt Canonit ei kasuta, on Canon loogiline. Võtan ja pildistan, ning kõik toimib, nagu peab.

α 450 küljest leiab arusaamatuid lahendusi. Sony paks ekraan on pildiotsija kummiservaga samal joonel ega lase silma piisavalt ava lähedale panna. Tänu sellele lekitab küljelt valgust ja pildiotsija kontrastus väheneb. Lisaks ei näe minusugune prillipapa infoteksti ja kaadrit korruga.

Sellest tõsisemgi etteheide Sonyle on ISO väärtuse näidiku puudumine pildiotsijas. Tundlikkuse muutmiseks tuleb α 450 silma juurest ära võtta.

Vastukaaluks on Sony pildiotsijas jällegi kadreerimisel abistavad nurga- ja horisontaaljooned, mida Canonil pole.

Piltide kaamerast vaatamisel käitub 550D loogiliselt, suurendades ja vähendades vastavalt nupuvajutustele. Sony lülitab suuminuppu vajutades sisse maksimumsuuri ja sealt tuleb hakata tagasi

Canon EOS 550D + 18-55 mm IS

Hind: 14 999 krooni
Müügil: Photopoint
Sensor: 18 mp, CMOS, kärpetegur 1,6
Teravustamine: 9punktiline, keskpunkti ristensor, ennustav AF kuni 10 m
Tundlikkus: 100–6400/12800, Auto ISO
Säriaja vahemik: 1/4000–30 s, aegvõte
Sarivõte: 3,7 kaadrit/s (JPEG kuni 34 kaadrit järjest, RAW kuni 6 kaadrit järjest)
Stabilisaator: puudub
Mälukaart: SD/SDHC, SDXC
Pildiotsija: pentapeegel, kaadri katvus 95%, suurendus 0,87
Ekraan: 3tolline TFT LCD, 1 040 000 pikslit, 100% Live View katvus
Toetatud pildivormingud: JPEG, CR2, CR2+JPEG, MOV
Vidorežiim: H.264, Linear PCM heli, HD 16 : 9 1920 x 1080 px
Toide: LP-E8 liitiumioonaku
Muu: USB 2.0 ja AV-väljund (PAL/NTSC), HDMI-CEC ühilduv miniväljund
Mõõtmed: 12,9 x 9,7 x 6,2 cm
Kaal: 530 g (koos aku ja mälukaartiga)

klõpsama.

Manuaalseadetega pildistamiseks on 550D mugavam, sest Sony infotablool on tähtsaimal kohal ava-säriaja suhteskaala, millel puudub M-režiimil igasugune väärtus ning tegelikud parameetrid on allservas väikeselt, samas kui Canonil on esmatähtsad parameetrid suurelt ja selgelt välja toodud.

Sony α 450 + DT 18-55 mm SAM

Hind: 11 000 krooni
Müügil: küsige fotopoodidest
Sensor: 14,2 megapikslit, CMOS, kärpetegur 1,5
Teravustamine: 9punktiline, keskpunkti ristensor
Tundlikkus: 200–12 800, Auto ISO
Säriaja vahemik: 1/4000–30 s, aegvõte
Sarivõte: 5 k/s, 4 k/s otsevaaterežiimis, 7 k/s kiirrežiimil
Stabilisaator: sensori nihutusega
Mälukaart: SD/SDHC, MS PRO-HG Duo
Pildiotsija: pentapeegel, kaadri katvus 95%, suurendus 0,8
Ekraan: 2,7tolline TFT LCD, 230 400 pikslit, 100% Live View katvus
Toetatud pildivormingud: JPEG, ARW, ARW+JPEG
Toide: NP-FM500H liitiumioonaku
Muu: USB 2.0, HDMI-CEC ühilduv miniväljund
Mõõtmed: 13,7 x 10,4 x 8,1 cm
Kaal: 520 g (koos aku ja mälukaartiga)

Mõlemal on eeliseid ja puudusi

Kaamera võimaluste osas on lugu keerulisem, kummalgi on siin omad selged eelised. 550D trumpideks on -5 kuni +5 särikompensatsioon (Sonyl -2 kuni +2), kohandatav menüü ja funktsioonid, ava eelvaatenupp, arvuti kaudu kaamera juhtimine ning muidugi videosalvestusre-

CANON 550D

Canon on mõeldud igapäevasele pildistajale. Kaamera lausa sulandub kätte ja funktsionaalsus on just selline, mis pildistamisel aitab, mitte ei sega.

HINNE

Selliste piltide puhul pole vahet, see võiks vabalt tulla ükskõik kummast kaamerast.

Kas on vahest aru saada tundlikkusel ISO 3200? Vasakul Canon, paremal Sony.

žiim. Muide, 550D videosalvestusrežiim toetab ka otsevaaterežiimis autofookust, mis on küll veidi uimane, kuid siiski täiesti kasutatav. Filmimise kestel saab parasjagu nähtavat kaadrit ka pildistada.

Vastukaaluks toimib Sony α 450 dünaamilise ulatuse optimeerimise funktsioon silmnähtavalt paremini kui Canonil. Kuigi maksimumseadistustes on aru saada,

et pilt pole loomulik ja päästetud kohtadele on tekkinud värvimüra, on see vahel eelistatavam kui ülikontrastne pilt.

α 450st leiab ka sisseehitatud HDR-režiimi, mis salvestab automaatselt kaks järjestikkaadrit kasutaja poolt määratud EV-vahemikuga. Kaadrid kombineeritakse reaajas, see võtab aega umbes kaks sekundit ja tulemus on väga hea, kui püsida

mõistlikult kiire säriaja piires.

α 450 küljest leiab veel teisegi toreda üldsegi mitte justkui sellesse klassi kuuluva kaamera lisandi - teise mälukaardi pesa. α 450sse saab korraka pisti nii SD kui Memory Sticki mälupeulga. Nende vahel tuleb paraku kangikesega lülituda, ühelt teisele automaatselt kaamera ei salvesta.

Müra on kõigil kontrolli all

Canoniga megapiksleelise on enamikus olukordades teoreetiline, sest ka Sony 14 megapikslistest failidest piisab normaalseks A3 ja vajadusel suuremaks väljatrükiks, rääkimata 10 x 15 cm perepildidest. Ka JPG-vormingus pildistades kaob eelis suuresti ära, sest vaikeseadistustes on mõle-

Enamikus tavalistes pildistamisolukordades ei ole kahe kaamera kvaliteedil mingit erilist vahet

ma JPG üsna pehme. Erinevus tuleb sisse CR2 ja ARW võrdluses, kus 550D on tõrts parem nii detailsuses kui teravuses, ent olgu öeldud, et realses olukorras mängib see vahe harva rolli. Sony JPG on viletsam kui Canonil ja α 450-ga ARW-d pildistades on võimalik võit suurem kui 550D puhul.

Räiget ülesäri õnnestub enamjaolt vältida mõlemaga. Ereda päikesega päeval suutsid mõlemad kaamerad jätta pilvedesse alles kõik toonid ka siis, kui kaadris oli palju tumedat maapinda. Alasäri vältimisel on Canon nõksuke parem, kuid mitte oluliselt.

Tõesti, enamikus tavalistes pildistamisolukordades pole pildikvaliteedil suurt vahet. Suurema tundlikkuse juures on Canon puhtam, kuid mõlemaga võib rahulikult tulistada kuni 1600ni ja kui on vaja kiiret säri saada, aga valgust ikkagi veel enam-vähem, siis annab ka 3200 vägagi aktsepteeritava tulemuse.

Veelkord sai kinnitust tõi, et 2009.-2010. aasta peegelkaamerate puhul pole enam põhjust kõrgemate tundlikkuste kvaliteedi üle viriseda, kõik tootjad on saanud müra enam-vähem kontrolli alla.

Huvitav on nende kahe kaamera puhul see, et täpselt samade seadistustega täpselt samades oludes samast objektist pilti tehes lähevad kaamerate arvamused korrektsest särast vahel lahuks. Näiteks sama ava ja sama tundlikkuse juures on Sony arvates paras säri 1/80 s, aga Canonil arvates 1/100 s või näiteks sama ava ja säriaja puhul valib Sony ISO 400, Canon aga ISO 250 või 320.

SVEN VAHAR

SONY A450

Sony on suunatud algajale, kelle jaoks Sony kaubamärk on tuttav ja turvaline. Väljakujunenud iseloomuga pildistajal on mõnede kiiksudega raske harjuda.

HINNE

Lennundusfännile parim

Korralikke lennusimulaatorite juhtpulte toodetakse maailmas vaid käputäis, kuid nüüd on Logitech lisanud sellesse väiksesse valikusse ühe väga korraliku komplekti nimega G940. Kas sellega kannatab lennata ja kuidas see konkurentidele vastu saab?

Räägime muidugi tavainimesele poest kättesaadavatest juhistest, mitte eritellimustoodetest või professionaalseks kasutamiseks mõeldud seadmetest, mille hinnaklass on hoopis teine. Tõsi, ka Logitech G940 eest küsitav ligikaudu 4500 krooni on üsna kõrge hind, kuid kvaliteedi ja võimaluste suhe, mida seade pakub, on väga hea.

F-16 ajab Mig-29-t taga

G940 jätab väga hea esmamulje. Isegi Saiteki võrreldavad komplektid ei tundu käe all nii tugevad, kummised, tööstuslikud,

päris. See kehtib muidugi peagu kõigi Logitech'i toodete puhul, need tunduvad lihtsalt kvaliteetsed ja läbimõeldud.

Pedaalidest, juhtkangist ja gaasimoodulist koosnev komplekt on väga raske ja iga jupp on suur, mis on väga hea, sest kui gaas entusiastlikult põhja lüüa, ei kao seade laualt, vaid püsib ilusti omal kohal.

Kui aga komplekti lähedalt uurida, on näha, et selle iga mooduli nurgas on augud, kust saaks poldid läbi kruvida. Peale pooltundi G940 kasutamist hakkas mul peas arenema mõte, et peaks hankima hea autotooli ja ehitama selle külge raami, mille külge juhised jäigalt ühendada - tasub midagi sellist ette võtta, kui komplekti hangite.

Komplekti testimiseks leidsin kõige adekvaatsema matkurina Falcon Allied Force'i, mis on tuntud karmi realis-

Kui su aeg arvuti taga kulub peamiselt lennukitega ringi kihutades, on G940 sulle nagu loodud

Logitech G940

Joystick: mehaaniline tagasiside, kaheastmeline päästik, väike vaatenurga mini-joystick, üks 8suunaline vaatenurga lüliti, 3 analoogtrimmerit, 7 nuppu

Topeltkaas: 2 neljasuunalist vaatenurga lüliti, 2 gaasihooba järelepõleti ja tühikäigu nõksuga, 2 analoogketast, 12 nuppu, eel-seadete vahetamise lüliti

Pedaalid: sabatööri juhtimine, diferentsiaalpidurid, seadistatav pedaalide jäikus, vaibast haaravad libisemisvastased hambad

Ühendus: USB

mi poolest. Esimese stsenaariumina tegin seal 1 vs. 1 BFM-i. Istusin selgeks õpitud F-16 pukki ja hakkasin üsna võrdväärset Mig-29-t mööda taevast taga ajama.

Kriitilises faasis ei vea alt

Nagu korralikule HOTAS-komplektile (*hands on throttle and stick*) kohane, on lust madistada, kui käsi ei pea kangilt ega gaasilt ära võtma ja kõik vajalikud süsteemid saab lennukil krutitud. Erinevaid nupukombinatsioone on komplektil üle 130 ja lisaks leiab sealt ka suure valiku telgi, tervelt 14. G940 väärtuses veendusin korduvalt siis, kui tõmbasin vastase sabas olles enda sihiku tema lennuki nina ette ja tuld andsin. Kangitunnetus selles kriitilises faasis on palju parem, kui kõikidel odavamatel kangidel, mida ma olen omanud, ja võrdväärne samas hinnaklassis saadavate kangide omaga - see peaks piisavalt komplekti iseloomustama.

Niisiis, kas G940 tasub endale osta? Kui arvuti taga veedetud aeg möödub peamiselt näiteks IL-2, Lock On'i, DCS Black Sharki, Falcon AF-i või kas või FSX-i seltsis, siis kindlasti. Komplekt küll maksab üsna arvestatava summa, aga on tõenäoliselt viimane, mille sa kunagi ostma pead. Konkureerivate toodete ees on Logitech G940-l ka hinnaeelis, sest 4500 krooni eest on komplektis ka pedaalid. ENN HEINSOO

KOKKUVÕTE

Odav, aga väga võimalusterohke juhtsüsteem igale lennusimulaatorite fännile. Selle hinna eest kindlasti parim, mis hetkel üldse turult saada.

HINNE

Mängulusti Dellilt

Dellilt pole meil mängimisvõimelisi sülearvuteid jupp aega läbi käinud. Seda suurema rõõmuga asusin kasutama Dell Studio 17-t, millel reklaami järgi saab ka paremaid mängu mängida. Ja saabki! Mõningate mõndustega.

3,2 kg arvuti on tänapäeval ikkagi juba raskekaallane ja pärast lauale asetamist seda sealt enam naljalt liigutada ei tahaks. Sülearvutiks võib 17tollist mürakat pigem tinglikult nimetada, tegemist on ikkagi lauaarvuti asendajaga.

Võimsust on Dellil küllaga - Intel Core i5 protsessor ja ATI Mobility Radeon HD 5650 on päris särtsakas paar ja näiteks Windowsi enda jõudlusindeks näitab arvuti pudelikaelaks hoopis kõvaketta ja mälu.

Kui pole just 2010. aasta mäng, siis saad sa seda mõistlike seadistustega sellel Dellil ilusti mängida

Kas see tähendab, et selle arvutiga saab ka mängida? «Crysis» maksimumseadistustega väga ilus ei ole ja «Sacred 2» parimas kvaliteedis samuti venitab, aga näiteks «Mount & Blade: Warband» ei võta Delli isegi mitte vähemale.

Suur, lainetav klaviatuur

Mängimislusti rikub Delli otsus teha F-klahvid kasutatavaks ainult koos Fn-klahviga. See välistab mängudes kiire F-rea kasutamise. Sama probleem on ka raketidest, kus need klahvid aktiivselt kasutuses.

Muus osas on Delli mugav kasutada, kui välja arvata ühest kohast lainetav klaviatuur, suurte sülearvutite häda, ja kõlariprobleem, millest juttu paar rida allpool.

Arvuti ei krigise ega riiva silma, ka liidestest ei tule puudust. Uuematelt arvutitelt on vaikselt hakanud ära kaduma FireWire ja ExpressCardi pesa, kuid siin on need olemas.

Vasak käsi katab kõlari

Kõlarid paiknevad küll randmetoe servades, kuid kuna klaviatuur on numbrisektsiooni tõttu vasakule nihkes, tekib olukord, kus samaaegselt muusikat kuulates ja arvutil kirjutades katab vasak käsi vasma kõlari. Kui ma muusikat võin ju veel kuulata arvutist eemal olles, siis näiteks mängimisel, hoides vasakut kätt WASD-klahvidel, häirib see stereoeffekti vähendamise tõttu mängumaailma tajumist, eriti kui on oluline kuulmise järgi otsustada, kummal pool vaenlane parasjagu hiilib.

Kui käed arvutist eemal hoida, on heli parem, kuid füüsikaseaduste vastu ei saa ka Dell ja helipilt on õhuke. Netiraadiote kuulamiseks või mõneks juhuslikuks filmivaatamiseks käib selline heli küll.

Võrdluses siinsamas ajakirjas testitud Toshiba 17tollise sülearvutiga oleks Dell iga kandi pealt mitme pea jagu üle. Dell on nägusam, võimsam, parema koostekvaliteediga ja muidugi mõista kallim. Võimsust on selle raha eest arvutil küllaga, kuid nimetatud kõlari- ja klaviatuurrikiisud sunniksid mind ikkagi arvutile külge ühendama välise klaviatuuri ja kõlarid.

SVEN VAHAR

Dell Studio 17

Hind: 15 990 krooni

Müügil: Klick

Protsessor: Intel Core i5 430M

Mälu: 4 GB

Graafika: ATI Mobility Radeon HD5650

Ekraan: 17,3tolline läikiv LED-ekraan, 1600 x 900

Kõvaketas: 500 GB

Optiline seade: DVD RW

Mõõtmed: 41,4 x 28 x 2,8-3,9 cm

Kaal: 3,2 kg

Operatsioonisüsteem: Microsoft Windows 7 Home Premium

Muu: LAN, WLAN b/g, 3 x USB, eSATA, analoog-VGA väljund, HDMI, DisplaPort, FireWire, Bluetooth, ExpressCardi pesa, JBL 2.1 + SRS kõlarid, sisseehitatud veebikaamera, mälukaardilugeja, kõrvaklapi- ja mikrofonipesa, ENG-klaviatuuripaigutus, garantii 3 a.

Testitulemused

Akutes: 1:18

3DMark 03: 21029

3DMark 06: 7385

PCMark Vantage: 5364

Mälu: 3698

TV ja filmid: 3484

Mängimine: 4705

Muusika: 5561

Ühendused: 4059

Tootlikkus: 4320

Kõvaketas: 3507

HINNE

KOKKUVÕTE

Võimas sülearvuti, mille jõudlusest jagub kodukasutajale päris mitmeks tulevaks aastaks ette.

Tuba soojaks ei küta

Arvutikasutajaid on kahte sorti: need, kelle jaoks on esmatähtsad kuvari suurus ja resolutsioon, ning need, kelle jaoks on eelkõige oluline hind. Philips 191EL on kahtlemata kuvar just viimastele, kuid pilku tasub sellele heita ka kõigil teistel.

Philips 191EL on LED-tehnoloogial põhinev kuvar, täpsemalt on tegu White LED tehnoloogiaga. Kui varem oli LED-paneelide valmistamine traditsiooniliste CCFL-tehnoloogial põhinevate LCD-paneelide ekraanide omast odavam ainult väikeste mõõtmete puhul – mis seletab ka seda, miks need esmalt just mobiilseadmetesse ilmusid, mitte kuvaritesse –, siis nüüdseks suudavad tootjad vastuvõetava hinnaga valmistada ka suuremaid paneele.

Minimaalsete võimalustega

191EL on 19tolline (täpsemalt 18,5tolline) kuvar, mille resolutsioon 1366 x 768 pole just ülemäära kõrge, sellist resolutsiooni leiab ka juba mõnede 10-12tolliste sülearvutite ekraanidelt. See määratleb ära ka sihtrühma, kelleks on need, kel kas pole suurt resolutsiooni tarvis, kes otsivad endale lauale teist kuvarit, või need, kel silmanägemine pole enam see ja kellele kõrgem resolutsioon lihtsalt ei sobi.

Mina panin kuvari lauale teiseks kuvariks suurema kõrvale. Kuna sel kuvaril on ainult analoog-VGA liides, siis pidin juurde hankima ka VGA-DVI adapteri, sest kuvariga seda kaasa ei tule. Lähtuvalt hinnast pole kuvaril ka muid mugavusi. Seda

Kuvar on minimaalsete võimalustega ja lihtsake, kuid väga odav ja tohutult voolusäästlik

saab vaid kallutada veidi ette- ja veidi tahapoole, ent see on ka kõik. Samuti ei ole ümmargune jalg tallal pöörlev. Niipalju siis ergonomikast.

Muus osas on kuvar meeldivalt lihtne. Nupud on päris, mitte puuetundlikud sildikesed, ja ekraan on matt. Üks asi, mille puudumisest on kahju, on valitavad kuvarežiimid. Kuigi kuvari paneel iseenesest on juba üsna ere, oleks aknast sissepaistva päikese korral hea vahetada ajutiselt ette mõni kohandatud heledam režiim ja pärast õhtul tagasi panna. Seda kahjuks ei

saa.

Nagu mainitud, on kuvaritehnoloogiaks White LED, kuid see nimetus on eksitav, sest tegelikult on tegemist siniste valgusdiodidega, mille valgus valgemaks sunnitakse. Sellest tulenevalt on kuvari pilt veidi külmem. Valida saab ainult 6500 K ja 9300 K värvustemperatuuri vahel, kuid isegi kuvari 6500 K tundub võrdluses kuidagi jahedavõitu.

Eriti nähtav on värvustemperatuuri erinevus musta pealt. Täismustal ekraanil on kerge sinakas varjund ja see võib, aga ei pruugi hakata filmide vaatamisel häirima.

Kuvar tavalisele inimesele

Harrastusmängurile mängimiseks sobib kuvar samuti, kui resolutsioon ei heiduta. Ma ei tea, kas reaktsiooniaeg just täpselt 5 ms on, aga märulis ma kuvarist tingitud venimist ei täheldanud.

Nüüd võib küsida, et kui pole kavatsust ei filme vaadata, fotosid töödelda ega mängida, kas sel juhul tasuks seda kuvarit osta tavaliseks igapäevaseks tööks? Kindlasti. Mida aeg edasi, seda tasuvamaks

Philips 191EL

Hind: 1790 krooni
Müügil: Klick
Ekraani diagonaal: 18,5 tolli
Loomulik eraldusvõime: 1366 x 768
Punkti suurus: 0,3 mm
Ekraani külgede suhe: 16 : 9
Kontrastsus: 10 000 : 1 (dünaamiline)
Heledus: 250 cd/m ²
Reaktsiooniaeg: 5 ms
Vaatenurk (H/V): 176°/170°
Liidesed: Analoog-VGA
Voolutarve: 12,5 W tootja andmete järgi, 22 W mõõdetud
Muu: VESA seinakinnitus, Kensingtoni luku pesa, Energy Star 5.0 märgistus
Mõõtmed: 36,9 x 44,8 x 20 cm
Kaal: 3,04 kg

kuvar muutub, sest selle voolutarve on ainult 22 W. Mõelge korraks 25 W lambipirni peale. Nagu seasilm, eks? See kuvar saab hakkama veelgi vähemaga. Sellega tuba juba asjatult soojaks ei küta.

SVEN VAHAR

KOKKUVÕTE

Kui iga sent arvel, toob Philips 191EL majja rõõmu ja rahulolu. Säästlik igas mõttes. Sobilik spetsiifiliste vajadusteta kasutajale.

HINNE

Elu lahe

Elu on ilus iga kell.

Leia hetk enda ning oma sõprade jaoks, märka väikseid asju ja suuri tundeid.

Elu on elamiseks! Just nüüd on parim aeg olla Stockholmis – selle kevade armastuse pealinnas.

Tule veeda meiega oma elu olulised hetked, olgu selleks sünnipäev, kooli lõpp või mõni muu tore sündmus!

Stockholmi kruis

al. **550** EEK/in

- Ööbimine B-neljases kajutis 2 ööd
- Meelelahutusprogramm 2 öhtul

Stockholmi kruis
öhtusöögiga

al. **963** EEK/in
(pakkumine al. 4 in)

- Ööbimine B-neljases kajutis 2 ööd
- Külluslik pidusöök Rootsi lauas
- Meelelahutusprogramm 2 öhtul
- Joogikupongid ja kihisev üllatus

Tähistame laeval!

Kampaania kehtib kuni 30.06.2010.
Soodushinnaga kajuteid piiratud koguses.

Lisainfo: 640 9808 / www.tallink.ee

Puldiga kõvaketas

LG meediamängija suudab mängida peeneraldusega videofaile, rääkimata kõikidest muudest failidest, kuid päeva lõpuks on tegemist ikkagi ainult puldiga kõvakettaga.

Kas tänapäeval peaks üldse sellises karpis kõvaketas olema? See ehk ongi LG XF2 juures kõige suurem küsimärk. Eelmisel kuul testis olnud Western Digital TV Live sai väga hästi ka ilma hakkama, mängides faile näiteks üle koduvõrgu. Kas tüütu kopeerimine ei võiks jääda minevikku?

LG karbil WiFi ega LANi tuge pole. Seadme teleka küljest lahtiühendamise (HDMI-ühendus loomulikult), arvuti järele ühendamine kaheharulise USB-juhtmega, meediafaile kopeerimine, arvuti küljest lahtiühendamine ja uuesti teleri järele lükkamine, mis nõuab ka vooluadapteri ja audiokaablite ühendamist, tundub kuidagi jõe tüütu ja iganenud tegevus.

Kui WD vidinale mälu-pulk või kõvaketas külge ühendada, tuleks teha isegi vähem operatsioone, ära jääks vooluadapteri ja heliga jamamine.

Kino esireas

See-eest mängib karp nii 720- kui ka 1080punktise eraldusega videofaile veatult, kiiresti ja ilma hängumisteta - sama kehtib ka edasikerimise kohta. Kõik töötab sujuvalt, ainult üks 1080 MKV-vormingus videosaampel keeldus teadmata põhjustel mängimast, kuid kaldume pigem süüdistama kehva kodeeringut kui LG karp.

Menüü on lihtne, faililoendid ja -kaustad pole ehk just parima disainiga, kuid see-eest ei teki küsimusi funktsioonide ega arusaadavuse kohta. Heli võib vastavalt soovile saada telerist (Dolby 5.1 üle HDMI) või ühendada ressiiveriga ja luua suurepärase heliga kodukino.

Käia puldiga kõvaketta eest (mis sest, et hea kõvaketta) välja 3500 krooni tundub ikka natukene liiga palju

Kui karp, milles on peidus 500 GB kõvaketas, näeb meeldiv välja ega tekita liigset müra, siis pult ise (sarnaselt eelmise kuu WD karbile) näeb välja odav. Funktsioonid küll töötavad, tekitamata hämmingut, kuid pult on plastine ja õrn ega ärata usaldust pikemaajaliseks püsisuhteks.

Mingil põhjusel kipuvad lihtsamate vidinate puldid olema väga nirud. Eelmisel aastal testitud USB-tuuneritel olid peaaegu kõigil kaasas väga närused puldid ja sama lugu paistab olevat teleri järele ühendatavate meediamängijatega.

Miks nii kallis?

Viimasena ja kõige olulisemana tuleb märkida, et LG meediakarp on ikka päris kallis - käia puldiga kõvaketta (mis sest, et väga hea kõvaketta) eest välja 3500 krooni tundub kuidagi palju. Võrdluseks, WD TV Live karp koos 500 GB välise kõvakettaga läheks maksma 3000 krooni kanti, aga oleks olemas võimalus ühendada seade ka koduvõrku. Miinusena seisaks teleka kõrval kaks karp.

LG XF2 on kallivõitu ja seda on tüütu kasutada, aga oma tööd teeb see korralikult, lausa veatult. Kõik sõltub sellest, mis on kellegi jaoks ostuargumendiks - mind LG meediamängija end ostma ei meelita.

MARTIN METS

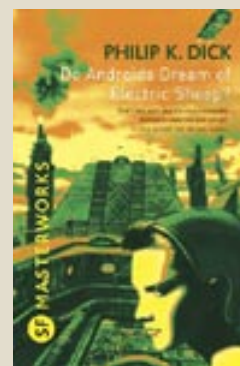
HINNE

KOKKUVÕTE

Kõvakettaga meediamängija, millele võiks olla juba ka WiFi või LANi tugi.

LÄBI LOETUD

Do Androids Dream of Electric Sheep?

Autor: Philip K. Dick

Hind: 140 krooni

Aasta: 2010

Kirjastus: Gollancz

Androididest, teisiti

Eelmise sajandi keskpaik oli, suuresti tänu tehnikale kiirele arengule, ulmekirjanduse kuldaeg. Üks selle ajastu väljapaistvamaid teoseid on 1968. aastal ilmavalgust näinud «Do Androids Dream of Electric Sheep?».

Millaigi lähitulevikus, pärast maailma laastanud suurt sõda, on igal inimesel oma android. Mõned androidid on sulandunud inimeste hulka ja peategelasest pearahaküttil tuleb need üles otsida. Tundub natuke läbinämmutatud teema, et mis teeb inimesest inimese ja kas mõnikord on inimesed vähem inimesed kui tehisintellektiga tegelased, kuid sellest hoolimata töötab see siiani vahetult ja mõjuvalt.

Romaan on mõjutanud tugevalt kogu hilisemat ulmekirjandust, aga ka meelelahutusmaailma laiemalt. 1982. aastal lõi laineid kultusfilm «Blade Runner», mille stsenaarium põhines suure osas Philip K. Dicki romaanil. Filmi edust tingituna lasi 1997. aastal Westwood Studios välja samanimelise hiireklikiseikluse, mis pälvis kõrgeid hinnanguid nii fännidelt kui ka kriitikutelt.

Mäng ei põhinenud otseselt ei filmil ega raamatul, vaid selle tegevus toimus samas maailmas. Peale selle on romaan mõjutanud ka muusikuid, näiteks Briti elektroonilise muusika duo Unkle lasi 2001. aastal välja sellest inspireeritud mikside kogumiku «Do Androids Dream of Electric Beats?». Raamat on saadaval ka eesti keeles.

MARTIN METS

HINNE

Hoiab jalad jahedas

Logitech Lapdesk N700 on pehmen­dusega sülearvutialus, mille ülesandeks on pakkuda ühtlasi aktiivjahutust ning paremat muusikakuulamis­elamust. Vastu minu ootusi sai N700 hakkama mõlema ülesandega.

N700 on altpoolt pehmen­dusega ning teeb tõesti arvuti süles kasutamise muga­vamaks. Eriti väiksema sülearvuti puhul ei pea siis jalgu hoidma enam sundasen­dis, et arvuti põlvilt ära ei libiseks, ning jalgade ja aluse vahele jääb piisav õhuvahe, nii et jalad ei hakka hi­gistama.

Laulal töö­tamiseks on alus ebanugav, sest sel moel tõstetud klaviatuuri ja laulal lesiva hiire kõrgusevahe on häirivalt suur.

Kõige paremini sobib alus 14–15tolliste ekraanidega sülearvutite alla, sest 17tolline on juba liiga lai ja katab osaliselt alusesse sisseehitatud kõlarid. Kõlarid, muide, on üllatavalt koberdajad ja nende kaudu

võib täiesti mitte ainult filme vaadata, vaid ka töötegemise taustaks muusikat kuulata, mida ei saa isegi mitte keskmise 17tollise sülearvuti sisseehitatud kõlaritega teha.

Üks USB-kaabel saab hakkama nii alusesse peidetud jahutusventilaatori kui kõlarite toitmise­ga.

Jahutusventilaator on vaikne, kuid mitte päris hääletu. Päeval pole seda taustamüra seast kuulda, öösel vaikselt toas on. Samas on see ikkagi parem kui sülearvuti enda väikese ventilaatori undamine. Jahutus toimib päris korralikult. Minu sülearvuti, mis taliseltalt pigem kuumapoolne soe kipub

Logitech Speaker Lapdesk N700

Hind: umbes 800 krooni

Müügil: küsi arvutipoodidest

Ühendus: USB

Muu: ventilaator (31 dbA, 6 CFM), 2tollised kõlarid (max 2 W), helitugevuse reguleerimise nupud, ventilaatori sisse-väljalülitamise nupp

Mõõtmed: 52 x 28,5 x 8 cm

olema, oli aluse peal isegi viludalt jahe.

Ainus probleem on taas selles, et erinevatel sülearvutitel asuvad kuumenevad kohad erinevates servades ja näiteks randmetoe juurest kuumenevat arvutit alus jahutada ei suuda.

SVEN VAHAR

KOKKUVÕTE

Spetsiifiline nišikaup. Kui leiad sellele kasutust, siis töötab see vidin väga hästi. Kui äratundmist ei tekkinud, ära parem proovigi, raiskad lihtsalt raha.

HINNE

Kuivale mähtale pinisema

Suvi on ukse ees ja loodus kutsub enda rüppe muusikat kuulama. Kui eelmisel suvel testitud iPodi dokkide valikust väheks jääb, siis on Logitech valmis teinud kaasaskantava kõlari S125i, mille külge saab peale iPodi ka ükskõik millise MP3-mängija ühendada.

Ütleme kohe ära, et S125i on odav ja lihtne lahendus. Nii eelmisel suvel testitud Pure-Fi Express Plus kui ka Pure-Fi Anywhere 2 löövad seda pika puuga nii kasutusmugavuses kui ka helikvaliteedis.

Logitech'i uus dokk on väike ja minimalistlik. Nuppe on sellel ainult neli: peale sisselülitamisnupu ka kaks helitugevuse nuppu ja bassinupp. Kõlaritest kostuv heli pole otseselt halb, vaid lihtsalt pinna­pealne – parema helisüsteemi vahendusel kõrvalle tuttavad lood kõlavad nüüd la-medalt ja nüanssida. Mis on ka kül-

lalki ootuspärane. Suure üllatusena teeb pisike kõlar päris valju heli ja lööb püsti ka väiksema peo, kuid bassinupust tasub sellisel juhul näpud eemale hoida.

Logitech lubab, et nelja AA-patareiga mängib S125i muusikat kuni kümme tundi. [digi] teaduslikud testid on tõestanud, et tavakasutuses peavad seadmed enamasti vastu 60–80% lubatud ajast. Ka Logitech'i kõlar pole erand ja lõpetas mängimise teaduslikult teostatud aja sees.

Testitud neljanda põlvkonna iPod Nano logises dokis pisut, kuid

Logitech Portable Speaker S125i

Hind: 775 krooni

Müügil: www.arvutikeskus.ee

Sisendid: iPod, 3,5 mm kõrvaklapipesa

Patareid: 4 x AA

Mõõdud: 86 x 198 x 89 mm

Kaal: 360 g

käitus kenasti – kõik funktsioonid töötasid nii, nagu peab. Doki 3,5 mm sisendisse saab ühendada ka teisi MP3-mängijaid. Nagu alustuseks öeldud, on S125i lihtne ja odav lahendus. Ent odavusel on ka plusspool: pole ju suurem õnnetus, kui kõlar peaks üleemeelikuma grillipeo käigus kahju saama.

MARTIN METS

KOKKUVÕTE

MP3-mängija kaasaskantav kõlar, mille nüansivaba heli kõlbab lärmaka grillipeo juurde lootuses, et üleemeelik seltskond sellest veelgi valjemat lärmi teeb.

HINNE

Noor pensionär

Poolteist aastat tagasi ilmunud Nokia 5800 XpressMusic meeldis meile väga – võimalusi oli rohkem kui iPhone'is, kuid hind poole madalam. Nokia X6 meenutab kangesti seda telefoni, kuid tuleb arvestada, et sellest ajast on merre tublisti vett volanud.

Tõesti, puuetundliku (mistõttu pole seda mõtet võrrelda liugklapiga X3-ga) X6 disain on nõksa trendikam kui Nokia 5800 XM-il või selle versioonil Navigation Editionil, kuid kere on paksem – peaaegu tundub, et päris klaviatuuri saab kuskilt välja libistada. Aga ei saa, sest seda pole.

Ekraan on 5800-ga sama kõrge resolutsiooniga, kuid ei suuda võistelda uue Sony Ericsson X10 480 x 854 piksliga. Nokia X6-l puudub mälukaardi pesa, sissehitatud mälu on vaid 16 GB (iPhone 3GS pakub näiteks juba 32 GB, 5800 mälu on laiendatav microSD-mälukaardi abil kuni 16 GBni).

Omad eelised olemas

16 GB mahutab hea hulga pildi-, heli- ja videofaile, kuid kui nii suurt mälumahutu vaja pole, siis tasub enne mõelda, kui poodi tõtata. Uuenenud on ekraani puuetundlik tehnoloogia, mis on parema tagasisidega ja töötab sõrmeotsa all vigadeta. Ka aku peab kauem vastu ja telefoni kaamera on varustatud viie megapiksliiga. Aususe huvides tuleb ära märkida, et ekraanilukustusnupp küljel logiseb natuke,

Operatsioonisüsteemina kasutab Nokia X6 Symbiani sama versiooni, mida oleme näinud juba paar aastat.

aga loodetavasti on tegemist testitelefoni veaga.

Operatsioonisüsteemina kasutab X6 Symbian S60 sama versiooni, mida on nähtud juba paar aastat, ehk sama, mida 5800-gi. Symbian pole kindlasti halb valik, kuid väga tahaks näha edasiminekut. Apple'i telefon on seevastu kõvasti edasi arenenud: iPhone 3GS oskab enda eelkäijast oluliselt enam kui ainult ilus välja näha. Okei, Flashi ta ei mängi ja siin on Nokia veel pisuke edumaa. Vahepeal on aga kaardipakki segama roninud roheline mehike Android, mille kõrval Symbian S60 viies versioon hakkab juba oma tõelist vanust näitama.

Nokia pood Ovi on kena, kuid Android Marketi ja App Store'i kõrval on see tühi nagu lihalett nõuka-aja lõpus. Ovi Maps on aga väga lahe, võimaldades tele-

Nokia X6

Hind: 5990 krooni

Müügil: EMT

Töösagedused: 3,5G 900/1900/2100 MHz GSM 850/900/1800/1900 MHz

Mälu: 16 GB

Ekraan: puuetundlik, 640 x 360 pikslit, 16,7 mln värvitooni

Kõneaeg: kuni 6 tundi, ooteaeg kuni 450 tundi

Ühendused: Bluetooth, USB, WiFi, GPS, modem, 3,5 mm kõrvaklapipistikuga pesa

Muu: viiemegapiksline kaamera, muusikaja videomängija, voogedastus, FM-raadio

Operatsioonisüsteem: Symbian OS S60 5th

Mõõtmed: 111 x 51 x 13,8 mm

Kaal: 122 g

fonil ennast kas või hääljuhtimise saatel pöörete kaupa punktist A punkti B viia. Tundubki, et Nokia X6 on eelkõige mõnus reisikaaslane – peale kaartide saab Nokiale omaselt hea muusikamängijaga helimaailma avastada, netis surfata (esines paar ajutist kinnijooksmist keerulisel matel lehtedel) või YouTube'ist videoid vahutada.

Kas tasub ära?

Natuke arvutamist. Nokia 5800 maksab poolteist tuhat krooni vähem kui X6, 5800 NE aga 700 krooni vähem. Pane sinna juurde mälukaardile kuluv summa ja kokku tulebki X6 hind. Tundub lihtne – tuleb üksnes otsustada, kas on vaja 16 GB jagu mälu ja paari täiustatud aspekti või mitte, ning ongi selge, kas sul on Nokia X6-t vaja või saad läbi ka odavamaga ja tegelikult mitte üldse kehvema Nokia 5800-ga.

Kas Nokia X6 on parem kui iPhone 3GS? Kes Symbiani selle versiooniga siiani rahul on, nende kindlasti. Selle kasuks räägivad ka soodsam hind ja mõned paremad tehnilised näitajad (kaamera, ekraani resolutsioon). Kellele aga tundub Symbian liialt raskepärane ja aegunud, sellel tuleb silmaga pilgutamata kiigata iPhone'i või Androidi kasutavate telefonide poole.

MARTIN METS

KOKKUVÕTE

Hea puuetundlikkusega suurepärase meelelahutustelefon ja mitte ainult, kuid operatsioonisüsteemi «Parim enne» tähtaeg läheneb ähvardava kiirusega.

HINNE

Tegelane tagareast

Praegu on sülearvuti ostmiseks hea aeg. Vähem kui 10 000 krooni maksev sülearvuti pole enam haruldus. Siiski poeb hinge kahtlus – mille pealt on kokku hoitud? Miks nad nii odavad on?

Standardvastus oleks, et kokku on hoitud koostekvaliteedilt. Seda peame seegi kord tõdema. Seda kinnitas nii eelmise kuu numbrist läbi käinud Samsungi sülearvuti kui ka käesoleva Toshiba. Sisu arvult läheb üha raskemaks tõeliselt kokku hoida, isegi soodsalt saadud lattu seisma jäänud jupid on keskmise kasutamise jaoks enam kui piisavad ja neid saab kasutada ka kaks aastat hiljem. Küll aga tuleb iga mudeli jaoks tellida uus korpus, et arvutit eelmisest mudelist eristada.

Korpuse jaoks on Toshiba valinud küll kõige odavama väljanägemisega plasti. Odavus torkab silma mujalgi

Korpuse jaoks on Toshiba valinud vist küll kõige odavama väljanägemisega plasti. Odavus torkab silma mujalgi, osades kohtades on klahvide vahelt paista valge alusplast, osades kohtades on sinna peale pandud muu korpusekatttega sarnane materjal. Plasti pressitud kõlariaugud on poole suuremad kui kõlarid seal sees ning osa võrest on lihtsalt auguimitatsioon. Isegi mitte erilisel vingete heliefektidega DVDde vaatamisel tekib kange tahtmine välised kõlarid külge ühendada.

Süles kasutamiseks see arvuti mõeldud pole, esiteks on sel põhja all ventilaatori tuulutusava täpselt selle koha peal, kus

Toshiba Satellite L500-1UJ

Hind: 8990 krooni

Müügil: Euronics

Protsessor: Intel Pentium DualCore T4400, 2,2 GHz

Mälu: 4 GB

Graafika: Intel GMA 4500M

Ekraan: 15,6tolline läikiv LED-ekraan, 1366 x 768

Kõvaketas: 320 GB

Optiline seade: DVD SM DL +/- RW

Mõõtmed: 38,3 x 25,9 x 3,6 cm

Kaal: 2,72 kg

Operatsioonisüsteem: Microsoft Windows 7 Home Premium

Muu: LAN, WLAN a/b/g, 3 x USB, 1 x eSATA, analoog-VGA väljund, HDMI, sisesehitatud veebikaamera, mälukaardilugeja, kõrvaklapi- ja mikrofonipesa, ENG-klaviatuuripaigutus

arvuti vastu jalga toetuks. Ka voodis või diivanil tekile asetades oleks kasulik panna arvuti alla jäik alus, näiteks mõni suur raamat. Vastasel juhul riskid arvuti lämbumise ja sellest tuleneva ülekuumenemisega.

See tüütu tarkvara

Kuna plastkorpuse sees pole tugevdusraami, siis paindub see päris tublisti, eriti parempoolse randmetoe alt, sealt, kus paikneb optiline seade, ja ühel hetkel avastad, et sõrmed on vajunud mitme millimeetri jagu optilise seadme jaoks mõeldud sahtlikesse. Ka on plaadilugeja sahtli nupp nii tobedas kohas, et tihti pärast arvuti tõstmist kargab sahtel lahti, kuna puutusid käega sinna vastu.

Ja siis on muidugi veel igavane teema Toshiba ja tarkvara. Oleme varemgi täheldanud Toshiba erilist lembust lisatarkvara suhtes. Sellel arvutil on pärast käivitumist süsteemi olekualal ei rohkem ega vähem kui 8 muud ikooni peale Windowsi enda omade. Kõigele muule lisaks on töölaual ka eBay ja Amazoni lingid. Midagi kasulikku on siiski ka, Toshiba enda DVD-mängija on päris tore ja seda võib lausa elis-

tada Windowsi omale, sest sel on olemas kiirklahvid.

Sisust ei ole midagi rääkida, ausõna. Veebis surfamiseks ja koduseks arvepidamiseks on jõudlust küllaga, pudelikaelaks saab enamiku kasutajate jaoks vaid Inteli graafikakaart, mis mängimisele piirid seab. Siiski on Toshiba eelmisel kuul vaadatud Samsung R530-st jõudluse poolest üle. Ole enda vastu aus. Sa ei lähe seda arvutit poodi ostma selle pärast, et see on ilus, ega ka selle pärast, et see on võimas. Mitte keegi ei lähe. Sa ostad ta sellepärast, et sul on vaja arvutit, millega töötada, ja sul pole rohkem raha.

SVEN VAHAR

Testitulemused

Akustest:	1:20
3DMark 03:	2321
3DMark 06:	859
PCMark Vantage:	3643
Mälu:	2088
TV ja filmid:	2776
Mängimine:	1831
Muusika:	4582
Kommunikatsioonid:	4076
Tootlikkus:	2625
Kõvaketas:	3381

KOKKUVÕTE

Keskpärase arvuti, mis mõeldud lauavaruti asendajaks. Imesid ära oota ja sümpaatiat ei pruugi teie vahele tekkida ka aastatega.

HINNE

★ SUUR TEST

ISTOCKPHOTO

Et ei peaks pimesi ringi tiirutama

[digi] proovis kaheksal erineval moel Tallinnas orienteeruda, auto tuuleklaasil kuus navigatsiooniseadet ja kaks mobiiltelefoni, milles navigatsioonitarkvara. Millisele seadmele või tarkvarale aga võib kõige rohkem kindel olla?

Igal kevadel kordub sama olukord - mitte see, et lumi sulab ära, vaid see, et me istume autosse ja hakkame kuhugi sõitma, saatjaks skisofreeniline jutuvada. Auto sisemus täitub erinevatest mees- ja nais-häältel, mõned neist teatavad paarisaja meetri pärast saabuvast parempöördest, mõned nõuavad tagasipöördumist.

Aastaga on asjad arenenud

Aasta jooksul on jällegi üht-teist muutunud. Küll mitte palju, sest GPSindus on muu ITga võrreldes suhteliselt aeglaselt muutuv ala, kuid siiski. Esimesel pilgul hakkavad silma sellised pisiasjad nagu Tomtomi kinnitusjala kindlam konstruktsioon - nüüd on see üks parimatest, mis saada. Möödunud aastal kukkus Tomtom nagu küps õun igas asfaldiaugus autopörandale.

Prestigio on loobunud keerulisemast tarkvarast ja läinud iGo lihtsaima versiooni, Amiga peale. Keerulistest seadetest ei

saanud tavakasutajad aru, öeldi Prestigio maaletooja ASBISe juurest. Tõesti, eelmistel kordadel oleme kiitnud Prestigio timimismisvõimalusi: kruttida sai peaaegu kõike. Kuid nüüd on pilt ilus ja puhas. Kui kasutajatel on nii lihtsam, siis miks mitte.

Tomtom ja Garmin on sellised, nagu nad ikka on olnud. Prestigio areneb ja Hyundai lööb suurusega

Vähemalt on GPS tänu sellele kiirem.

Garmin on lipulaevana purjetanud suhteliselt muutumatult juba aastaid, ilmselt sellepärast, et niigi ostetakse. Eestis on Garminil endiselt ka üks eelis, nimelt teevad kaks Eesti juhtivat kaarditarkvaratootjat Regio ja EOMAP üksteise võidu

aina täpsemaid Eesti kaarte just Garminile. Siiski on tuntud autonavitootjal seekord üks üllatus varuks, nüüd saab veebist juurde osta ühistranspordikihi ja nii oma GPSiga ka bussi või trammiga edukalt navigeerida. Garmini koduleht küll pakub, et kaetud on ka Tallinna metroo. Kahjuks ei õnnestunud Tallinna ühistransporti veel testida, aga oleks ju trendikas seista bussipeatuses, kui taskus teatab kõhuhääline navigaator, et siit peatusest peaks Männikule saamiseks number viie peale istuma.

Hyundai on hiiglaslik

Testis oli ka üks täiesti uus toode, nime poolest tuttav Hyundai. Autosid ja kuvareid tootev korporatsioon teeb ka autonavisid. Elioni poodidesse müügile võetud UB-5 on 7tollise ekraaniga - sellist juba taskusse ei pane. Hiiglane tekitas vastakaid tundeid, aga teatud olukorras on ta asendamatu, näiteks suures autos,

kus väikest ekraani ei näegi. Paraku ei saa seda suurt ekraani kaasa võtta, sest Hyundaiil puudub aku.

Kaksikvennad Beckerid jätsid samuti õhku mitu küsimust. Esiteks ei osanud nad kiirelt marsruuti valida hakates nagu kuskilt alustada, menüüd polnud kuigi etteaimatavad. Õnneks on Beckeril ainukesena üks suur punane nupp: tagasimine-kunupp. Menüüdesse eksinul on sellega alati lihtne algusse tagasi jõuda. Seda nuppu läheb vaja üsna tihti.

Sõitsime Tallinnast läände

Pioneer AVIC-F910BT oli meil ka testis, aga selle tohutu hinna ja hoopis teisest klassist tehnoloogia tõttu langetasime lõpuks otsuse, et seda on hea eraldi testida. Tegu on sisseehitatava navigatsiooni-multimeediaseadmega, mis näeb välja nagu pisike teler ja käib autos laia raadiosahtlisse, sisseehitamismugavusest annab aimu hiiglaslik juhtmepundar, millest leiab nii tahavaatekaamera kaabli kui spidomeetri ja käsipiduri anduriga ühendatavad kaablid.

Pioneer mängib muusikat, filme, raadiot ja muuseumas ka navigeerib kõrgetasemeliselt, saates autonavi kumeda hääle kas või *subwoofer*'isse.

Sellest kõigest ei saanud veel küllalt. Proovisime ka mobiilnavigaatoreid: Tomtom'i panime peale iPhone'ile ning CoPilo-

ti HTC HD2-le. Kumbki ei jäänud autonavi-dele alla, kuid ekraan oli pisem (iPhone'il jäi kaardi jaoks veel eriti väike ala) ning hääle kustus kehvemini kui päris autonavidel. Kuna mobiilitarkvara puhul on teemist autonavidest veidi erineva tootega, siis need hindamises ei osalenud, küll aga panime oma hinnangud nende kohta kirja.

Ning siis jõudiski kätte välitööde aeg. Sõitsime Tallinnast läände, Tabasalu ja Vääna suunda. Kõik navid juhatasid kindlameelselt kohale, kuid Tabasalus asu-

iPhone Tomtomiga käitub täpselt samamoodi nagu päris Tomtom, kuid ekraan on lihtsalt veidi väiksem

sid eriarvamustele. Mõni tahtis juhatada otsemat teed, mõni aeglasemalt ja mõni soovitas koguni üle kõnniteede hoovi põigata. Tagasi Tallinna lennujaama suunasid navigaatorid samuti erinevaid teid pidi - lühima leidis Hyundai (16 km) ja pikima Beckerid. Väike vahelepõige Vääna mõisa ja teelt meelega eksimised andsid tulemuseks, et Beckerid ja Hyundai üritasid ümberpööramiseks iga pisikesee tee

pealt ära pöörama sundida, Tomtom oli konkreetne - pööra kannapealt ümber! - ning Garmin arvutas väikese ringi maanteed pidi tagasi sihtpunkti. Igale maitsele midagi. Ühekorraga oli aga Prestigio ekraan must. Õo läbi laadinud GPS kustus kõige kiiremini, seega ei saa Prestigioga minna autost välja pikale seeneretkele või linnamatkale.

Apple'i iPhone'i koos Tomtomiga lülitasime aga varsti välja, sest mõttetu on kahte kloonit testida. Telefon käitus täpselt samamoodi kui Tomtom Go 950, ekraanidel ei olnud ei välimuse- ega kiirusevahet. iPhone oli vaid tunduvat väiksema ekraanipinnaga ja sel polnud nii mugavat aknakinnitust kui Tomtom'i pärisnavil. HTC peal jooksund CoPilot oli küll kiire, kuid Eesti kaart oli ebamugavam kui iPhone'il. Jääb üle loota, et väljaspool Eestit on olukord parem.

Kuidas selgus võitja?

Hindamisel seadsime tabelisse ritta järgmised olulisemad parameetrid: hind, ekraan, platvormi kasutusmugavus, kaardi täpsus, eestikeelse juhendamise korrektsus, seadme kiirus, arvutiga ühenduvus, telefoniga ühilduvus ning muidugi navigeerimistäpsus aadressi- ja huvipunktiotsingu järgi. Kokkulöödud punktid andsid ki koha tabelis.

KAIDO EINAMA

Võta vabalt - käed vabaks!

Maaletooja AS KG Knutsson www.kgk.ee

Blue Compact PRO

Blue Compact toetab mitmeid kasutajaprofiile. Maksimaalselt saab luua neli kasutajaprofiili. Iga kasutaja saab autokomplekti seadmesse kopeerida ning seal hoida enda telefoniraamatu, kõneregistri ning konfiguratsiooniseaded. Iga profiili nimi identifitseeritakse vastavalt kasutatava mobiiltelefoni Bluetooth® nimele. Kui autokomplektiga ühtegi telefoni paarisatud pole, tuleb kõigepealt see toiming läbi viia.

Omadused:

- Bluetooth
- DSP kahepoolne kaja- ja mürasummutus
- Mitmevärviline LCD näidik, kuhu kuvatakse sissetuleva helistaja number või nimi
- SIM-kaardi lugeja
- Kuni 4 kasutajaprofiili
- Võimalus ühendada auto kõlariga
- SMS-ide lugemine ekraanilt
- Häälvalimine
- Kordusvalimine
- Automaatne raadiovaigistus

Blue Compact 6000M

Bluetooth
 DSP kahepoolne kaja- ja mürasummutus
 Nupp seadme juhtimiseks ja kõnelele vastamiseks
 Ühenda kuni 8 telefoni
 Kasutatav kahe telefoniga korraga
 Võimalus ühendada auto kõlariga
 Häälvalimine
 Kordusvalimine
 Automaatne raadiovaigistus

Blue Easy

Bluetooth
 Kinnitav auto päikesesirmile või armatuurilauale
 DSP kahepoolne kaja- ja mürasummutus
 Nupp seadme juhtimiseks ja kõnelele vastamiseks
 Sisseehitatud kõlar ja mikrofon
 Aku säästmise funktsioon
 Akut laadimine üle USB või sigareti süütaast
 Kõneaeeg kuni 15 h
 Ooteaeeg kuni 20 h
 Ühenda kuni 8 telefoni
 Võimalus kasutada seadet telefonina, nii et kõrvalised isikud ei kuule vestlust

- mugav kasutada
- tagab ohutuma liiklemise
- tegeled ainult sõiduki juhtimisega

Mudelid sõltuvalt soovituslik jaemüügihind alates 800 kroonist.

AUTOEKSPERT

kauplused ja töökojad üle Eesti:

- HAAPSALU** Lihula mnt. 23, Tel 47 31 116
- JÕHVI** Narva mnt 141a, Tel 33 55 995
- KURESSAARE** Tallinna tn 26, Tel 45 33 363
- NARVA** Tapamaja 1, Tel 35 77 111
- PÄRNU** Tallinna mnt 70, Tel 44 27 317
- RAKVERE** Jaama pst 21, Tel 32 23 133
- RAPLA** Vahtra tn 8, Tel 48 94 008
- TALLINN** Mustamäe tee 54, Tel 65 80 230
- TARTU** Ringtee 35, Tel 73 37 081
- TARTU** Jaama 173B, Tel 74 84 008
- VILJANDI** Leola 58, Tel 43 40 380
- VÕRU** Räpina mnt 14, Tel 78 20 824

Javest Baltic OÜ www.javest.ee info@javest.ee Tel +372 5850 7551

Automargiesindused üle Eesti

Tomtom GO 950

Tomtomi ekraanile on palju infot selgelt ära mahutatud, kaardipind jääb selle võrra väiksem. Kaart on väga lakooniline, mis mõnes mõttes on isegi hea – võõras kohas pole liiga palju segadusse ajavat infot. On vaid selge ja lihtne tänavate joon, mis juhatab kohale. Paraku tahaks navigatsioonifriiki kindlasti rohkem näha ja sättida.

Teelt eksides soovitas Tomtom lakooniliselt: pööra tagasi. Mingeid tiire kõrvalteedel ei hakanud see seade Vääna kandis üldse pakkuma. Mõnikord ajab iga järgmise ristmiku pealt kuhugi kvartalisse juhataav navigatsiooniseade tunduvalt rohkem närvi kui Tomtomi soovitus lihtsalt ümber pöörata ilma täiendava sõnamulinata. Tomtomi eestikeelne Jüri oli kõige sõnaahtram. Soovituse järgi tagasipööramiseks peab aga olema piisavalt lai ja tühi tee.

Tavapärase USB-ühenduse kõrval asetub Tomtom ainukese GPSina dokki, millega saab samuti seadet arvutiga ühendada. Sellel polekski nagu erilist mõtet, aga dokis saab GPSi kasutada nagu «tavalist» navigaatorit, kõik teised muutused USB kaudu arvutiga ühine-

Tomtom GO 950

Hind: 4990 krooni

Müügil: küsi arvutikauplustest

Tehniline info: vaata testi lõpust

des uinunud sombideks, millega ei saanud enam peale arvutist juhtimise midagi teha.

Tomtomil on endiselt hea aku, millega võib lausa pooleks päevaks autost eemaldueda. Et kiiruskaamerad saaksid kiirelt kaardistatud, saab nende märkimiseks ekraanil vajutada eraldi nuppu. Info kaamera asukoha kohta saadetakse Tomtomile, kust see jõuab uuendatud kaartidele.

Sarnaselt Prestigiotele on ka Tomtomil menüüs funktsioon «Aita mind!», mis juhatab hädas olija lähima abitelefoni või abipunkti (jalgsi või autoga) ning kus on esmabi jms juhendid. Multimeediamenüüs pakutakse e-raamatuid ja pildigaleriid. Telefon ühendub Tomtomiga valutult ja ka kontaktid tõmmatakse GPSi. Kõnede vastuvõtuks on Tomtomil tagaküljel väga hea kõlar.

KOKKUVÕTE

Tomtom on oma vanas tuntud headuses, kuid samas tuleb tõdeda, et ega arengut ka just ülemäära kusegilt välja ei paista. Ah jaa, jalg on nüüd väga hea.

HINNE

Prestigio Geovision 5120

Varem massiivseks tundunud Prestigio uue põlvkonna GPS on ilus, õhuke ja sile ning selle pind on nüüd kummine, ent peenike kinnitusjalg võdiseb. Suhteliselt hea ekraani juurde pakutakse rudimentina vanadest aegade, kui Prestigio ekraanid olid tuimad ja ebatäpsed, endiselt pliiatsit. Vana kooli meeste jaoks on see kindlasti abiks.

Prestigio tagaküljel on valgusindikaator, mis peaks ekraani vastavalt valgusoludele tegema heledamaks või tumedamaks, aga näiteks päikesepaistelise ilmaga majade vahel sõites, kui valgus kord langeb autole ja kord ei lange, läheb see funktsioon mõnikord resonantsi ja vilgutab ekraani täpselt vastupidi. Parem on see siiski välja lülitada.

Prestigio ja Tomtom olid ainukesed, mis näitasid Eestis sõidurajainfot, kusjuures Prestigio tegi seda vähemalt Tallinnas Mustamäel liigeldes enamikul ristmikel. Paberite järgi oleksid seda pidanud tegema ka teised. Sõrmeaga saab suurendada kaardi infoakent, kust tuleb välja igasugust infot, aga seda muidugi kaardipinna arvelt.

Naljaked eestikeelsed menüüd on kohati

Prestigio Geovision 5120

Hind: 2995 krooni

Müügil: küsi arvutikauplustest

Tehniline info: vaata testi lõpust

vanadest tõlgetest säilinud, näiteks tuli välja selline lõbus sõna nagu «üंबरtringi» asukohaotsingu valikus.

Teekonda juhendav naishääl Loviise on valjuhääline ja selgesõnaline, grammatiliselt korrektne. Aadressi sisestamise tähestik on täpitudeta, aga vanamoodsalt täppe ära jättes saab otsida küll. Prestigio eelistas õigesti rajalt kõrvalekaldumise korral juhata tagasipöördumiseks kõrvalteedele väikest ringi tegema.

«Where am I?» on samuti huvitav funktsioon, mis näitab asukoha koordinaate, mida hea päästeteenistustele edastada, ja asukohale lähimaid abipunkte. Multimeedia pole GPSis küll kunagi kvaliteediga hiilunud, aga see on olemas: Prestigio mängib MP3-faile, näitab pilte ja videoid.

KOKKUVÕTE

Prestigio pilt on väga ilus, kaardi joon peen ja selge ning arusaadav. Teekonda juhataav hääl on selge ja korrektne. Ainus probleem: jalg väriseb tüütult.

HINNE

Garmin Nüvi 1490T

Garminil on häid omadusi, mida tõsine navigeerija hindab: näiteks saab kaardile jätta läbitud teekonna jälje. See salvestub ka seadmes ja hiljem võib GPSi teekonnafaili vaadata mõnes kaardirakenduses, näiteks Google Earthis või Garmin enda Mapsource'is.

Samas on Garmin nii mõnegi asjaga jäänud lubamatult kauaks loorberitele puhkama. Nii kaua, kui ajalugu mäletab, on Garminis olnud üks ja seesama hauataguse õdvaga sisse loetud eestikeelne naishääl. Masina poolt kokku pandud hääljuhised pole grammatiliselt korrektsed ja mõnikord ei jõua GPS neid lõpuni ette mängida.

Garmin pakub ökosõidu režiimi, mis on teiste omast täpsem, sest kasutaja saab sissestada oma auto profiili ja seda arvestatakse teekonnaarvutusel. Samuti pakub Nüvi funktsioon «Kus ma olen?» menüüvalikut, mis annab asukoha koordinaadid ning näitab, kus on lähim aadress, lähim ristmik, haigla, politseijaoskond ning bensiinjaaam.

Navigeerimisel oli Garmin kaardid kõige täpsem. See Nüvi mudel oskas näidata ka topograafilist kaarti, ehkki autovaates olid sa-

Garmin Nüvi 1490T

Hind: 4900 krooni

Müügil: küsi arvutikauplustest

Tehniline info: vaata testi lõpust

makõrgusjooned pigem häirivad kui abiks. Üldtvaates aga on see omadus ideaalne, kui minna metsa seenele või matkale, sest topograafilisel kaardil on peal kõik metsasihid ja kraavid, mida tavalisel autoorienteerujal vaja pole. Kuna Garmin kaardil on rohkem pisikesi teid, siis kippus ta mõnikord juhendama liiga otse (eristamata mõnesid liiga pisikesi radasid), juhul kui menüüst oli valitud kiireim kohalejõudmise viis.

Nüviga oli kõige mugavam aadressi otsida. Klaviatuuril oli isegi õ-täht, selleks polnud vaja režiimi vahetada või õ-d o-ga asendada. Seadme ekraan oli suhteliselt kiire ja tundlik, ei pidanud künega katsuma nagu mõne teise GPSi puhul. Garmin on välja mõelnud ka midagi täitsa uut, selleks on CityXplorer - ja-lakäija teejuht.

KOKKUVÕTE

Garminil on palju häid omadusi ja samas mitmeid andestamatuid totrusi. Teekonda juhendav eestikeelne hääl peaks kuuluma öudusfilmi.

HINNE

Becker Traffic Assist Z 116

See autonavigatsiooniseade kasutab nagu teinegi Beckeri autonavigaator veidi vanemat tarkvara iGo8 - sama nagu eelmistel Prestigioteel. Täpitahtede ja slaavi tähtedega klaviatuuril on ülimalt mugav kohanimedid kiiresti sissestada ning see aitab täpsemalt otsida - ei pea näiteks asendama Tõstamaad Tostamaaga.

Back- ehk tagasinupp, mis on suur ja punane ning asub otse ekraani kõrval, on hea asi Beckeri krüptilistes menüüdes liikumiseks. Seade teeb kogu aeg midagi, ükskõik kuhu vajutad. Ka kogemata.

Sellepärast on üsna hea, et serval asub see suur paanikat jahutav punane nupp, mida saab tundmatus menüüs eksides alati vajutada ja eelmisse kohta tagasi pöörduda. Lõpuks jõuab nii alati tagasi esimesse põhivaliku menüüsse.

Kaardiga esineb Becker travel Assist Z 116-1 aeg-ajalt veel probleeme, näiteks soovitas Beckeri seade Tabasalus tagasipöördeks sõita kõnniteed pidi maja hoovi.

Telefoni ühendamine Beckeriga sujus probleemideta, telefonist laaditi GPSi kohe ka

Becker Traffic Assist Z 116

Hind: 3990 krooni

Müügil: küsi arvutikauplustest

Tehniline info: vaata testi lõpust

kogu kontaktide andmebaas, kus ühe kontakti kohta võis olla isegi mitu telefoninumbrit. Autonavigaatorist endast sai seejärel valida numbri ja helistada vabakäerežiimis. Telefonikõned võttis GPS samuti vastu oma valjuhääldiga. 4-5 meetri pealt veel telefon töötab, auto jaoks on seda vahemaad küllalt.

Beckerist võib leida 3D- ehk kolmemõõtmelised ehitised (kehtib muidugi mõlema GPSi kohta), juhendab ilusti ka sõiduradade järgi, kui see režiim sisse lülitada ning hääljuhendid on iGo-le omaselt korrektsed ja selged.

Peale keeruliste menüüde ja kohati liiga infotiheda ekraani polegi midagi väga suurt ette heita, kui jätta mainimata probleem arvutiga ühendamisel, millest juba pikemalt teise GPSi, Traffic Assist Z 112 juures.

KOKKUVÕTE

Esmapilgul väga segase menüüsüsteemiga navigaator, mis muidu aga toimib täitsa kenasti, suuremaid etteheiteid ei ole.

HINNE

Hyundai UB-5

Seitsmetollise ekraaniga Hyundai UB-5 on juba pigem teler kui navigatsiooniseade. Aeglase reageerimisega suur ekraan reageerib alles tugeva küünevajutuse peale, millega mahtuvuslike puutefoneid kasutajad pole enam harjunud.

Hyundai on loodud pisut teisel eesmärgil ja teise sihtgrupi jaoks kui tavalised navigatsiooniseadmed. See on pigem rekkameeste GPS, mis samal ajal sobib ka meelelahutuskeskuseks. Taskusse seda tahvit ei aja ja linna peale kaasa pole mõtet võtta, sest akut tal pole. Kui saba tagant võtta, lülitub masin kohe välja.

Avaekraanil on neli valikut, mis režiimis seade tööle panna: navigaatorina, meelelahutajana, raadiona või märkmetahvlina. See viimane omadus lubab lihtsalt sõrmega ekraanile kirjutada. «Meelelahutuse» all on videopleier, MP3-pleier, fotoalbum ja e-luger. Digipildiraamina saab Hyundai GPSi samuti kasutada.

Kasutusel on taas iGo tarkvara (nagu Beckeril ja Prestigiolgi) ning kõik on tuttav väikeste Hyundai kohendustega.

Hyundai UB-5

Hind: 4990 krooni

Müügil: küsi arvutikauplustest

Tehniline info: vaata testi lõpust

Nagu Garmingi oskab Hyundai teekonda salvestada. Hyundaiil on selleks lausa menüü, kust saab teekonnalogi seadeid kruttida: värskendamise intervalli ja punktide arvu. Otsingus saab kasutada eesti klaviatuuriasetust, täpitähed jäävad siiski teisele paneelile funktsiooniklahvi alt. Arvutiga ühendamise tarkvara pole seadmel kaasas ja ega ole ka millegi kaudu ühendada. Andmevahetus käib suures osas SD-kaardiga: muusika, videod, marsruudid jne salvestatakse mälukaardile. UB-5-l oli ainsana kaasas 220 V toiteadapter (lisaks autoadapterile).

Hyundaile saab lisada tahavaatekaamera (või mõne muu videoallika), jadapordis käib liiklusinfo vastuvõtuantenn ning olemas on ka suur USB-pesa, kuhu võib ühendada mäluulga. Pulgalt võib vaadata videoid ja pilte.

KOKKUVÕTE

Suur, väga suur navigaator, mis sõiduautos tarbetult palju ruumi võtab. See on rekkamehele või bussijuhile mõeldud seade.

HINNE

Becker Traffic Assist Z 112

Becker surub ühele ekraanile hästi palju infot, mis tundub kiirel pilgul haaramatu – kõik tähtis jääb hästi väikeseks ja sunnib hoolega lähemalt vaatama.

Ka GPSi kaardil sulavad kõik detailid suhteliselt kiiresti silmapiiril väikeseks kokku. Beckeri kaart on pärit NAVTEQilt: info ütleb, et Eesti 2009.Q2 NAVTEQ (091104) sisaldab ka maailma DEMi ehk pinnareljeefi, mis on mõõdetud satelliidilt ja digitaalselt tuletatud.

Economic Route Guidance ehk ökonoomne teekond (lisaks kiirele või lühimale) on üks lisadest, mis Beckeriga kohe kaasa tuleb (veebist saab neid juurde) ja aitab kütusesäästlikumat teekonda valida. See lisa on olemas mõlemal Beckeril. Näiteks saab vältida suuri tõuse. Eestis pole sellega siiski suurt midagi teha, kui just Lõuna-Eesti teedele ei satu.

Arvutiga GPSi ühendades installib tarkvara USB kaudu end otse seadmelt, kuigi ka plaad on karbis kaasas. Seega moodne lähemine. Arvutitarkvara uuendab kohe ära ka GPSi tarkvara. Siin aga tekkis probleem. Pa-

Becker Traffic Assist Z 112

Hind: 3190 krooni

Müügil: küsi arvutikauplustest

Tehniline info: vaata testi lõpust

raku GPSe tarkvara pärast seda enam ära ei tunne (Windows XP all). Hiljem sai proovitud ka Windows 7-ga ja ka seal ei tunnistanud Beckereid omaks. Veel hiljem selgus ka põhjus – miskipärast lähivad Prestigio ja Beckeri GPSide tarkvarad omavahel konflikti ja pärast seda ei tunnista enam ei enda ega teiste seadmeid. Prestigio siiski töötas ka automaatse tarkvarauuenduse järel.

USB-kettana saab aga neid kõiki kasutada. Beckeri seade tunnustab Google Earthis loodud KML-faile, kuhu saab sisestada oma huvipunktid ja marsruudid. Need tuleb laadida seadme kasutajakataloogi.

Kallimast mudelist Z 116 eristavad seda mudelit vaid paar pisiasja: puudub TMC ehk liiklusinfo vastuvõtt (Eestis hetkel veel kasutu asi) ning telefoni tugi.

KOKKUVÕTE

Eelmise Beckeri pisem ja odavam versioon. Tarkvara on sama, kuid puudub näiteks liiklusinfo vastuvõtt, mis aga Eestis ei omagi mingit tähtsust.

HINNE

CoPilot Live 8 + HTC HD2

Proovisime CoPiloti navigatsioonitarkvara HTC Windowsi-telefonide lipulaeva HTC HD2-ga, mis on nii suure ekraaniga, et sobib hästi «päris» autonavigaatoritega võistlema.

Lihne arvutus näitab, et kui osta endale mitme tuhande kroonine mobiiltelefon ja lisaks autonavigatsiooniseade, on tulemuseks hunnik tehnikat ja sama suur väljaminek, kui muidu suhteliselt kallina tunduv HD2 (maksab HTC.ee lehel 8490 krooni). Ei maksa unustada, et tuhat krooni tuleb siiski juurde käia ka CoPiloti enda eest, mille saab siis telefoni laadida.

Kuna HTC HD2 on Windows Mobile 6.5 platvormil, kasutasime vastavat Windowsi versiooni. See mahtus koos Ida-Euroopa kaardiga napilt 2 GB suurusele mälukaardile.

Kiiruse poolest on mobiil eraldi autonavi-dele hea vastane, eriti kui sees on Qualcommi Snapdragon 1 GHz kiirusega protsessor (nagu HTC Touch HD2-l ongi).

Paraku tuleb tõdeda, et ehkki CoPiloti tootja sõlmis eelmisel aastal Teletlasega lepingu kvaliteetsete kaartide tarnimiseks, on Eesti osas piilt suhteliselt vana: ekraanil on

CoPilot Live 8 + HTC HD2

Hind: umbes 1330 krooni

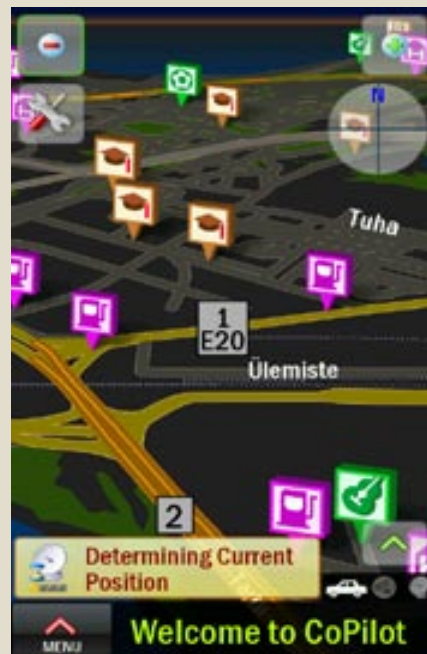
Müügil: copilot.com

raske eristada kõnniteid ja maanteid, need tunduvad olevat satelliidipildilt maha joonistatud.

Suurematel teedel juhendas CoPilot siiski suhteliselt korralikult ja jäi keskpärase tulemustega kuhugi autonavigaatorite keskmiste sekka. Häält teeb mobiiltelefon valjusti ja õigesti, paraku mitte eesti keeles.

Otsingu saab ühendada oma telefoni aadressiraamatuga, mis on üks mobiilnavigaatorite eelistest. Valid kontaktiraamatust inimese, kelleni tahad jõuda, ja mobiil juhatab kohale.

Lisaks saab enda asukohta saata üle mobiilivõrgu sõpradele või hädaabiteenistustele, LiveLinki teenusega aga võib jälgida reisitsiliste hetkeasukohti, mis on samuti asi, mileni tavalised autonavigaatorid veel ei küüni.

KOKKUVÕTE

CoPilot toimib mobiiltelefonil Windowsi platvormil täitsa hästi ning saab juhendamisega sama hästi hakkama.

Tomtom iPhone'ile

Kui Tomtom iPhone'ile välja kuulutati, oli see suur sündmus nii mobiili- kui ka GPSi-maailmas. Tarbijad ei olnud varem väga laialt omaks võtnud ideed autonavi panemisest telefoni sisse ja üldiselt arvasid kõik, et Apple'i maagiline puudutus tõstab ka Tomtomi taevasse.

Tegelikkuses pole seda juhtunud ja põhjuseid on mitmeid. Kohe kindlasti ei ole aga põhjuseks see, et Tomtom töötab iPhone'il kehvasti. Meie test näitas, et navigeerimisega saab see rakendus hakkama täpselt sama hästi kui auto esiklaasi külge kinnitatud päris Tomtom, kusjuures telefonil ei olnud autos ei spetsiaalset hoidjat, antenni ega midagi säära, see lihtsalt vedeles auto keskkonsoolis. Tomtom on telefonis kiire ja korralik, siin mingeid etteheiteid ei ole.

Asi on rohkem praktilisuses. Esiteks on iPhone'i ekraan ikkagi väike, midagi pole teha. Ekraanil võtavad ruumi allservas olevad lisaandmed, nagu auto kiirus, sihtpunkti jõudmise aeg jne, mida Tomtom kuvab üsna rikkalikult. Tuttavas keskkonnas saab hakkama, kuid näiteks Barcelona südalinna liiklus-

Tomtom iPhone'ile

Hind: umbes 1100 krooni

Müügil: tomtom.com

keerises oleks suuremast ekraanist kindlasti abi. Teiseks tekib autoroolis varem või hiljem vajadus telefoniga näiteks kõnelda ja sel juhul oled lõhkise küna ees. Kolmanda põhjusena mängib oma osa ka hind.

Jah, hind. Näiteks Tomtomi rakendus koos Ida-Euroopa kaardiga maksab iTunesi poes 70 eurot ehk 1100 krooni. Tomtomi ametlik iPhone'i-hoidik maksab veel umbes 2000 krooni, nii et kokku 3000 krooni ja see on juba summa, mille eest saab päris Tomtomi osta. Muidugi ei pea ostma kallist Tomtomi jalga, sel juhul on ka hinnaeelis olemas, kuid need mõned ebamugavused siiski jäävad.

Tomtom iPhone'i jaoks on hea «igaks juhuks» navi, mis on kogu aeg niikuinii kaasas, kuid etteplaneeritud reisil pidevaks kasutamiseks on päris autonavi palju mõnusam.

KOKKUVÕTE

iPhone ja Tomtom saavad omavahel väga hästi läbi, kuid küsimus on pigem selles, kui mugav on üsna väikese ekraaniga telefoniga autos majandada.

KOKKUVÕTE JA TULEMUSED

Peab tunnustama, et aasta jooksul on GPSi-de seas siiski mingi areng toimunud, ehkki väiksem kui mõnes muus tehnikavaldkonnas. Kaardid Eesti kohta on tegijamatel saanud 100% katvuse, vähem tegijamad saavad vähemalt linnades ja suuremates asulates juhendamisega hakkama. Uusi trikke on isegi juurde tulnud, näiteks pakub Garmin jalgsi navigatsiooni ühistranspordi toega. Lõpuks

on Tomtom üle oma lombaka jala saanud ning disaininud praegu olemas olevatest ühe parema navigaatorihoidiku, mis seisab kindlasti esiklaasi küljes.

Esmamuljed on alati subjektiivsed ja peab ütlema, et karbisid välja võttes oli kõige efektsim 7tollise hiigelekraaniga Hyundai, mis suuremates autodes on kindlasti väga abiks. Kaarti vaadates ja menüüsid katsudes aga

meeldis Prestigio, mis pani seadmesse lihtsa iGo Amigo. Lihtsus meeldib kahtlemata paljudele. Kui aga punktide kokkulöömiseks läks, jäid meeldimised kõrvale ja esile tõusid mitte küll milleski erilisel säravald, vaid ühtlaselt tugevad mudelid ning midagi pole parata – numbrid näitasid taas vanade tugevate Tomtomi ja Garmini edu. Prestigio sai ka kõrge koha, aga jalg peaks küll parem olema.

Mudel	Tomtom 950	Prestigio Geovision 5120	Garmin 1490t	Becker Traffic Assist Z 116	Hyundai UB-5	Becker Traffic Assist Z 112
Müüb	Elion	Elion	GPS Eesti OÜ	Elion	Elion	Elion
Hind	4990 krooni	2995 krooni	4900 krooni	3990 krooni	4,990 krooni	3190 krooni
Ekraan	4,3", 480x272 pikslit	5», 480x272 pikslit	5», 480x272 pikslit	4,3», 480 x 272 pikslit	7», 800 x 480 pikslit	4,3», 480 x 272 pikslit
Platvorm	Tomtom	iGo Amigo	Garmin	iGo 8	iGo 8	iGo 8
Kaart	Teletlas Europe v840.2566, North America	Teletlas	Regio Eesti Topo	NAVTEQ (Eesti 2009. Q2)	Teletlas / Regio 090730	NAVTEQ (Eesti 2009. Q2)
Eestikeelne menüü ja hääljuhendamine	jah	jah	jah	jah	jah	jah
Sisemine mälu	4 GB	2 GB	4 GB	2 GB	128 MB	2 GB
Mälukaart	microSD	microSD	microSD	microSD	SD	microSD
Arvutiühendus	miniUSB, dokk	miniUSB	miniUSB	miniUSB	SD	miniUSB
Bluetooth	jah	ei	jah	jah	ei	ei
Tarkvara arvutis	Tomtom Home	Activesync	Mapsource	Content Manager 2.5	pole	Content Manager 2.5
Telefonitugi	jah	ei	jah	jah	ei	ei
Liiklusinfo	jah	ei	jah	jah	jah	ei
Mõõtmed	127 x 85 x 23 mm	135 x 86 x 13 mm	137 x 86 x 16 mm	126,4 x 81,6 x 18 mm	tootja ei avalikusta	126,4 x 81,6 x 18 mm
Kaal	224 g	196 g	221 g	166 g	tootja ei avalikusta	165 g
Aku	3-4 tundi	2-3 tundi	3 tundi	3-4 tundi	pole	3-4 tundi
Navigatsioon Tabasaluslennujaama	27 min 17,8 km	25 min 17,6 km	18 min 18 km	18 min 19 km	19 min 16 km	18 min 19 km
Koht:	1.	2.	3.-4.	3.-4.	5.-6..	5.-6..

1

Tomtom 950

Tomtom on aastaid oma mõistlikkuse ja lihtsusega kuulunud autonavigaatorite tippklassi ja nii selgus ka meie testis. Tomtom 950 osutus lihtsalt kõige meeldivamaks ja keskmiselt kõige paremaks seadmeks. Tal pole mingeid tohutuid plusse ega röögatuid uuendusi, kuid samas ka mitte mingeid suuri miinuseid, mis paneksid niigi pingelise reisimise ajal käsi taeva poole tõstma ja karjuma.

2

Prestigio 5120

Prestigio on aastatega väga suure hooga arenenud ning ka see mudel kuulub kindlasti navigaatorite paremikku. Kaart on peene joonega, ilus ja selge, eestikeelne hääljuhendamine üks testi parimaid, menüü selge ja lihtne. Ainus probleem on Prestigio sihvakas jalg, mis Eesti teedel korralikult värises. Kõik teised navigaatorid olid klaasi küljes paigal, aga see mudel tantsis nagu kuoitõbine.

3

Garmin 1490t

Garmin on vana GPSi-de tegija ning see on ka toote pealt näha: seade on kiire, selge menüüga, mõnus kasutada. Aga kaart näeb välja nagu mõni viieaastane laps oleks selle Paintis joonistanud ning öövastav eestikeelne hääljuhendamine peaks kuuluma pigem õudusfilmitegijate instrumentide varasalve, mitte ühe kaasaegse navigaatori sisemusse. Tehke need asjad korda ja siis räägime edasi.

Helendavate klahvide sõda

Mänguriklaviatuure pole me [digi] juba jupp aega üksteiselt mõõtu võtma pannud, nüüd aga on tagumine aeg üle vaadata, millega on olulisemad mängurividinate tootjad vahepeal välja tulnud. Kelle klahvid on vahepeal tuhande tõusnud?

Razer, Logitech, Roccat ja Microsofti SideWinderi seeria on kõik mängumaailmas tunnustatud tegijad ja meil on tõeliselt hea meel, et seekordsed testialused on pärit nendest nooblitest perekondadest, kelle kasvandikega peaks olema auuttav olla.

Neist kolm esimest ehk Razer, Logitech ja Microsoft saavad lahingusse oma kõige uuemad klaviatuurid, kahe viimase omad, Logitech G110 ja SideWinder X4, on päris värskelt poelettidele ilmunud.

Razer pole juba tükk aega ühtegi uut klaviatuuri turule toonud ja seetõttu võtsime ette 2009. aasta alguses ilmunud Arctosa, et mitte kuulsaid hiiremeistreid ära unustada ja tuletada meelde, milline on nende arusaam ühest õigest mängimiseks mõeldud klaviatuurist.

Roccatit esindab testis eelmise aasta sügise hakul sündinud Valo, kuigi viimane klaviatuur nende pesakonnast on kompaktna Arvo. Soliidses eas härrasmehe nime kandev klaviatuur on aga meie käte alt juba läbi käinud, kiitva hinnagu kätte

Kuidas me testisime?

Mänguriklaviatuure testitakse muidugi nende peal mängides. Meie mängisime kohe väga palju. Hindasime funktsioone, stabiilsust ja kasutusmugavust mitmete erinevate mängužanritega, kuid rõhk oli populaarsetel FPSidel: «Left 4 Dead 2», «Call of Duty 4: Modern Warfare» ja «Crysised».

Lugematu hulk tunde läks ka strateegiamängude «Anno 1404: Venice» ja «Command & Conquer: Red Alert 3» alla. Proovisime veel simulaatorihõngulist kihutamist «Need for Speed: SHIFT» ning hiilimis- ja madinamängu «Prison Break: The Conspiracy». Viimase tekitatud vaimsetest ja füüsilistest vaevustest räägime pikemalt järgmises numbris.

saanud ja leidnud alalise koha [digi] testiarvuti ees.

Kes meil puudu on? Esimese hooga tuleb pähe ainult SteelSeries 6GV2, SteelSeries 7G nuditud versioon, mis ilmub turu-

le just selle testi kirjutamise aegu, kuid mitte veel meie testilauale. Ehk saame selle millalgi lähitulevikus ette võtta.

Muidu on Eestis mänguriklaviatuuride turg väga rahulik ja uusi tulijaid, kes pikemat testimist väärt, pole silmapiirile ilmunud. Võiks öelda, et lausa igav on. See on ka põhjus, miks uut mänguriklaviatuuride testi on tulnud nii kaua oodata.

Mänguriklaviatuur pole ainult mängimiseks, vaid ka suhtlusvahendiks. MSNis lobisemine, kirjade ja tekstide kirjutamine olid samuti üheks mõõdupuuks, millega proovida hinnata klaviatuuride mugavust ja sobivust igapäevakasutuses. Vähe on ju neid, kes kirjutamiseks mänguklaviatuuri tavaklaviatuuri vastu vahetavad.

MARTIN METS

Klahvid, millel sõrmed tantsivad

Logitechi viimane klaviatuur on selle aasta alguses ilmunud G110, mis ühendab endas Logitechi parimate klaviatuuride G19, G15 ja G11 omadusi, kuid mille hind on jäänud mõistlikkuse piiresse. See kehtib eelkõige võrdluses üle 2000 krooni maksva sarnase disainiga G19-ga – G110 on nagu ilma LCD-ekraaniga G19.

G110 on täismöödus klaviatuur, kus kõik põhiklahvid on normaalsuuruses. Vasakus ääres paiknevad neljakaupa Logitechile omased programmeeritavad G-nupud, kokku 12 tükki. Kolm profiilinuppu annavad võimaluse korrutada makronuppude arvu kolmeks. Kui keegi veel ei tea, mis on makronupp, siis teadmiseks neile, et tegemist on nupuga, millele saab tarkvara abil määrata suvalise klahvikombinatsiooni, ka endale sobivate ajavahedega.

See klaviatuur ei ole küll kõige stabiilsem, tagumised plastist reguleeritavad jalad on siin nõrgaks kohaks, kuigi enamasti tagavad kummist esijalad stabiilsuse. Klahvide-

le aga teised vastu ei saa. Klahvid on suured, kõrged, sügava käiguga ja täpselt õige nõgususega, mille peale sõrmed sobivad nagu valatult.

Paistab, et on kujunenud halb komme tuua mänguriklaviatuuridel ESC-nupp vasakult ülanagergast natuke, paari klahvi võrra paremale. Tabasin ennast korduvalt G1-nuppu tagumast, kuigi soovisin vajutada ESC-klahvi. Jätsin targu G1-le funktsiooni üldse määramata. Mõistlik on aga Windows-klahvide lukustamise nupp – näiteks ei minimeeri programm ennast, kui oled kogemata mänguhoos Windows-klahvi klõpsinud.

Peale põhifunktsioonide pakub [digi] testi võitja veel palju muudki. Klaviatuuri tagaküljelt leiab pesa nii kõrvaklapi- kui ka mikrofonipistikuga, aga ka ühe USB-pordi. Paremas servas on meedianupud, millest paistab silma suur mõnus heli vaigistamise nupp, veelgi suurem on aga rullik, millega saab helitugevust reguleerida. Tõesti käepärane. Eriti käepärane on aga klaviatuuri laiendatav käe-

Logitech G110

Hind: 1240 krooni

Müügil: Ox.ee

tugi, mida on mugav kasutada.

Kõige efektses kõige viimasena. Logitechi klahvidele saab ise maheda taustvalgustuse määrata, värvitoonid on küll piiratud joonel punane-lilla-sinine-must, kuid edukalt saab mängida ka nende kombinatsioonidega. Tulemus on silmale kena, kuigi seda on hästi näha ainult hämaras.

Tegemist on hea, kuid kaugelki mitte ideaalse klaviatuuriga normaalse hinna eest. Seda võib kasutada juba ainuüksi suurepärase nuppude tõttu, mis sobivad hästi ka taavaludesse. Laual võiks see siiski natuke paremini püsida. Ja see neetud ESC-klahv, jätke see rahule! Las see jääda oma kohale!

KOKKUVÕTE

Suurepärase klahvide ja makronuppudega klaviatuur, mida saadab mõnus mahe taustvalgustus. Sobib heas mõttes keskmisele mängurile.

HINNE

160 tarka klahvi

Valo on mänguriklaviatuuride Koljat, suure hulga nuppude ja erakordsete mõõtmega klaviatuur, mida kasutades saab väga hästi aru, miks Roccat tegi järgmisena sellele täieliku vastandina kompakitse ja pisikesse Arvo.

Valo hakkas muide mängumaailmas koguma juba halba kuulsust, sest Roccati põhjalikku klaviatuuri oodati lausa mitu head aastat ja hakkas levima kuulujutt, et ega seda klaviatuuri kellegi silmad ei näegi.

Nüüd on see lõpuks kohal ja me oleme rahul ... teatud piirini. Tööks kahte USB-porti vajav sinise maheda taustvalgustusega Valo on laual stabiilne, selle kõrgus on reguleeritav, klahvid on üsna head: madalad, poolsügava, aga kindla käiguga.

Klaviatuuri külgedelt leiab ühe USB-pordi ning mikrofone- ja kõrvaklapipistiku pesad. Spetsiaalse võtmega saab klahvidetagust valgust muuta, asendades klahvialuse punase või tumesinise plastmassjupalakaga, mida antakse kaasa paar kotitäit.

Valo jõud peitub klahvides, õigemini nende rohkuses ja nende funktsioonide muutmise ulatuses. Makro on siin võtmesõna:

Roccat Valo

Hind: 1599 krooni

Müügil: Photopoint

makro- ja nende salvestusnupud on nii vasakus servas (ESC-nupu kohal ongi makrosalvestusnupp!?) kui ka F- ja täheklahvide vahel lausa kahe pika reana. Kui muidu on kõik klahvid tava suuruses, siis Backspace on mingil arusaamatul põhjusel sama suur kui selle kõrval asuv kaldkriipsu nupp.

Tarkvaraliselt saab viie erineva profiiliga Valo juures peaaegu kõike muuta - alustades

logo heleduse astmest kuni pisikesel LCD-ekraanil kuvatava infoni. Sinna vahele jäävad kõikmõeldavad operatsioonid makrodega või lihtsalt klahvidele suvaliste ülesannete andmine või Windows-klahvide deaktiveerimine.

On selge, et Valo ei sobi kõigile, vaid on mõeldud üksnes väga tõsisetele mänguritele. Kuigi tekstide kirjutamine sellel pole piin, ei saa just öelda, et see oleks ülemäära mugav.

Ja oleme ausad, enamik meist ei viitsiks nii paljusid makrosid (lubatud kuni 500 klahvivajutust!) kasutada (ega ka meeles pidada, et neid mängudes otstarbekalt kasutada). Kes aga tahab ja suudab, sellele on Valo väga hea tööriist.

KOKKUVÕTE

Kui su unistus on suur hulk makronuppe ja laialdased muutmisevõimalused, siis Valost paremat klaviatuuri on raske tahta.

HINNE

Pühapäevamängurile

2006. aastal valminud Razeri Tarantula oli niivõrd hea ja piisavalt paljude funktsioonidega mänguriklaviatuur, et pärast seda on firma teinud ainult lihtsamaid lahendusi, näiteks mänguriklaviatuur Lycosa. Sama teed läheb ka Razeri kõige uuem klaviatuuriväljalase Arctosa.

Täissuuruses Arctosa on minimalistlik ja selles ta (ainuke) võlu peitubki, funktsioonide osas see Logitech G110 ja Roccat Valoga võistelda ei suuda. Nupud on madalad ja meenutavad pigem tavalise sülearvuti klahve kui täisväärtuslikku mänguriklaviatuuri. Testis ainsana ei ole sel klaviatuuril taustvalgustust.

Kõik klahvid on küll harjumuspärasel moodsusel ja paremas servas on tasapinnalised meedianupud, kuid klahvid on meie silmis selle klaviatuuri nõrgim külge. Need pole halvad, aga ei ole ka sellised, mida tõesti julgaks kiita, pigem kasutaks neid teksti kirjutamiseks kui mängimiseks.

Hoolimata lihtsast väljanägemisest ja keskpärastest klahvidest, sisukust Arctosal

Razer Arctosa

Hind: 799 krooni

Müügil: Photopoint

jätub. Tarkvaraga saab Arctosa kõiki nuppe vastavalt oma soovile seadistada, lisada ja kirjutada makrosid või nuppe sootuks välja lülitada - seda võimalust kutsuvad kindlasti kasutama isepäised Windows-klahvid. Samuti lubatakse suvalise klahvi alt jooksutada enda valitud programmi.

Laualt reguleeritava kõrgusega Arctosa ära ei jookse, klahvistiku alla on pandud piisavalt kummiribasid. Kellele tundub klaviatuuri lai randmetugi liialt suur, võtku kruvikeeraja kätte, nii saab randmetoest lahti.

Razer Arctosa sobib suurepäraselt neile, kes ei vaja lugematut hulka makronuppe ja efektset taustvalgustust, vaid mängivad pigem harva ja soovivad klaviatuuri kasutada ka igapäevaselt, ilma et peaks kohanema mänguriklaviatuurile omaste reeglitega, näiteks ESC-nupuga peituse mängimine. Hind ei ole sellise löbu eest samuti liiga kõrge.

KOKKUVÕTE

Minimalistlik sülearvutiklahvidega mänguriklaviatuur, mis sobib neile, kes teevad arvutiga peale mängimise ka muud.

HINNE

Suurmeistri poeg

Microsoft SideWinder X6 on [digi] juba testivõiduga pärjatud. Kuidas aga käitub tšempioni poeg ja kas ta on oma eelkäija vääri-line? Vastus on, et nii ja naa.

SideWinder X4 on X6 tagasihoidlikum ja odavam variant. Esimese silmanähtava kaotusena on puudu kaks suurt keeratavat nuppu, millega sai taustvalgustust ja helitugevust reguleerida.

Pigem meenutab SideWinder X4 hoopis väljanägemiselt Razer Arctosat, millele on vasakusse serva lisatud makronuppude rida ja juurde pandud taustvalgustus. Makronuppe on kuus ja koos üleval vasakul nurgas (üllatus-üllatus, ESC-nupu asemel muidugi) asuva nupuga saab neid muuta kolme profiili vahel.

Klahvid on küllaltki head, piisavalt kõrged, üksikeisest vaevata eristatavad ja hea käigu-ga - igati oma eelkäija vääri-lised ja siinkohal kurtmiseks põhjust pole. Normaalmõõdus klahvide asetus on omane tavalisele klaviatuurile.

Ülemisse serva F-klahvide kohale on paigutatud meedianupud, millest vasakule jääb

Microsoft SideWinder X4

Hind: 675 krooni

Müügil: Arvutikeskus.ee

makrosalvestusnupp, mis lubab makrosid mängusiseselt salvestada, täpselt nagu Roccat Valolgi. Ja muidugi ka testivõitjal Logitech G110-l.

Klaviatuuril on lihtsal tasemel olemas ka boonused. Taustvalgustus on klahvidel olemas, valida saab kolme erineva heledusastme vahel või tuled üldse kinni keerata.

Randmetugi on olemas, kuid poole väiksem kui X6-l ja siinses testis üldse kõige ebamugavam. Mänguhoos on häda ka stabiilsusega, sest klaviatuur võiks paremini lauast kinni hoida.

Kaks aastat vana SideWinder X6 on tagasihoidlikumast X4-st ainult natuke üle 200 krooni kallim, mistõttu on X6 siiani selgelt parema hinna ja funktsioonide suhtega klaviatuur, mida mängimiseks kasutada. Kui vaadata ainult Microsofti poole muidugi.

Seetõttu jääb ka [digi] ostusoovituseks endiselt Microsoft SideWinder X6, mis võitis eelmise väikse mänguriklaviatuuride testi.

KOKKUVÕTE

Keskimestest keskmisem mänguriklaviatuur, kus kõik peamised funktsioonid on põhitasemel olemas, aga vanem versioon on sellest lihtsalt parem.

HINNE

KOKKUVÕTE JA TULEMUSED

Sarnaselt veebruarikuisse roolitestiga läks ka mänguriklaviatuuride esikoht Logitechi G-seeriale, kuigi seekord kaalus Logitech vastasena napilt üle. Klaviatuurid said üsna võrdsed hinnangud, kuid nende sihtgrupid erinevad üksikeisest kardinaalselt. Rohkemgi kui öö ja päev.

Logitech G110 on klaviatuur, mis sobib kõige paremini keskmisele mängurile ja sisaldab kulutatud summa eest oodatult palju funktsionaalsust. Rocat Valo on selgelt suunatud hardcore-mängurile, kuid Razer Arctosa selle täieliku vastandina ei erine välimuselt kon-

toriklaviatuuristki oluliselt. Microsofti SideWinder X4 võiks samuti meeldida kõigile, ent on tagasihoidlikum ja paratamatus võrdluses 200 krooni kallima SideWinder X6-ga jääb see hätta.

Hea meel on selle üle, et halbu klaviatuure testi ei sattunud. Muidugi, näiteks kirjatöö tegemisel tuleb arvestada sellega, et tervet eesti tähestikku mänguriklaviatuurilt leida on endiselt palju tahetud.

Seevastu anti-ghosting ehk kummitusklahvivajutused ehk samaaegsete nupuvajutuste lubamine on tänapäeval normiks saanud ja

seada toetavad kõik testitud klaviatuurid. Pea-aegu reegel on see, et ESC-nupp on sunnitud oma kohalt ära kolima: kolmel klaviatuuril neljast oli see oma kohalt kadunud ja tekitas üksnes ebamugavust.

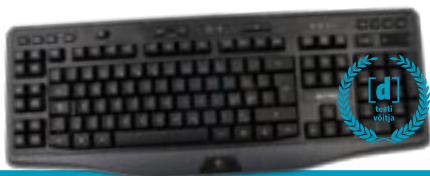
Mida on oodata järgmiseks? SteelSeries uut klaviatuuri juba paari sõnaga puudutasime, kuid kõrgendatud huvi tekitab meis hoopis SideWinder X10, mis peaks olema põhjalikum ja funktsionaalsem kui X6, rääkimata X4-st. Ja oleks ka juba aeg, et Razer tuleks klaviatuuririndele välja millegi uue ja oma-pärasega.

VÕITJAD

1

Logitech G110

Suurepärase klahvide ja makronuppudega klaviatuur, mida saab mõnus taustvalgustus. Sobib heas mõttes keskmisele mängurile.

2

Roccat Valo

Kui su unistus on suur hulk makronuppe ja suured muutmismõimalused, siis Valost paremat klaviatuuri on väga raske tahta.

3

Razer Arctosa

Minimalistlik sülearvutinnupudega mänguriklaviatuur, mis sobib neile, kes teevad arvutiga peale mängimise ka muud.

Kuidas ...

aru saada, et mobiiltelefon

Ajakirjandusest käib vahepeal läbi uskumatuid lugusid sellest, kuidas telefonid ise välismaal internetis käivad ja tuhandete kroonide suuruseid arveid tekitavad. Inimesed loevad ja imestavad. Toome veidi selgust, mis toimub ja kuidas seda ära hoida.

1

Telefon ahvatleb interneti kasutama

Kuidas ja miks telefonid tahavad «salaja» interneti minna? Võtame näiteks ühe väga hea ja esmapilgul täiesti süütu väljanägemisega n-ö nutitelefoni Nokia 5230. Ideaalne puutetundliku ekraaniga suhteliselt odavas hinnaklassis tänapäevane mobiiltelefon. Kõik esmavajalik on tal olemas.

Esmakordsel käivitamisel ahvatletakse kasutajat kohe e-posti kontot seadistama. Neid kodanikke ei ole jäänud enam väga palju, kellel ei ole oma e-posti aadressi. Miks mitte lugeda e-kirju telefonist, kui selline võimalus on nii mugavalt välja toodud?

Avakuva alumises osas on kohe välja toodud neli ikooni, millest kolm tahavad peale vajutades kiirelt interneti minna.

Minnes tagasi e-posti konto seadistamise juurde, siis tänapäeval tahab isegi e-posti seadistamise viisard interneti minna, et laadida alla e-posti konto seadeid. Sellest loomulikult teavitatakse kasutajat viisakalt. See vast ei ole probleem, sest üldjuhul teab iga telefoniga e-posti kasutaja, et e-post tuleb telefoni üle mobiilse interneti ja ta on selle kuluga arvestanud.

2

Esimene kurja juur on e-post

Kui e-posti konto on seadistatud, siis tasuks üle vaadata, mis tingimustel ja kui tihti uusi e-kirju telefoni laaditakse. Uued telefonid võimaldavad e-posti

telefoniekraanile saatmist praktiliselt samaaegselt, kui see postkasti jõuab. Sellise mugavuse eest aga peab teatavat löivu maksuma. Telefon on pidevalt e-posti ootel ja hoiab andmesideühendust üleval. Ka aku kipub sellises režiimis kiiremini tühjenema.

Kes ei soovi välisriigis viibides e-kirjade kontrollimise eest mitmekümneid korde kallimat andmesidetasu maksta, sellel tuleks vaadata, et «Sync while roaming» oleks määratud Off-olekusse. Nutitefon on niipalju tark, et ta saab aru, kui ta ei ole enam koduvõrgus, ja keelab sel juhul automaatselt e-posti vastuvõtu. E-post on üks levinumaid valdkondi, mis moodsamates telefonides andmesidekasutust tekitab, ent mitte sugugi ainus.

3

Need riikalikud kaardid

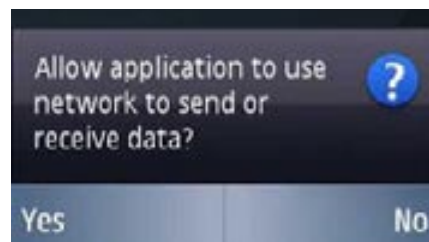
Üha sagedamini on ekraanil ümbriku märgist paremal veel üks ikoon, mobiiltelefonis olevad maakaardid ja navigatsioonivõimalused. Nokia 5230 on nii uhke telefon, et talle on sisse ehitatud GPS-seade. Ja mitte ainult lihtsalt GPS-vastuvõtja, vaid ka AGPS-tugi, millest lähemalt allpool.

Reklaamlausena kõlab hästi, et navigeerimisvõimalus on tasuta. Tõepoolest, seda ta ongi. Varem pidi maksuma kallist raha, et telefon juhendaks sind autoga sõites või jalutades, kuhupoole sihtkohta jõudmiseks pöörata.

Paljud aga ei teadvusta seda, et kaardirakenduse aluskaardid tuleb telefoni laadida. Kogu maailma maakaardid ei ole kõigil telefonidel kohe alguses telefoni laaditud. Kui sa ei kasuta kaartide telefoni laadimiseks spetsiaalset Nokia kaartide laadimise programmi, siis laadib telefon neid endasse jooksvalt ning kasutab selleks mobiilset interneti. Paljud, kes sellest kuulevad, on väga üllatunud. Miks sellest varem pole räägitud? Neile pole keegi sellest sõnagi kõssanud! Alati tasuks läbi lugeda teated, mis telefon ekraanile kuvab. Nokia kaardiprogrammi esmasel käivitamisel tuleb teenuse kasutamise tingimustega nõustuda. Kui nüüd näpuga järele ajada, siis kaardirakenduse kasutustingimused üt-

levad selgesõnaliselt, et kaardirakenduse kasutamine võib kaasa tuua suurte andmemahutuste allalaadimist. Kaardiprogrammi ei saa ilma selle teavitusega nõustumiseta mitte kasutada. Kõik, kes seda programmi kasutavad, on telefonile öelnud, et nad on selliste tingimustega nõus ja aktsepteerivad sellist käitumist.

Suhteliselt sarnane situatsioon võib juhtuda ka muude telefoni paigaldatud programmidega, mille kohta sa ei oska isegi arvata, et ta käib internetist andmeid alla laadimas. Jällegi tuleb kasutajana ise küllalt tähelepanelik olla ja lugeda läbi ekraanil olevad teated, enne kui nendega nõustuda.

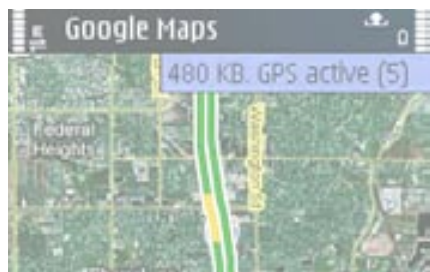
4

Telefon ju küsib luba

Alati, kui Nokia telefonis mõni programm tahab esmakordselt interneti minna, siis vaikimisi telefon seda ka kasutaja käest küsib. Selleks, et kasutajat mitte iga kord tülitada, on valikusse lisatud võimalus: «Nõustu ja määra valiku «Kasuta pöördepunkti» seadeks «Automaatselt»». See tähendab sisuliselt seda, et kui sa nüüd selle allajoonitud teksti peal vajutad, siis sa nõustud sellega, et seda teksti sinu käest enam rohkem ei küsita, ning sa lubad sellel programmil edaspidi ilma teavitamata interneti minna.

Eriti kole on juhus, kui arvad, et sul on tasuta kaardiprogramm telefonis ning välismaale minnes navigatsioonivõimalus käepäraselt kaasas. Ainult et välismaa mobiilse interneti võrgus on kaartide allalaadimine ülikulukas. Nutikal telefonil saab muigi kaardiprogrammis endas peale panna hoiatuse, mis teatab, kui telefon on koduvõrgust mõnda välisvõrku liikunud.

ise internetis käib

5 Ka Google Maps pole parem

Osadesse telefonimudelitesse on eelpaigaldatud Google Mapsi programm. Sellega on internetikasutuse poolelt sarnane lugu nagu Nokia Mapsi puhul. Isegi veel natuke hullem. Google Mapsi tarbeks ei saa arvatust kaarte telefoni laadida. Google Maps tahab kaarte alati otse internetist võtta. Ikka selleks, et pakkuda alati kõige värskemaid ja täpsemaid materjale kasutamiseks. Ka Google Mapsi puhul nõustub kasutaja kasutustingimuste 4. punktiga.

6 AGPS käib ka internetis

Kindlasti tuleb juttu teha sellisest lühendist nagu AGPS - A nagu assisted ehk abiseadeldis GPS-koordinaatide kiiremaks leidmiseks. Iseenesest tänuväärne abiline, mis teeb koordinaatide leidmise oluliselt kiiremaks. Teadma peaks siinjuures seda, et see A seal GPSi ees tahab GPSi abistamiseks läbi telefoni interneti minna. Vaikimisi on uutel telefonidel AGPSi kasutamine lubatud. Käsitsi saab selle muidugi välja lülitada.

7 Ja veel miljon pisiasja

Eks selliseid pisiasju ole veelgi, mis vaikselt «salamis» tahavad telefonist interneti minna. Tarkvarapood, tarkvarauuendused, ilmateade, Facebooki vidin, fotodele geograafiliste koordinaatide lisamine jne. Tuleb vaid ise tähelepanelik olla ja vaadata, et nutitelefon oma nutikusega sind üle ei kavaldaks. Piisab vaid korraks valvsus kaotada ning vajutada süvenemata telefoniekraanil «Jah» või «Nõustu» ning internetis sa oledki. Mobiilse interneti kasutamine on tehtud vägagi lihtsaks, mis iseenesest on hea. Hullem lugu oleks see, kui tahad hirmsasti telefoniga interneti minna, aga see ei õnnestu kuidagi.

8 iPhone'iga on lihtsam

iPhone'i kasutajad on kindlasti mobiilse interneti arвете üle kurvastanud. On see ju üks mugavamaid ja paremaid telefone, millega mobiilset interneti tarbida. Piisab vaid sellest, kui ilmataate või aktsiakursside ikoonile vajutada, kui juba tulevad värsked uuendused su telefoni. Rääkimata mugavast mobiilsest veebilehitsemisest. Selleks, et iPhone välismaal salaja interneti ei läheks, on seadete menüüs General ja Networks all olemas suur nupp «Data roaming». Kui see hoida Off-asendis, siis väljaspool koduvõrku mobiilset interneti ei puudutata. Samas tähendab see ka näiteks seda, et sa ei saa välismaal olles saata MMS-sõnumeid.

9 Androidiga on ka lihtsam

Ka Androidiga telefonidel saab välismaal andmeside kasutamise üldse ära keelata. Selleks tuleb minna Settings-menüüsse, sealt valida Wireless Controls, sealt omakorda Mobile Networks ning avanevalt ekraanilt saabki valida, kas «Data roaming» on lubatud või ei.

10 Keelaks interneti üldse ära?

Kui on soov ka koduvõrgus mobiilse interneti teenust piirata, siis tasub seadetest ajutiselt ära muuta APN, ehk mobiilse interneti pöörduspunkt. Piisab, kui APNi real oleva serveri aadressi esimehe täht ära kustutada. Selle tulemusena saad telefon koos mobiilivõrguga natuke segadusse ning teatab, et sellise pöörduspunktiga ei ole võimalik ühendust saada. Analoogne nipp toimib sama loogikat järgides kõigi telefonidega, millel saab käsitsi pöörduspunkti nime muuta.

OLIVER OJAMAA

KIIRKURSUS

Kuidas ...

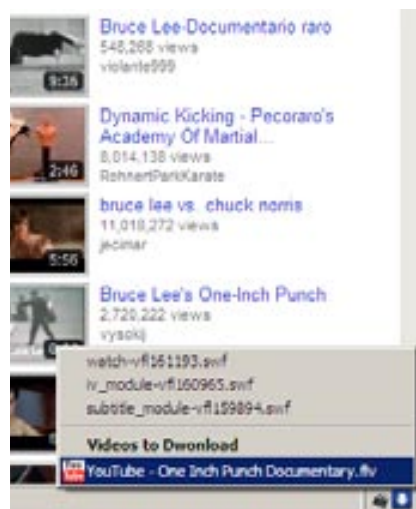
laadida alla Flash-videoid?

1 Milles asi?

Kui pilte saab kõvakettale salvestada paremklõpsates ja sealt salvestamist valides, ei tule Flash-videote puhul paremklõpsu alt mitte midagi kasulikku. Mida teha?

2 Kasuta Firefoxi

Oskaja saab enamiku Flash-videoid kätte ükskõik millises brauserist, aga kõige lihtsam on seda teha Firefoxiga. Isegi kui kasutad igapäiselt muud brauserit, pole ju raske huvitava video jaoks aeg-ajalt Firefoxit käivitada.

3 Installe laiendmoodul

Installe laiendmoodul Download Flash and Video aadressilt addons.mozilla.org/en-US/firefox/addon/53003. Sarnase funktsionaalsusega mooduleid on teisisi, otsi neid addons.mozilla.org saidilt märksõnadega "flash download".

4 Klõps ja valmis!

Olles sind huvitava Flash-video või -mänguga lehel, klõpsa brauseri olekuriba all paremas nurgas olevat noolega ikooni. Vali nimekirjast õige Flash-video ja salvesta.

5 Vaata

Pruugi vaatamiseks õiget programmi, näiteks VLC oskab näidata YouTube'i faile ja IrfanView oskab mängida Flash-mänge.

SVEN VAHAR

Kuidas ...

PDF-faile töödelda?

PDF on tore vorming, kui on vaja tagada, et teised seda dokumenti ka oma arvutis avada, aga mitte ära rikkuda saavad. Paljud arvavadki, et PDF on kivisse raiumine ja seda enam hiljem töödelda ei saa. Saab, kui õiget tööriista kasutada.

1

Laadi alla ja installi PDFFill Tools

PDFFill on nutikas rakendus, mis võimaldab sarnaselt Adobe Acrobatile PDF-failide sisu redigeerida. PDF-vormingus failide sisu muutmistest me selles ajakirjanumbris juttu ei tee, see on omaette teema ja väärib eraldi käsitlemist, seekord räägime PDF-failide tükeldamisest.

Kuigi PDFFill Editor on tasuta tööriist, on tasuta saadav PDFFill Tools tööriistakomplekt, mis võimaldab teha lihtsamaid ja sagedamini vajaminevaid operatsioone.

Laadi aadressilt www.pdfill.com/download.html alla sinu Windowsi versioonile vastav installifail ja installi see. Töenäoliselt on programmil installi käigus alla laadida ja installida ka vajalik Ghostscripti pakett; võrguühenduse olemasolul oskab programm seda automaatselt ise teha.

Pärast installi tekib Start-menüüsse juurde rühm PDFFill, mille alt leiad nii PDFFill Editori prooviversiooni kui PDFFill Toolsi tasuta tööriistad.

Lisaks installitakse sulle ka PDF-printer, mida sa saad kasutada igast rakendusest PDF-vormingus failide printimiseks.

2

PDF-faili tükeldamine

Tihtiilugu on sul vaja mahukast mitmekümne- või mitmesajaleheküljelisest PDF-failist tarvis ainult ühte või kahte, kus sind huvitav osa sees. Paarisajast lehest vaid paari printida on lihtne, ent neid eraldi salvestada keeruline.

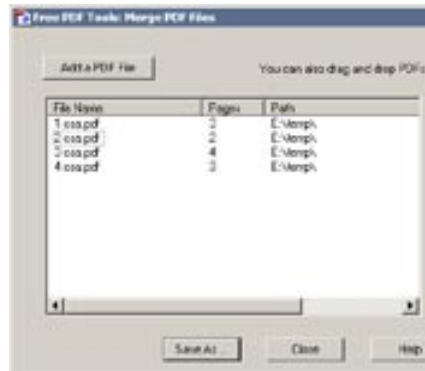
Isegi kui PDF-failist õnnestub tekst ära kopeerida, ei säili alati vormindus ega graafika, mis võib sellisel moel info PDFist eraldamise teha mõttetuks.

Teine võimalus oleks PDFist lehekülgi väl-

ja noppida nii, et printida soovitud leheküljed PDF-printerisse, kuid milleks teha asja keerulisemaks, kui saab ka lihtsamalt ja õigete vahenditega?

Käivita PDFFill Tools. Klõpsa nuppu number 2, Split or reorder pages. Anna programmile avanenud failivalikuaknas ette PDF-fail, mida soovid tükeldada. Sisesta väljale Split Pages soovitud vahemiku ja lõpu leheküljenumbrid (PDF-faili arvestuse järgi, mitte PDFi sees oleva dokumendi leheküljenumbrid). Nt kui soovid salvestada lehekülgi 26–28, sisesta esimesele, From-väljale 26 ja teisele, To-väljale 29. Klõpsa nuppu Save As. Anna salvestatavale PDF-failile uus nimi ja klõpsa nuppu Save. Pärast edukat lehekülgede salvestamist avab programm äsja salvestatud faili vaikimisi vaaturis, et saaksid veenduda faili õigsuses.

Sa ei saa ühte faili salvestada kohe mitut mittejärjestikust lehte, kuid seda saad sa teha järgmise operatsiooniga.

3

PDF-failide liitmine

Mõnikord oleks mugavam, kui mitme PDF-faili asemel oleks üksainus. Näiteks on mõned juhendid või õppematerjalid jagatud mitmeks osaks, mis on tore, kui sa neid jaoks kasutad, aga jube tüütu, kui tahaksid kõike materjali ühes failis koos hoida. PDFFill Tools aitab ka siin.

Käivita PDFFill Tools. Klõpsa nuppu number 1, Merge PDF Files. Klõpsa avanenud aknas kas nuppu Add a PDF File ja vali seal kõik failid, mida soovid üheks kokku ühendada (failivalikuaknas saab korruga valida ka mitut) või lohista failid sellesse aknasse. Klõpsa nuppu Save As ja salvesta uus fail soovitud asukohta.

4

Lehekülgede ümberjärjestamine

Eelmise punktiga seonduvalt on tihti esinev häda kõikvõimalike materjalide puhul see, et sind huvitavad asjad ei pruugi olla üldse loogilises järjekorras ja sa avastad, et sul on tihti vaja hüpata näiteks 6. ja 12. lehekülje vahet. PDFFill Tools aitab ka sellest hädast üle, võimaldades PDF-faili lehekülgi oma suva järgi ümber järjestada.

Käivita PDFFill Tools ja vali nupp number 2, Split or reorder pages. Vali soovitud fail ja sisesta nüüd väljale Reorder pages lehekülgede uus järjekord. Näiteks kui soovid 20leheküljelisest dokumendist kõige ette tõsta lehekülgi 6 ja 12 ning ülejäänud lehed jätta samasse järjekorda, kirjuta sinna 6,12,1-20. Seejärel klõpsa nuppu Save as ja salvesta uue järjestusega fail soovitud asukohta.

5

Parooliga kaitsmine

Nagu MS Office'i faili saab ka PDF-faile parooliga kaitsta, et seal ei saaks kohe esimese hooaga andmeid kätte, kui need satuvad võõraste kätte. Tegelikult on PDFi parool lahti murdav, kuid sellegipoolest hoiab parool juhuslike pealesattujate silmad sisust eemal.

Käivita PDFFill Tools ja klõpsa nuppu number 3, Encrypt and Decrypt Options. Tipi lahtrisse User Password parool, mida soovid, et selle PDF-faili avamisel kasutatakse. Lahtrisse Owner Password parooli tippima ei pea, see kaitseb allpool toodud seadistuste muutmist.

Märgitud ruutudega näidatud operatsioon saab selle PDF-failiga teha; kui ruut tühjendada, siis teoreetiliselt enam ei saa. Näiteks ei saa sel juhul tavakasutaja faili printida või sealt teksti ära kopeerida. Siiski on nendest piirangutest ümberhiilimine lihtsam kui parooli murdmine ja mõned PDFi lugemise programmid võivad neid ignoreerida.

6

Edasi uuri ise

PDFFill Tools pakub veel mitmeid vahvaid võimalusi PDF-failide töötlemiseks, klõpsa ka teised nupud läbi ja uuri, mis sealt alt leida on. Näiteks saab lisada failile vesimärki, lehekülgi pöörata või pildiks konvertida, kui sul on tarvis PDFi sisu näiteks PowerPointi lisada või veebilehele kohe vaatamiseks üles panna.

SVEN VAHAR

Kuidas ...

veebirakendused töölauale tuua?

Veebirakendusi saab panna tööle ka nii, et need töotaksid eraldiseisvas aknas, kus pole segamas teisi avatud veebilehti ega mõttetuid brauseri tööriistaribasid. Sellisel moel saab veebirakendustest teha peaaegu nagu päris töölauarakendused. See on imelihtne.

1

Mis selle mõte on?

Arvutikasutuskogemus on tänapäeval juba nii tihedalt seotud veebiga, et igaühel meist on tõenäoliselt vähemalt üks veebirakendus või veebisait, mida me iga päev kasutame ja ilma milleta enam elu ette ei kujutaks. Tõenäoliselt on enamikul meist taolisi veebirakendusi rohkemgi kui vaid paar-kolm: veebimeilikon-to, lemmikuudisteportaali, sõnaraamat, suhtlusvõrk jne.

Iga kord, kui arvuti taha istudes brauser käima panna, teeme me lahti kõigepealt need olulised kohad ja seejärel avame sinna kõrval ka muud veebisaidid. Pärast poolepäevast brausimist on ühes brauseriaknas lõpuks lahitud kümnekond või rohkemgi veebilehti ja iga kord, kui tahaks piiluda, mis mõnel lemmiklehel toimub, tuleb see esmalt teiste vahelt üles otsida. Pealegi võib kergesti juhtuda, et sulged mõne mittevajaliku veebilehe asemel hoopis mõne olulise, mida oled üritanud hommikust saadik hoole ja armastusega kogu aeg lahti hoida.

Kui nüüd mõni veebileht peaks veel streikima hakkama, võib tulemuseks olla see, et kogu brauser jookseb kinni ja koos sellega ka sinu lemmiklehed.

Seepärast on hea hoida need paar-kolm olulist veebilehte teistest eraldi, tehes need eraldi aknas töötavateks rakenduseks, millel on oma ikoon ja mis kajastub brauserist eraldi ka tegumiribal. Sel juhul saab veebirakenduse panna käituma ja välja nägema peaaegu nagu päris õige töölauarakenduse.

2

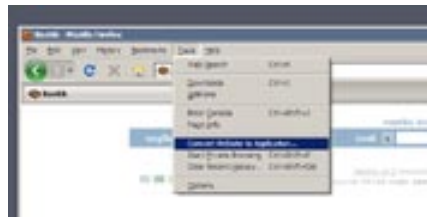
Variant A: Chrome'i rakenduse otsetee

Chrome'i on sisse ehitatud võimalus luua veebilehe jaoks töö-

lausele otsetee. Selleks mine soovitud veebilehele, klõpsa lahti failimenüü (see lehekese ikooniga menüü) ja vali seal käsk Create application shortcuts.

Seejärel küsib Chrome, kuhu ta peaks otsetee looma, kas töölauale, Start-menüüsse või kiirkäivitusribale. Vaikimisi on valitud kõik kolm. Klõpsates nuppu Create, luuaksegi sinu valitud kohta otsetee, mille ikooniks pole mitte Chrome'i enda ikoon, vaid rakenduse oma, kui see veebilehe tegija poolt määratud on. Näiteks Gmailist rakenduse otseteed luues tekib sulle töölauale mitte Chrome'i, vaid Gmaili ikoon.

Selle kaudu Gmaili käivitades avatakse Chrome rakenduse režiimis, mis kaotab ära nii menüü-, vahekaartide- kui järjehoidjate-riba. Gmail näeb sel juhul välja nagu päris töölauarakendus, selle jaoks tekib tegumiribal eraldi rakenduse nupuke ning Gmail püsib nüüd eraldi ja lahus sinu muudest brausimistest.

3

Variant B: Firefox'i Prism lisandmoodul

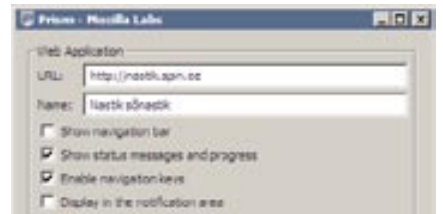
Kui sa mingil põhjusel Chrome'i kasutada ei taha või see sinu lemmik-veebirakendust korralikult ei kuva, kasuta Mozilla rakendust Prism. Prism on tegelikult Firefox'i mootor, millega koos ei tule kaasa mittevajalikku kasutajaliidese pahna, nagu nupud, tööriistaribad jm.

Laadi Prism alla aadressilt <http://prism.mozillalabs.com/started/>. Sul on kaks valikut, kas valida eraldiseisev rakendus (Download Prism) või Firefox'i lisandmoodul (Download Firefox extension). Klõpsa nuppu Download Firefox Extension. Sind suunatakse Firefox'i laiendmoodulite lehele, kust saad alla laadida kõige uuema versiooni. Klõpsa nuppu Add to Firefox. Firefox küsib üle, kas sa ikka

soovid seda moodulit installida. Klõpsa nuppu Install Now. Taaskäivita Firefox.

Nüüd on menüüsse Tools lisandunud käsk Convert Website to Application. Mine esmalt soovitud lehele ja seejärel vali see käsk. Kuvatakse dialoogiaken, kuhu saad sisestada rakenduse veebiaadressi ja selle nime. Väljad URL ja nimi on juba eeltäidetud, sina pead vaid ette näitama, kuhu otsetee luua, kas töölauale, Start-menüüsse või kiirkäivitusribale.

Kui sa tead, et nimetatud veebirakenduses on sul tarvis kasutada või näha navigeerimisriba või olekuriba, märgi vastavad ruudud. Jaotises Create Shortcuts märgi, kuhu rakenduse ikoon asetatakse, sa pead neist valima vähemalt ühe.

4

Variant C: Mozilla Prism

Lae Prism alla aadressilt <http://prism.mozillalabs.com/started/>. Klõpsa nuppu Download Prism.

Kuna Prism on mõeldud edasijõudnud kasutajatele, ei pakuta sulle selle automaatset installimist. Paki allalaaditud ZIP-arhiiv ise lahti kuhugi, kus sa oma programme tavaliselt hoiad.

Käivita prism.exe. Sisesta väljale URL veebisaidi aadress, mida sa soovid töölauarakenduseks muuta, ja anna sellele väljal Name mingi mõistlik nimi.

Kui sa tead, et nimetatud veebirakenduses on sul tarvis kasutada või näha navigeerimisriba või olekuriba, märgi vastavad ruudud. Jaotises Create Shortcuts märgi, kuhu rakenduse ikoon asetatakse.

Jaotises Icon saad valida ikooni, mida rakenduse jaoks näidatakse. Vaikimisi on selleks veebist võetud ikoon, aga sa saad määrata ka mõne pildi oma arvutist.

Klõpsa nuppu OK.

SVEN VAHAR

Kuidas...

Mac Minist kodukino teha

Teleri külge käivad meediamängijad on tavaliselt üks hullem kui teine. Üks tõeliselt mugav ja elegantne lahendus on käised üles käärida ja õunapildiga kaunisarvutist ise kodukino valmis ehitada. [digi] õpetab, kuidas.

1 Hangi vajalikud seadmed
Esmalt vajad muidugi süsteemi tuumikseadet, meie näites Mac Mini arvutit. Testsüsteemis kasutasime ülimalt edukalt mõnevõrra vanemat 2 GHz Core2Duo protsessoriga, 667 MHz siinikiirusega ja 4 GB mälu mudelit, mis maksab eBays kasutatuna 5500 krooni ringis. Mõistagi võid osta ka poest uue, veidi kangema spetsifikatsiooniga masina – siis tuleb hinnaks 9500 krooni.

Lisaks oleks hea Bluetooth-klaviatuuri ja -hiire olemasolu. Kõige vingem paar – Apple'i pisike alumiinium-klaviatuur ja Magic Mouse – maksab kokku ligi 2500 krooni, kuid võid läbi ajada ka tavalise Apple'i valge pisikesse juhtmeta puldiga, mis enamasti on arvutil karbis kaasas. Mõistagi vajad ka ühenduskaableid, kuid need on juba pisikulu.

Kuna tegemist on meediamängijaga, on muidugi ülioluline, et oleks ka koht, kus seda meediat hoida. Meie kasutasime kiire FireWire800 ühendusega 1,5 TB kõvaketast, mille eest tuleb välja käia umbes 2500 krooni, kuid mõistagi sobib ka USB-ketas.

Niiis kergendab kogu kraami hankimine su rahakotti rohkem kui 10 000 krooni võrra. Tegu pole odava lõbuga, kuid samas täidab see süsteem ülihästi ka koduse serveri rolli.

2 Ühenda seadmed
Mac Mini videoväljundiks on Apple'ile omane lollakas Mini-DVI-port, mis nõuab järjekordse mõnesajakroonise julla hankimist, et see normaalseks DVIks teha. Sealt edasi viid signaali juba vastava kaabliga kas teleka DVI- või HDMI-pessa. Audioseadme, olgu selleks võimendi või ka teler, ühendamisel tasub tähele panna, et Mac Mini 3,5 mm audioväljund oskab väljastada ka optilist signaali, nii et kui su võimendi seda toetab, tasub hankida spetsiaalne optiline kaabel. Ühenda ka Bluetooth-hiir ja -klaviatuur ning kõvaketas.

3 Paigalda ja käivita tarkvara
Siirdu lehele Plexapp.com ning sealt saad meie meediamängija hinge – vabavaralise avatud lähtekoodiga Plexi. Installe see ja tõmba käima.

4 Lisa meediafailid
Kopeeri oma meediafailid Mac Mini küljes olevale kõvaketale, kuid pea silmas, et failinimed järgisid vormingut, mida Plex loeb, filmide puhul on see näiteks «Batman Begins (2005). avi». Seejärel liigu Plexis alajaotusse «Movies» ning vali «Add Source». Seal saad defineerida üheks filmide asukohaks oma välise kõvaketta ning Plex otsib sellele olevad filmid üles ja lisab oma andmebaasi. Sarnaselt toimi piltide, telesarjade ja muusikaga. Kui täpse nimeformaadi osas tekib küsimusi, aita lehekülgi wiki.plexapp.com.

5 Seadista
Avatud lähtekoodiga projektidele omaselt saab Plexis kõike oma käe järgi sättida.

6 Avasta maailma
Plexi keskkonnas on App Store ehk rakenduste pood, kus saad paigaldada lugematul hulgal iga-suguseid lisavidinaid, rakendusi ja meediapakkujaid (nagu nt Pandora jms internetiradiod, YouTube, BBC, MTV, South Park jne). Osad neist vidinatest töötavad, osad mitte päriselt – tavaline open source'i värk, junõu!

7 Naudi!
Mac'i-põhine lahendus on väga ilus ja mugav. Ilusam ja mugavam kui ükski neist meediamängijatest, mis [digi] testilaualt läbi on käinud. Kodune meelelahutus peaks olema kvaliteetne, kvaliteetne ja ilus võiks olla ka see keskkond, mille kaudu meelelahutus meieni jõuab, kas pole? Plexil on tänuväärne omadus käia ise internetis filmide kohta informatsiooni otsimas. Niisiis, kui tavalises meediamängijas pead kolama mööda kõvaketta kaustu ning failinimedel põhjal midagi järeltada ja käima arvutiga IMDbs lisainfot otsimas, siis selle lahenduse puhul käivad asjad natuke teistmoodi. Enamike meediamängijate jaoks on meedia tekstiotsing teostamatu ulme valdkonda jäänud, kuid arvestades eelnevat kirjeldust, ei tule ilmselt üllatusena, et ka see funktsionaalsus on Plexis kenasti kaetud. Plex oskab ringi käia ka iTunes'i meediakogumitega, nii et meie leidsimegi, et parim lahendus on hoida kogu muusikat Mac Mini iTunes'is. Samuti oskab Plex väga hästi ümber käia telesarjade, selle aina rohkem populaarsust koguva nähtusega. Sarja osad jagatakse automaatselt hooaegadesse ning tõmmatakse DVD-de kaanepildid, osade kirjeldused jms. Lahe nüans on sarja tunnusmuusika, mis sarja osade vahel ringi kolades automaatselt mängima hakkab.

MART PARVE

Tudengi töö on õppimine?

„Tudengi töö on õppimine“, on klassikaline lause, mida iga õppur teab peast ja on suuteline välja hõiskama une pealtki, eriti kui tuleb juttu õppetoetustest või tööle minekust. Meie vaidleme sellele kerget vastu ning oleme arvamusel, et ülikoolis on võimalik tunduvalt rohkem korda saata, kui ainult õppida.

ITÜN, teisisõnu IT teaduskonna üliõpilasnõukogu, on organisatsioon, kus IT tudengitest aktivistid kostavad teaduskonna õppurite eest ning annavad oma osa tudengielu kirkastamisel. Pika patsi ja paksude prillidega nn IT-meestest on asi kaugel. Tegemist on elurõõmsa ja lõbusa seltskonnaga, kellel kunagi igav ei hakka ning kes alati on valmis ka kaastudengeid aitama.

Märtsi lõpus korraldasime Võrgupidu LAN, kus vabu kohti sai lugeda vaid ühe käe sõrmedel. Lisaks võtsime osateaduskondade vahelisest võistlussarjast, mille viimaseks etapiks olnud tudengitoidu valmistamise võitsime. Samuti on läbi aja kujunenud traditsiooniliseks sügisene rebaste ristimine, väljasõidud ja varuks on veel mitme aasta jagu erinevaid ürituste ideid, mis ootavad vaid head peale hakkamist ning ära korraldamist.

Jooksva aasta märkimisväärseks sündmuseks on aga igakevadine ÜN-i väljasõit, mis sel aas-

tal seoti sujuvalt Võhandu paadimaratoniga ja seega viis meid Võrumaad avastama.

Kuna aprilli algus on paljudel kontrolltööde ja eksamieelduste kogumise aeg, saime kaasa võtta vaid 8 tublimat, kes oma õpetegevusega mäel olid.

Maratonist võttis osa kaks paatkonda, kokku 4 inimest, ning ülejäänud kollektiiv oli nn support-tiim, kes valdavalt sisustas oma päeva ümberkaudsete vaatamisväärsustega tutvumisega.

Reede pärastlõunal asusime seltskonda bussi peale korjama. Tudengitele iseloomulikust akadeemilisest veerandtunnist sai mitu tundi, kui bussil otsustasid kojamehed töölepingu üles öelda. Probleem lahendatud, kollektiiv bussis ning üle 300 km pikkune teekond Võru külje alla Kosele võis alata.

Esiialgu sõitsid rattad Karikakra kodumajutuse poole. Majutus ise oli lihtne, kuid märkimisväärne oli mõistlik hind ning tõsiasi, et perenaine viitsis meid ära oodata ja kaks päeva järjest kell 1 öösel õhtusööki pakkuda.

Start Tamula järve äärde oli hommikul kell 5:45. Kella 6st algas meie osalejatele kanuude jagamine ning tehti viimased pakkimised ja ettevalmistused kella 7ks ühisstardi, kus vette lükati kokku 316 paatkonda. Peale kanuude oli näha nii süstasid kui ka kummipaate.

Start antud, sai tehtud kollektiivne otsus, kella 10ni võib support-tiim julgelt magada, nagnüi midagi ei juhtu.

Ei juhtunudki ning pärast hommikusööki tegime kohustusliku shoppamise vajaliku varustusele ning suundusime esimesse suuremasse kontrollpunkti, kus aerutajad end kosutada said.

Hoolitsev saatjaskond võttis enda kohustuseks varustada naiste paatkonda kuivade

rõivastega ning istmetele sai pehmeneduseks teibitud paar latti kaablisoojendust. Kõrvalseisjatele võis muidugi märgade sukkade jalast lõikamine näida brutaaalsena, kuid märg oli ju vaid jalalaba osa.

Pärast järgnevat etappi, kus pea iga teine paatkond suplemas käis ja meie kollektiivid niivõrd-kuivõrd kuivalt tulema sai, sattusime olukorda, kus meil oli aega rohkem, kui esialgu plaanitud.

Loodus tühja kohta ei salli ning saime oma vaba aja sisustada võõra tiimi saateauto tööle saamiseks, mis andis tegevust rohkemgi kui vaja.

Napilt jõudsime veel ühes kontrollpunktis kohtuda oma sportlastega, et neile üle anda viimased soojendavad söömunud hüva jooki ja pealambid, mis hiljem osutusid kasulikuks vaid oma paadikaaslase valgustamiseks. Pärast seda oli paras aeg keset Räpina linna teha toitev ja meeleolu hoidev grillimine.

Kehvadest lampidest hoolimata suudeti läbida veel viimased paarkümmend kilomeetrit, haakides ennast eredamate lampide järgi nagu jaaniusside paradisi ja lõpp oli ülev. Meie, koos väsinud kanuutajatega, 17h jөөl loksunud, seljataga ligi 100km vett ja parandanud oma viimast aega 3h võrra, suundusime taas Võru poole Kosele, et võtta nädalavahetuse viimasest ööst võimalikult kosutavat und, et suunduda hommikul taas argielle.

Muljed ja elamused ITÜN-i kevadisest väljasõidust on veel praegugi võimsalt elavad ning pakuvad kõneainet veel kauaks. Jah, tudengi töö on õppimine, kuid ei tohi ära unustada, et vahel on vaja puhata ja mängida. Parim tudeng on rõõmus tudeng.

ITÜN-i tegemistega saab tutvuda täpsemalt veebilehel www.itun.ttu.ee

TTÜ sisseastumistingimustega www.vastuvott.ttu.ee

Kuidas...

pildistada sporti?

Mida lähemale suvehooaeg tuleb, seda rohkem teevad inimesed sporti. Kus tegijaid, seal pildistajaid. Seekord annamegi nõu, kuidas erinevaid spordivõistlusi kõige paremini fotole püüda.

vaja seadeid muuta nendele mõtlemata, selleks peab aparaat sul n-õ käe sees olema. Ja selleks on vaid üks võimalus – harjutamine.

kimist, soojendusvõimlemist, sisemist häälestumist, samuti seda, kuidas ta käitub pärast oma etteastet.

1 Tee spordiala endale selgeks
Eestlased on küll kõvad tugitoolisportlased, aga spordiala reeglite ülelugemine ei tee kellelegi kahju. Mida täpsemalt reeglistikku tunned, seda paremini oskad ka prognoosida, kes, millal ja kuhu liigub. Kiiret reageerimist nõudvates situatsioonides võib selline taustinfo hea pildi saamisel otsustavaks osutuda. Samuti tasub endale selgeks teha sportlaste iseloom – milline võistkonna liige on karedama oleku ja emotsionaalsema käitumisega. Hea pildi saamisel võib rolli mängida isegi selline pealtnäha tähtsusetu aspekt nagu meeskonna riietus, nt pead jälgima, et valged särgid poleks üle valgustatud, kasutades vajadusel isegi säri-kompensatsiooni.

4 Harjuta
Nii nagu iga teist oskust on ka spordifotograafiat vaja kõvasti harjutada. Hulgu staadionitel või lepi kokku mõne sisehalliga ja klõpsuta ohtralt. Nii õpid tundma erinevaid alasid, oma kaamerat ning iseenda reageerimiskii- rüst. Kui võistlustel tehakse pause, analüüsi seni nähtut ja vajadusel leia endale parem asukoht.

6 Ole viisakas
Käitu kohtunike ning teeninda- va personaliga viisakalt ning kuu- la nende korraldusi. Kui plaanid sama spordiala ka tulevikus pildistada, võib järgmisel korral eelmise mängu ajal neist tehtud pilte kaasa võtta, see loob soojad suhted pikaks ajaks.

7 Jälgi ümbrust
Paljud harrastajad pildistavad nii, et vaatavad ühe silmaga läbi kaamera pildiotsija ning pigistavad teise kinni (või kasutavad pildiotsija jaoks vasakut silma, nii et parem jääb kaamera taha peitu). Professionaalide hulgas on aga levinud hoopis parema silmaga pildiotsijasse vaatamine, nii et vasak silm jääb vabaks ning sellega saab ümbrusel silma peal hoida. Sellest on kasu nii põnevate kaadrite avastamisel kui ka enese ohu eest kaitsmisel.

3 Asukoht on tähtis
Otse väljakule ei pääse vist küll ühegi spordiala puhul, aga tegevusele võimalikult lähedale tasub end siiski pressida, olgu selleks siis finišijoon, korvi või värava lähedus vmt. Ära unusta jälgida ka valgustust. Hea, kui leiad koha sportlaste ning päikese (või prožektorite) vahel. Öhtu hakul suurel staadionil pildistades leia koht, kuhu päike kõige kauem paistab. Kui pead piirduma tribüünilt pildistamisega, hangi istekoht võimalikult madalale. Väliüritustel püüa leida koht, kus teised pealtnähtajad sind võimalikult vähe segaksid või oma kulddega hea kaadri nurjaksid. Ja kui see kõik veel asja piisavalt keeruliseks ei tee, siis võimalusel jälgi ka seda, mis jääb sinu fotode taustale.

8 Ohutus ennekõike
Uljaid pildistajaid on hukku- nud meiegi rallidel, nii et oht fotot püüdes viga saada on vägagi reaalne. Ära välju korraldajate märgitud turvaaladest ning võimalusel sea end pildistama pigem sise- kui väliskurvi.

2 Tunne oma kaamerat
See võib näida totra nõuande- na, aga isegi kui sa oled kindel, et tead kõiki oma aparaadi funk- sioone ja suudad need manuaali abita üles leida, ei pruugi sellest piisata. Kiirel hetkel on

5 Ole varakult kohal
Ära keskendu üksnes sellele, et sportlane kulminatsioonihet- kel kaadrisse püüda. Palju põne- vat toimub ka enne ja pärast sooritust – jälgi sportlase ettevalmistusi, varustuse lahtipak-

9 Kurvi lisaeelised
Kurvis tehtud foto annab tihti pil- dile ka parema dünaamika, li- saks peab nii ralli- kui ka ratta- sõidu puhul enne kurvi pisut pidurdama, mis tähendab, et saad kasutada pisut pikemat sä-

Jalgpall on fotograafi jaoks üks atraktiivsemaid spordialasid, kus emotsioone ja tegevust jagub kuhjaga, ent jalgpalli jäädvustamine nõuab ka head tehnikat ja kõvasti harjutamist.

FOTOD: SCANPIX

Kui enamiku spordialade puhul on vaheajad heaks võimaluseks varustust kohendada, siis korvpallis pakuvad ka pausid silma- ja kaamerailu.

riaega, mis omakorda võimaldab madalamat ISO tundlikkust ning seega vähem müra.

10 Hangi pikk toru

Midagi pole parata, suur hulk spordialasid on sellised, kus foto- graaf päris atleedi nina alla minna ei saa, sestap pole emotsioonide püüdmiseks muud lahendust, kui osta suure fookuskau- guse (ja kahjuks ka hinnaga) teleobjektiiv.

11 Statiiv

Statiivist võib palju abi olla, eri- ti kui pildistad pika ja raske ob- jektiiviga, mida on võimatu pikka aega käes stabiilsena hoida. Tutvu kindlas- ti ka *gimbal*-tüüpi statiivipeade võimalus- tega. Kuna aga kolmjalaga võib võistluspai- gas kitsaks minna, katseta üksjala kasutamist (olgu siis eraldi *monopod*'i näol või olemas- oleva statiivi kaht jalga kõige lühemas asen- dis hoides).

12 Väklamp

Siseruumides, kus valgust na- pib, saad esiplaanile täitevalguse andmiseks kasutada ka väklamp- pi. Seejuures tuleb tähelepanu pöörata kahe- le asjaolule. Esiteks ära valguga üle pinguta, sest ebaloomulikult heledad alad esiplaa- nil on vaat et võltsimadki kui valguga puudumi-

ne. Keera valguga võimsus selliseks, et tulemus jääks loomulik. Teiseks tuleb sõltuvalt spor- disaalis kasutusel olevatest valgustitest välk- lambi ees kasutada filtrit, et valguste toonid ühtiks. Sāti värvustasakaal kõigepealt val- gustite järgi paika (ilma välguta) ja vali siis sobiv filter valguga ette. Muidugi tasub jälgi- da ka kaamera ja sportlase vahemaad – mida suurem see on, seda vähem on väklambist kasu. Küsi väklambi kasutamise luba eelne- valt korraldajatel, sest valgusahvatus võib mängijaid häirida ja on seetõttu mõnel pool keelatud.

13 Distantspäästik

Põnevamate kaadrite saamiseks võib kasutada ka distantspäästi- kut. Nii saad kaamera paigutada sinna, kus ise ohutusnõuete tõttu või mõnel muul põhjusel olla ei tohi. Ära unusta selli- sel juhul kõiki seadeid eelnevalt täpselt paika keerata, sh käsitsi teravustada.

14 Säriraag

Säriajaga mängimine pakub suu- repärase võimaluse spordifoto abil lugu jutustada. Lühike säri- aeg, nt 1/500 sekundit või vähem, võimal- dab kiire liikumise stoppkraadrisse püüda, nii et näha on iga detail. Pikemad säriajad jäta- vad liikuvad alad uduseks, ent annavad see-

eest suurepäraselt edasi nii liikumise suun- da kui üldist dünaamikat, mis spordi puhul on ääretult oluline.

15 Ava

Enamasti kasutatakse nii suurt ava kui vähegi «torust tuleb». See aitab toime tulla kehvade valgus- oludega (võistlused öhtusel ajal või siseruu- mides) ning tänu väikesele teravussügavu- sele võimaldab pildistatava ümbruskonnast eraldada.

16 Teravustamine

Pika toru ja suure avaga on tera- vussügavus väike, sestap peab teravustamine olema ülitäpne ja väga kiire. See tähendab ühtlasi, et kaamera objektiivi teises otsas peab samuti olema pii- savalt kiire, et sellega toime tulla.

17 Arvesta viivitustega

Nupule vajutamisest pildi tege- miseni kulub küll vaid murdosa sekundit, ent kiirema spordi pu- hul on seegi piisav, et vinge hetk mööda las- ta. Õpi oma kaamerat tundma, et oskaksid sellise viivitusega arvestada ja sedajagu va- rem päästikule vajutada. Aega võtab ka auto- matteravustamine, nii et kriitilistes olukor-

dades tasub alati päästik poolenisti all hoida.

18

Kasuta pidevat teravustamist

Spordifotograafias on kõvasti kasu fotoaparatuuride oskusest pidevalt teravustada. Kaamerale tähistab seda C (*continuous*) ning sisuliselt tähendab see seda, et kui oled päästiku poolenisti alla vajutanud ja kaamera on kaadri vastavalt valitud fookuspunktile teravustanud, jätkab ta selle info uuendamist ja fookuse korrigeerimist kuni pildi tegemiseni. Väljakul kiiresti liikuva sportlase tabamisel võib sellest kõvasti kasu olla. Uuemad aparatuurid oskavad isegi liikuvaid objekte «jälitada», muutes vajadusel ka aktiivset teravustamispunkti. Uuri kaamera manuaalid ja foorumitest, milleks sinu aparatuur võimeline on.

19

Ajasta täpselt

Siseruumides on valgust vähe, aga näiteks korvpalli puhul saab parimaid kaadreid, kui mängija on hüppe haripunktis, mis ühtlasi tähendab ka seda, et sekundi mürdosa jooksul näib ta õhus paigal püsivat. Kui suudad pildistamise samale hetkele ajastada, on terav tulemus valgusoludele vaatamata garanteeritud.

20

Otsi nägusid

Parimaid pilte saad, kui sportlane on näoga sinu poole. Just nägu annab kõige paremini edasi pingutust, pühendumust, pettumust, ootusärevust. Ent ära unusta ettevaatust – kaamerasse vaadates ei pruugi tajuda, kui lähedal keegi sulle on ja kui kiiresti ta tegelikult liigub.

21

Ole õigel kõrgusel

Üldiselt kehtib spordifotograafias sama põhimõte, mis loodusfotograafias: kaamera olgu pildistatava silmade kõrgusel. Nii et kui pildistad sportivaid lapsi, pead ka kaamerat ja iseend allapoole tooma, muidu võivad kaadrisse jääda üksnes kuklad.

22

Jälgi palli

Pallimängudes on abiks, kui suudad õhus oleva palli sihtpunkti ära aimata ning kaameraga valmis olla, kui pall sinna jõuab. Algaja nii kiire tegutsemisega tavaliselt toime ei tule, nii et hea pildi saamiseks tuleb kasutada teisi nippe. Aga pallimängudes on igal juhul oluline ka pall ise pildile püüda.

23

Jälgi korvi või väravat

Varem või hiljem jõuab pall ikka sinna, kuhu teda ajada püütakse. Kui kaamera on teravustatud väravale või korvilauale, pruugib vaid päästikule vajutada, kui seal piirkonnas midagi põnevat toimub.

24

Pildista ümbrust

Ära unusta treenereid, kohtunikke ja loomulikult publikut. Kui kaugel palliplatsil jooksva staari püüdmiseks varustust või oskusi napib, siis tribüünil kaasa elavate fännide jäädvustamine sõltub ainult heast ajastusest. Võitja pildistamise asemel võid aga jäädvustada ka teise või kolmanda koha omanikku, sest nappi kaotuse valu on sageli vaat et kõnekamgi kui ülevoolav võidujoovastus.

25

Pildista tablood

Fotodega loo jutustamisel võib neist kaadritest kõvasti kasu olla. Samuti aitavad need sind hiljem,

kui pead meenutama mänguseise või muud statistikat.

26

Vea kaamerat kaasa

Liikuvaid objekte pildistades pea meeles üht lihtsat nippi. Kasutades tavapärasest pisut pikemat säriaega, liiguta kaamerat juba enne pildi tegemist koos objektiga, vajuta siis päästikule ning jätka aparatuuri kaasavedamist kuni katiku sulgemiseni. Sel moel saad pildi, kus mootorrattur või ralliauto on terav, taust aga hägune ja horisontaalsuunas pisut välja venitatud. See annab ka vaatajale väga hästi liikumist edasi. Lähedalt pildistades (jooksja, jalgrattur) võid seda kombineerida ka välklambi kasutamisega.

27

Kasuta sarivõtet

Sündmused, mida oskad ette oodata, aga mis ise toimuvad küllalt kiiresti (vabavise, penalti, nurgalööök) saad jäädvustada sarivõtte abil. Jälgi kaamera ostmisel, kui kiiret sarivõtet see võimaldab, samuti seda, mitu pilti järjest saad sedasi teha. Et kaamera toppama ei jääks, kasuta võimalikult kiiret mälukaart.

28

Pildista sporti JPGna

Pikema sarivõtte jaoks peab RAW asemel pildistama JPG-vormingus, kuna nende failide maht on väiksem ja kaamera tuleb nendega paremini toime. Ka mälukaardi kokkuhoiu mõttes on parem kasutada JPGd.

29

Ole tähistamisel ettevaatlik

Kui pildistad publiku seast, tekitab kaaspubliku joovastus kindlasti tahtmise kaasa karjuda või hüpata. Ole seda tehes ettevaatlik, et kaamera viga ei saaks, sellele mingeid vedelike peale ei loksuks või osa varustust kaduma ei läheks.

30

Eksperimenteer

Reeglid on selleks, et neid tunda ja siis murda. Ära karda eksperimenteerida ja teha nii, nagu tavaliselt ei tehta. Sel moel õpid iseend, kaamerat ja pildistamist paremini tundma ning boonuseks võid vahel saada mõne eriti vingi kaadri, mis muidu kindlasti tegemata oleks jäänud.

KRISTJAN KALJUND

Kuidas ...

arvutist PS3 videot striimida?

Küll oleks mõnus, kui saaks arvutis asuvaid filme või fotosid telekast vaadata. Eriti hea oleks, kui seda saaks teha juhtmevabalt ja ilma igasuguse tülika failide kopeerimiseta. Kui sul on WiFi-võrk ja teleri kõrval Playstation 3 olemas, siis on see ainult kättevõtmise vaeu.

1 Konsooli ettevalmistus
Kui Playstation 3 pole veel võrku ühendatud, siis tee see ära. Settings -> Network Settings -> Internet Connection ja valikuks «Enabled» ehk võimaldatud. Vali õige võrk ja sisesta võrgu- või et PS3 oskaks üles leida Universal Plug and Play (UPnP) serveri tarkvara jooksutavaid arvuteid, selleks otsi samast kohast Network Settingsite alt üles Media Server Connection ja määra valikuks jällegi «Enabled». Rohkem ei ole PS3 juures vaja midagi säätada.

saab muuta erinevatele vormingutele määratud vaikeväärtusi ja lisada näiteks filmidele subtiitrid.

6 Nüüd kinno
Playstation 3 XMB menüüse peaks olema ilmunud Video (ja Music ja Photo) alla valik PS3 Media Server [sinu arvuti nimi]. Sellel klõpsates on nähtavad kõik väljajagatud kaustad ja edasine on juba nagu konsoolil videote vaatamine ikka.

likult ei toeta, näiteks kadudeta helivorming FLAC. Meie proovime neist viimast, mille saab alla tömmata aadressilt <http://code.google.com/p/ps3mediaserver>. Meile meeldib PS3 Media Server eelkõige selle tõttu, et selle saab panna jooksma nii Windowsi, Linuxi kui ka Maci peal. Installe programm ja käivita see.

2 Ruuteri ettevalmistus
Ruuter peab toetama UPnP-d, mida enamik tänapäevaseid ruutereid teeb, samuti on see enamasti vaikimisi sees. Igaks juhuks tasub aga kindlaks teha, kas UPnP on ikka lubatud. Erinevatel ruuteritel käib see erinevalt, näiteks Thomson ST780 ruuteril tuleb brauseri aadressiribale kirjutada 10.0.0.138, et pääseda ligi ruuteri menüüdele. Menüüst tuleb valida Toolbox -> Game & Application Sharing ja vaadata, kas Use UPnP järel on lubavalt kirjutatud «Yes». Kui ei ole, siis tuleb valiku Configure alt «Use UPnP» ette linnuke teha.

4 Ühendus olemas
PS3 Media Server peaks nüüd automaatselt PS3 üles leidma ja annab seda ka konsooli pildiga esilehel teada. Saki Navigatsiooni / Share Settingsi alt on näha, millised kaustad ja ketad on välja jagatud, vaikimisi on välja jagatud kõik ketad ja kaustad. Kui soovid midagi muuta või striimida PS3 faili näiteks ainult väliselt kõvakettalt, siis saad seda teha just siit.

7 Aga see ei tööta ju!?
Kas hoopis video kipub hakkima? Hakkimise korral on kirstunaelaks eelkõige WiFi-võrk. Kui võimalik, siis võiksid ruuteri ja konsooli ühendada kaabliga. Samuti on olulised video vorming ja arvuti protsessori võimsus, mis võib lahjaks jääda. Kui aga üldse ühendus puudub, tee kindlaks, kas arvuti ikka toetab UPnP-d. Selleks mine (Vista / 7) all Control Panel -> Network and Sharing Center ja tee kindlaks, et Network Discovery on sisse lülitatud. Paljudele probleemidele on aga lahendus leitud PS3 Media Serveri kodulehel <http://code.google.com/p/ps3mediaserver/issues/list>.

MARTIN METS

3 Arvuti ettevalmistus
Videot saab PS3 striimida näiteks ka Windows Media Playeri kaudu, kuid nii saab mängida ainult videofaile, mida PS3 ametlikult toetab. TVersity ja PS3 Media Server on kaks populaarset vabavaraprogrammi, mis lubavad ette mängida ka failivorminguid, mida PS3 amet-

5 Mis kodeerimine?
Täpsemad kodeerimise seadeid on võimalik näha ja muuta Saki Transcoding Settingsi alt. Seal

LOE LISAKS

PS3 Media Serveri tarkvara uuendustest loe nende ametlikust blogist: <http://ps3mediaserver.blogspot.com>

Kes on Enn Tefess?

Mul arvuti ütleb vahel, kui üritan laadida midagi: Mõned failid on suuremad kui 4 GB, palun muuda salvestuskoht NTFS kettale. Mida tegema pean? Märten

Sinu arvutis on valitud salvestusketta failisüsteemiks FAT32, mille maksimaalseks failimahuks on 4 GB. Pead kõvaketta vormindama NTFS-failisüsteemiga. Kui sihtketas ei ole süsteemiketas, saad seda konvertida. Juhised selleks leiad siit: support.microsoft.com/kb/307881. Süsteemiketta puhul tuleb sul kahjuks teha üleinsall ja kohe õigesti vormindada.

Graafika andis otsad

Tere, [digi] toimetus. Arvutit andis graafikakaart otsad. Eelmine graafikakaart oli nvidia GeForce 7500LE ning olen otsinud uut kaarti. Silma on jäänud MSI GeForce GT240. Arvuti on HP Pavilion t3730.uk. Kas see kaart sobib mu arvutile? Äkki oskate pakkuda paremat hinna-võimsuse suhtega graafikakaarti? Hind võiks olla kuni 1200 krooni. Markus

Jah, see graafikakaart sobib sinu arvutile. Ega selles hinnaklassis väga laia valikut polegi. Üks võimalik kandidaat oleks Club3D HD4670, mis on passiivjahutusega ja säästab su kõrvu, kui sa tatsed arvuti ööseks lahti jätta. Vaata esmalt, millised nõudmised on sinu lemmikmängudel, ja vali kaart siis vastavalt sellele. Võimalik, et sul on mõttekas paarsada krooni juurde panna ja osta vähemalt 1 GB graafikakaart.

Pole siin mingeid parameetreid

Kirjutan, et küsida lahendust ühele probleemile. Nimelt üritan arvutist videot telefonile (Nokia 5800XM) panna, aga ta annab errorit: The parameter is incorrect. Kasutan Windows XP-d, video laiend on .mp4. Olen varemgi sama laiendiga videoid telefoni pannud ja probleeme pole esinenud. Siim

Kõlab vigase mälukaardi moodi. Proovi sinna kopeerida teisi faile, võta telefonist esmalt arvutisse ja ürita siis tagasi kopeerida. Pane telefoni teine mälukaart ja proovi sama asja sellega. See aitab kindlaks teha, kas viga on mälukaardis. Arvatavasti on.

Windows 7 rikkus aku ära

Detsembris soetasin endale uhiuue Acer Aspire Timeline 3810TZ. Kohe pärast sülearvuti ostu oli mul kindel plaan Windows Vistaga hüvasti jätta. Kuna sülearvutil pole CD/DVD-lugejat ning väline lugeja samuti puudus, siis otsustasin Windowsi installida mäluulpulga abiga. Mõeldud, tehtud! Otsustasin Windows 7 kasuks, kuna sellega pidi 8tunnine

ERITI HEA KÜSIMUS

ISTOCKPHOTO

Vaja legaalselt kopeerida

Meil on ostetud täiesti legaalselt üks tarkvara, mis töötab CD-plaadil pealt. Aga meil on vaja seda kasutada iga päev ja vaja käia mitme arvuti vahet ja vahel kasutavad seda ka teised inimesed. Meelega ei löhu keegi, aga mis liigub see kulub. Katsun olla korralik, aga hirm tuleb peale, et mis siis saab, kui plaat katki läheb. Kas on võimalik seda programmi kuidagi plaadilt arvutisse kopeerida? L

Failide niisama ära kopeerimisest ei ole kasu. Programmiga otse arvutist töötamiseks tuleb plaadist salvestada kõvakettale täismahus tõmmis,

see külge haakida ja programm sellelt installida ja käivitada. Plaaditõmmiste tegemiseks on palju erinevaid programme, otsi Google'ist märksõnadega «create ISO image» või «create disc image». Näiteks Imb-Burn on üks pisike ja käepärane programm, mis sellega hakkama saab. Tekkinud ISO-tõmmis haagi külge mõne programmiga, mis teeb plaaditõmmistest virtuaalse kettaseadme. Levinud programm selleks otstarbeks on näiteks Daemon Tools Lite. Installeeritud programmi arvutist maha ja installeerige see uuesti, nüüd juba virtuaalse kettaseadme pealt. Edaspidi pole sul enam vaja plaati arvutisse toppida.

aku tööaeg veelgi pikenema. Sai Windows peale, kuid aku peab maksimaalselt 5 tundi ning sedagi Power Saver režiimis. Tõeline probleem on selles, et AKUT EI OLE VÕIMALIK TÄIS LAADIDA. Laeb kuni 87,7%. Proovisin sõbra adapterit, et ehk on viga selles. Ei ole. Adapter töötab ideaalselt, kuni aku täituvus jõuab 87,7%-ni. Uuendasin ka BIOS-t ning Battery Managementi, kuid ei midagi.

Võtsin ühendust ka Microsoftiga. Nemad soovitasid aku uuesti «kalibreerida»: lae aku täis, tee arvutile restart, mine safe mod'i, lase akul tühjaks minna jne. Kuidas on sellest kasu, kui mul ei ole mingit võimalust akut täis laadida?! Microsoft on välja lasknud ka Battery Fixe, kuid AINULT LG sülearvutitele. Nende massilise Windows 7 kasutajate sülearvutite aku probleemi diagnoosiks oli: «Süüdi ei ole Windows, vaid aku». Olen meeleheitel. Ei näe enam ühtegi võimalust, kuidas probleemi jagu saada.

Kas tõesti oleks ainuke võimalus installida Windows Vista tagasi? Kas kuskilt ei ole võimalik saada mõnda parandust, mis parandaks Microsofti keeratud käiki? Tanel

Käivita käsuviip administraatori õigustes ja tipi sinna: powercfg -energy. Umbes minuti pärast tekib Windows\System32 kausta fail energy-report.html. Ava see ja otsi sealt välja read Design Capacity ja Last Full Charge.

Kui need numbrid on väga erinevad, ei suuda Windows 7 tõesti sinu arvuti akut täis laadida. Aku mahutvus ajaga langeb, kuid kindlasti ei saaks see nii lühikese ajaga olla langenud üle 10%.

Laena sõbralt sülearvutile sobiv kõvaketas ja installeer arvutisse mõni Linux ja vaata, mida see aku kohta näitab. Lae selle all aku täis ja lase täiesti tühjaks joosta, ehk aitab see akut kalibreerida. Muud head nõu ei ole anda, tuleb oodata, kuni Microsoft probleemi tegelikult tunnistab ja ära parandab.

Vana-Kreeka otsis ja leidis superstaari

Sõnaga «eepiline» on viimasel ajal kergekäeliselt ümber käidud, ent südamerahuga võib seda sõna kasutada «God of War III» sarja kohta. Eriti sobib sellega hellitada sarja kolmandat täismöödus väljalaset, esimest spetsiaalselt PS3-le loodud märuliseiklust.

Kättemaksuihast pimestatud endine sõjajumal Kratos ei jäta jonnit ja ronib «God of War III» alguses koos titaanidega Olümpose mäe tipu poole, et sealsete jumalate valitsemisajale verine kriips peale tõmmata – täpselt sellises kohas jäi teise osa lõpp ripakile. Aga Zeusi alistamine pole niisama keti otstesse kinnitatud mõökade viibutamise vaev, vaid selleks on vaja täita teatud tingimused ja leida maagilised viidnad.

Pole vigasid, millest õppida

«God of War III» on oma eelkäijatest dünaamilisem, kokkupressitum ja läbimõeldum, kuid mängu tuum on jäänud täpselt samaks – armutu ja visuaalselt nauditav madin, hulk rünnakuid ja nende kombinatsioone. Madin ei muutu hetkekski läbuks, vaid mängijal on alati kontroll olukorra üle. Visuaalne edasimineku on ol-

nud peatamatu: keskkonnad on detailsemad, mõnuga mängitakse valgusefektidega ning kõik löögijäljed ja nooled jäävad vaenlaste kehadel näha. Tegemist on visuaalselt ühe nauditavama PS3-mänguga, selles pole küsimustki.

Uued relvad, loitsud ja abivahendid (näiteks päikesejumal Heliose pea vastaste pimestamiseks ja peidetud aarete leidmiseks) on kohustuslikud lisad, mis pakuvad vaheldust, kuid mitte muutusi mängitavuses. Kahe esimese osa ja PSP proloogi eel-

nev läbimine on tungivalt soovitatav loo paremaks mõistmiseks. Nende seikluste tagajärjed on «God of War III-s» igal sammul näha, ka on eelmisest osast Kratosel alles kuldvillak blokeerimiseks ja Ikarose tiivad liuglemiseks. Vahepalana tuleb endiselt lahendada mõned mõistatused, mis on jõukohased kõigile. Kulmu tõmbab kipra üksnes mängu õhustikku mitte kõige paremini sobituv muusade «Guitar Hero» stiilis noodimäng.

Mängu proportsioonid kõiguvad ühest äärmusest teise ja see on üks põhilisi vahendeid, millega üritatakse mängija suud üllatusest ammuli vedada. Küll katab Kratos pool ekraani või saab tegevust näha läbi tema (ja isegi ta vastaste) silmade, kord sibab ta kirbusuurusena üles mööda mõne titaani kätt või mäekülge. Vaatepilt on alati võimas ja meil jääb üle ainult ap-lodeerida.

Reeglina mitmest osast koosnevatel ja erineva lähenemisega bossivõitlustel, kus vastasteks seekord veel siiani elus olevad jumalad ja titaanid, on märksa suurem osakaal kui varem, samuti on neid ka rohkem kui eelmises osas. Kindlasti on tegu mängu meeldejäävaimate stseenidega, olgu nende peategelasteks siis otsekuu Silent Hilli luupainajast pärit allmaailmajumal Hades või massiivne peatitaan Kronos, kelle keha on üks suur lahinguväli.

Üksi kuni lõpuni

See aga ei tähenda, et skelette, minotauruseid ja harpüüasid oleks vaja vähem hakkida, vastupidi – neid lastakse Kratosel korrara hordide viisi kallale. Mängu arenduse käigus väljakäidud idee võimalusest lugu koostöös läbida jäeti siiski välja, kuid neli raskusastet ja uued väljakutsed pakuvad tegevust kauemaks kui umbes kümme tundi, mis kuulub mängu läbimiseks tavatasemel.

Kord katab Kratos poolt ekraani, kord sibab ta kirbusuurusena üles mööda mõne titaani tohutu suurt jäset

Kratose argipäevarelvad liiguvad kiiresti ja panevad tõrksamadki vastased tantsima.

Vasta ja võida!

Milline on viimane mäng, mille ülevaade on [digi]s ilmunud ja mis lubab ajaga manipuleerimist? Saada õige vastus enne 25. maid aadressile play@digi.ee ja võid võita Logitech G110!

Huumorisoone puudumist kompenseerib endine sõjajumal Kratos brutaalse jõuga.

Mäng sobib, kui sulle meeldivad ...

«God of Wari» sari

«Dante's Inferno»

Vana-Kreeka mütoloogia

KÕRVALEPÕIGE

Alfast oomegani

Eelmise aasta lõpus lasti Põhja-Ameerikas ühel kettal välja PS2-l ilmunud «God of War» ja «God of War II» uusversioon, mille visuaalne pool on saanud tänapäevale kohase viimistluse (HD 720p ja 60 kaadrit sekundis). «God of War Collectioni» leiab ka Eestist ja see, kes hangib «God of War III: Ultimate Trilogy Editioni», saab endale terve sarja.

Kaks esimest osa pole küll niivõrd suurepärase viimistlusega, kuid siiski on tegu väga heade mängudega, mis on mõlemad kolmandast osast pikemad, aga samas ka laialivalgumad. Nauditav on see, kui suure tunnetusliku muutuse teeb mäng läbi, alates esimestest stseenidest laeva pardal, kui Kratos võtab suuna sõjajumal Aresele kättemaksmiseks, kuni vaatemängulise, mängitavuselt mitmekesisema «God of War II» lõputiitreni.

Terav pilt ja ajatult hoogne märul teevad selle soovituslikuks ka neile, kes on seda aastaid tagasi PS2-l nautinud.

Sarnaselt teiste Sony viimase aja suurte mängudega, nagu «Killzone 2», «Heavy Rain» ja «Uncharted 2», on siin tunda läbimõeldust, mis pigem iseloomustab filmitööstust. Erinevad plaanid ja vaatenurgad, järsud tempomuutused, emotsioonidel mängimine ja aegluubis efektne märul – iga mänguminut annab tunda, et arendajad on sellesse matnud tunde, ülekäe pole siin tehtud ühtegi kaadrit.

Muidugi, Kratose sadismil ja brutaalsusel pole ka seekord piire, mistõttu peaks mänguril eluaastaid olema nii palju, et talle poest ka kangemat kraami müüakse. Sõjajumala vaenlaste surnukehad on tihti peale tundmatuseeni moonutatud, neilt on puudu pea või mõni jäse ning endiselt on Sparta sõjamehe fetiš vastaste silmamunade järele võrdeline nende suurusega.

Kellegi teise lõpuboss

Kui kaks esimest osa ja PSP-l ilmunud proloog «Chains of Olympus» ei pannud mind tundma, et Kratos on antikangelane, siis nüüd on tõesti tunne, et oled mängus kellegi teise lõpuboss. Nii nagu B-kategoo-

Kas allilmajumal Hades saab olla surelik? Kratosel on sellest kindlasti oma arusaam.

Näide Vana-Kreeka hambaravivõtetest. Tuimestust sel hallil ajal ei tuntud.

«God of Wari» valemite on proovitud korduvalt jäljendada, kuid mitte keegi pole jõudnud ligilähedalegi

ria filmides peavad pahad filmi alguses (pool)süütuid kõrvalseisjaid eriti võikalt teise ilma saatma, et igale vaatajale täielikult kohale jõuaks, kui negatiivsed tegelased nad ikka on. Kratos teeb seda märksa rohkem kui korra.

Sisetunne ütleb, et midagi tuleb ka ette heita, et üldist lauskiitust kuidagi tasakaalus hoida. Kui tõesti norida, siis mängitava tuum sarnaneb peaaegu üks ühele «God of War II-ga», kuigi professionaalsus ja viimistletus igal rindel maskeerib seda paganama hästi.

Tihedast sisust hoolimata võiks ja peaks mäng olema pikem, aga nagu heade asjadega ikka võiksid need alati kauem kesta. Kas Kratos ikkagi peab olema niivõrd sa-

God of War III

Hind: 1099 krooni

Müügil: Euronics

Millega mängida? PS3

distlikult vägivaldne? Kreeka mütoloogia nagu kuidagi õigustab seda, oma rõvedate perekonnasuhete ja Kronosega, kes söi oma vastsündinud lapsi.

Publik kutsub tagasi

Kas see on lõpp? Raske öelda. Kronoloogiliselt, nagu juba enne mängu ilmumist lubati, võib-olla tõesti, kuid kuulujutud võimaliku teise PSP-mängu üle pole siiani päriselt vaibunud. «God of War III» on võimas, eepiline ja meeldejääv. Lisa oleks sellele PS3 ühele paremale mängule hädasti vaja, eriti kui arvestada, et mängu lihtsat, kuid vaatamängulist valemite on küll proovitud korduvalt jäljendada, kuid pole jõutud ligilähedalegi, rääkimata sõjajumala saaga ületrumpamisest.

MARTIN METS

KOKKUVÕTE

Võimas ja äärmiselt professionaalse lihviga seiklusmärul, mis järgib juba endale teed rajanud valemite ja tallab maa alla kõik närused kloonid.

HINNE

Laevade ja tundide uputamine

«Anno 1404» oli eelmise aasta parim strateegiamäng paari pisikese puudusega. Mõned neist kõrvaldati esimese laienduspakiga, näiteks mitmikmängu puudumine, mõni aga jäi püsima, nagu see, et mängu selgeks õppimine on endiselt teaduskraadi nõudev protsess.

Ega mängulisa polegi mõeldud selle mitmekihilise, avastamisest, linnaehitusest, majandamisest, kauplemisest ja lahingutest koosneva mänguga esmatutvuse sobitamiseks, vaid suurepärase põhimängu kogemuse rikastamiseks mitmikmängu ja uute, salakavalamate strateegiatega abil.

Lisapaki pealkiri on tegelikult petlik, gondleid täis kanaleid ikkagi ise rajada ei saa – Veneetsiat meenutavad piltiusad linnad (põhimänguga võrreldes graafikas silmaga vahet ei tee) on kaubanduspartneritena olemas, kuid alati on seal linna peaks tegelane, kelle niite tõmbab arvuti. Mängija saab endiselt rajada samasuguseid (ka Idamaade) linnu, milles on mõned uued ehitiste tüübid.

Tuntud headuses

Üksikmäng pakub 15 kaarti. Neist igaüks keskendub ühele-kahele aspektile: lahingud, logistika, linnaehitus, seiklus jne. Mõned on lihtsad, mõned äärmiselt raske, mõned kestavad paar, mõned üle kümne tunni. Suuri muutusi siin võrreldes põhimänguga ei ole – majandus ja kaubandus tulevad enne ja sõjalaevad pärast neid.

Mitmikmäng toetab kuni kaheksat mängijat, keda saab ka erinevatesse meeskondadesse paigutada. Meeskond kontrollib muide tiimikaaslaste linnu ning see nõuab tihedat mängijate vahelist suhtlust. Võiduks vajalikke tingimusi saab seada alates

Tulekahju on selge indikaator, et su kenas linnas on tegutsemas vastase sabotöör.

Mängijat peetakse Veneetsia stiilis arhitektuuriga linna ehitamiseks kobakäpaks.

Mitmikmäng vajab mänguvälisest koordineerimist, sest mängusessioonid võivad kesta üle kümne tunni

sellest, kes saab enda linna kõige varem kindla hulga kodanikke või kes on viimane, kelle riigieelarve on veel plussis.

Kahjuks tuleb tõdeda, et parema mängukogemuse saab sõpradega mängides, nagu mitmikmängudes tihtipeale juhtub. Kuna «Anno 1404» mitmikmängud võivad kesta tublisti üle kümne tunni, siis on oluline leida sõpradega aeg, millal mängu mängida – tänuväärselt saab seisu ka salvestada. Võõrad võivad poole mängu pealt tihtipeale alt ära hüpata, eriti kui nende seis just kiita pole, nagu minuga paaril korral juhtus.

Kuidas saada poliitikuks?

Enamik uuendusi on seotud just mitmikmängu põnevamaks muutmisega. Vastaste linna saab saata spioone segadust külvama ja tulekahjusid korraldama (tuletab meelde nüüdseks unustuse hõlma vajunud RTSi «Seven Kingdoms»). Igal linnal on nüüd volikogu, mille liikmeid saab ära

Anno 1404: Venice

Hind: 299 krooni, koos põhimänguga 398 krooni

Müügil: Gamestar.ee

Millega mängida? Arvuti

Mängu nautimiseks on vaja: Intel Core 2 Duo, 2 GB RAM, 512 MB Shader 2.0 graafika kaart

osta, mis võib lõpuks anda võimaluse terve linn vastaselt verevalamiseta üle võtta. Nagu päris poliitika!

Mängu ja üldse kogu «Anno» seeria headusest annab märku tõsiasi, et Saksamaal kasutatakse seda lastevanematele arvutimängude õppevahendina – võsuke näitab ja õpetab, kuidas seda mängida. Eesmärk on teha vanematele selgeks, kuivõrd mitmetasandilised võivad arvutimängud olla, ja aidata neil mõista, mis pere nooremaid liikmeid ekraani ees ikkagi kinni hoiab.

«Anno 1404» ei sobi hobimängurile, kes päevas üle tunni ekraani ees klõbistada ei viitsi, kuid nendele, kellel aega ja tahtmist, pakub see unustamatu kogemuse, kus iga peatüki edukas lõpp pakub vääri- lise rahulolutunde. Siit edasi on väga raske paremaks minna – kui, siis ainult valu- tu ja lihtsa mänguõpetuse lisamisega.

MARTIN METS

KOKKUVÕTE

«Anno 1404» koos lisapakiga «Venice» on 2010. aasta suvele vastu minnes endiselt parim süvastrateegiamäng, millel on nüüd ka mitmikmängu tugi.

HINNE

Kolmandat korda Tsooni

Kolm aastat järjest on Ukrainast tulnud tõsist kiiritamist ja ei olnud erand ka möödunud aasta. Väidetavalt pidi «S.T.A.L.K.E.R.: Call of Pripjat» ka viimaseks osaks jääma, aga loodan, et see on lihtsalt keelevääratus ja uusi osi tuleb rohkem kui «Tetrises» tasemeid.

Valitsus otsustab Tšornobõli enda kontrolli alla võtta, puhastades piirkonna stalkeritest ja muudest ebavajalikest tegelastest, ning viib läbi hoolikalt planeeritud jõudemonstratsiooni. See kukub suurejooneliselt läbi, kui enamik õhuluuret tegema saadetud kopteritest tagasi ei tule. Peategelane ei ole seekord mees metsast, vaid kõigi volituste ja lubadega julgeolekuagent Alexander Degtyarev, kelle ülesandeks on uurida, mis tegelikult juhtus.

Korralikult õlitatud mootor

Juhtub nii mõndagi ja tõeliselt nauditava, kuna kahe osa tegemise käigus on mängumootorit lihvitud. Vigu on järele jäänud nii vähe nagu keskmises poeletilt leitud mängus. Ainsa häiriva hetkena jäi silma, et varesed lendasid vahel majadest läbi ja kukkusid otse maasse nagu meteoriidid. Mängu käiku muutvaid vigu ma õnneks ei leidnud, kuigi foorumitest jäi silma, et mõni siiski pidavat olema.

Märkimisväärselt pildilist edasiminekut võrreldes «Clear Skyga» ei ole, kuigi tegemist on ühe esimese DirectX 11 toe mänguga. Palju on mängusisese pildiga videolõike, mis varem olid esitatud animeeritult ning mille mõttekus õnneks hakkab viimase aja üldise trendina unustuse hõlma vajuma – stuudiofilmide asemele tulevad mängumootoril põhinevad videod.

Nagu jalutaks Mustamäel Szolnoki kaubanduskeskuse juures, ütleks nii mõnigi.

Missioonid on nagu ikka tõeliselt nauditavad. Mitmeid kordi on võimalus valida, kas jääda enamusega liitlasteks või minna tõelise mässaja teed ja alustada sõda kõigiga. Soovitan kõigil, kes tahavad tõelist Tsooni hõngu tunda, osta venekeelne variant, nagu allkirjutanu tegi, sest see on üks vähesed mängu, mida oleks parem mitte inglise keeles mängida.

Inglisekeelsed subtiitrid on netis leida ja peale selle on agarad koodikribajad valmis treinud päris ärevaid modifikatsioone, kus on graafikat tunduvalt ilusamaks tehtud ja niigi soliidsele relvakollektsioonile lisa antud. Ehk tehakse elu lihtsamaks järgmises osas (mille tulekus ma ei kahtlegi), kus oleks võimalus nagu «Metro 2033-s» muuta menüüs dialoogid vene- ja subtiitrid ingliskeelseks.

Lõppeesmärk ehk linn nimega Pripjat võinuks siiski suurem ja massiivsem olla, kuna verd, higi ja pisaraid peab sinna jõudmiseks valama omajagu. Väga meel-

Väga positiivne uuendus on omavahel vaenujalal olevate tüütute grupeeringute täielik ärakaotamine

S.T.A.L.K.E.R.: Call of Pripjat

Hind: 310 krooni

Müügil: Steam

Millega mängida? Arvuti

Mängu nautimiseks on vaja: Intel Core 2 Duo E7400 2,8 GHz, 2 GB RAM, Nvidia GeForce 9800 GTX 512 MB

div on, et mängu lõpus olles on võimalik valida, kas lennata kopteriga turvalisse baasi anekdoote rääkima või jääda edasi Tsooni mõnused nautima.

Nahk üle kõrvade

Miinustest mainiks hindu, mis kaupmeestega äri tehes on täiesti mööda: müüa saad võileiva- ja osta kirvehinnaga. Äärmiselt tüütu uuendusena väsid relvad ruttu, pidevalt peab neid mehaaniku juures parandama ja kui plaanid asju müüa, siis kauplejad enamikku kraami ei tahagi, enne kui need on korras. Mehaaniku juures kulub nii palju, et lõpuks jääb lahinguväljalt kokkuostja juurde tassimise rõõm.

«Call of Pripjat» pole midagi põrutavat, aga samas on tegemist «S.T.A.L.K.E.R.» kolmest osast kõige kvaliteetsema ja nauditavamaga, mille puhul on tunda, et veel paremini on uut osa raske teha.

MARIUS JÕUDVALD

KOKKUVÕTE

Kõige kvaliteetsem «S.T.A.L.K.E.R.» ehk rollikasugemetega tulistamine koos korraliku loo, kvaliteetse pildi ja varasemast palju vähemate vigadega.

HINNE

Kui keegi arvab, et see pilt on ebarealistlik, siis pole ta Chuck Norrisi filme näinud.

Maailma suurim liivakast

«Just Cause 2» pöörab avatud maailma mängu retsepti pea peale ja liigutab olemasolevaid piire edasi. Väljamõeldud Kagu-Aasia saareriik Panau on kindlasti üks suuremaid, kui isegi mitte suurim avatud mängumaailm. Ühelt rannikult teisele jõudmine võtab terve igaviku.

Saare loodus, kus agent Rico Rodriguez madistama peab, on vaheldusrikas ja erinevaid keskkondi on palju: linn, džungel, kõrb, lumine mäestik, veekogud ja palju muud. Mängus on üle saja masina, nende hulgas mootorrattad, džiihid, sportautod, kiirpaadid, helikopterid, reaktiivlennukid, traktorid, ATVD ja kõik muu, millega on võimalik liikuda ühest kohast teise.

Vaheldus on sammu kaugusel

Aga tihti kasutab Rico liikumiseks haaki, mis ongi mängu omapärasemaid ja tähtsamaid vahendeid. Seda võib lasta ükskõik millise objekti sisse ja tõmmata ennast selle poole. Nii saab kiirelt ronida mööda majade seinu või haakida end möödasõitva auto külge. Aga samas võid sellega vaenlasi enda poole või snaipreid majakatustelt alla tõmmata.

Haagiga lähevad hästi kokku ka Rico lõputud langevarjuvarud. Iga hetk võid hüpata kas maja katusele või helikopterist alla ja südamerahuga maanduda. Asja saab ka huvitavamaks teha: langevarju võib avada autost hoo pealt välja hüpatades või ennast haagiga millegi poole tõmbamisel läbi õhu vuhisedes.

Iga hetk saab enda juhitavast autost hüpata katusele, et lasta paar kuuli või hüpata lähedal olevale autole (vajadusel võib kasutada ka haaki, et tõmmata end kau-

gemate masinate või mõne maja poole). Sama saab teha ka lennukite puhul ...

Mängu üks põhiteemasid on kaos, mille jaoks on isegi oma moodupuu. Mängus on sadu asukohti (külalad, sõjaväebaasid jne), kus on suur hulk erinevaid objekte (generaatorid, veetornid, raadiomastid jms), mida õhku lasta või kust leida erinevaid pakikesi, millega täiustada relvaarsenali või sõidukeid.

Üpris pika loo lõpetamisel on mängust umbes 30% läbi tehtud. Seega arvestades, et on mitusada jubinat, mida üles korjata, mitusada asukohta, mida avastada, mitusada ehitist, mida õhku lasta ja veel hunnik tegevusi (rallitamine jms), siis jätkub ajaviidet küllaga. Arvatavasti ei suuda keegi mängu 100% ära lõpetada, sest tüdineb sellest enne ära.

Ikka hakkab igav?

Mäng võib tõesti väga kiiresti ära tüüdata, sest vastaste eemaldamise võttest, mis on küll lõbusad, ei pruugi olla nii efektiivsed kui lihtsalt automaadiga kõmmutamine. Peab olema piisavalt loominguilisust, sest ainult ühte viisi lähenedes muutub asi ruttu igavaks.

Graafika on imeline ja saar ise vapustav: sillerdavad veekogud, kenad päikeseloojangud ja sinine taevast. Loomulikult ei ole kõik täiuslik – lähemalt vaadatuna

Plahvatusi selles mängus üles ei loeta.

Just Cause 2

Hind: 539 krooni

Müügil: Gamestar.ee

Millega mängida? Arvuti, PS3, Xbox 360

Mängu nautimiseks on vaja: Intel Core 2 Duo 2,6 GHz, 3 GB RAM, DirectX 10 toega 512 MB graafikakaart

on asjad natuke koledamad (eelkõige inimesed ja tekstuudid) ja ka linnad on tühjad. Lugu on absurdne ja näitlejad kohutavad, aga loodetavasti on see meelega nii, et vältida liigset tõsidust ja sobituda kõige muu ülepakutuga. Arvutiversiooni puhul peab arvestama, et mäng ei tööta XP-l.

SILVER SAUL

KOKKUVÕTE

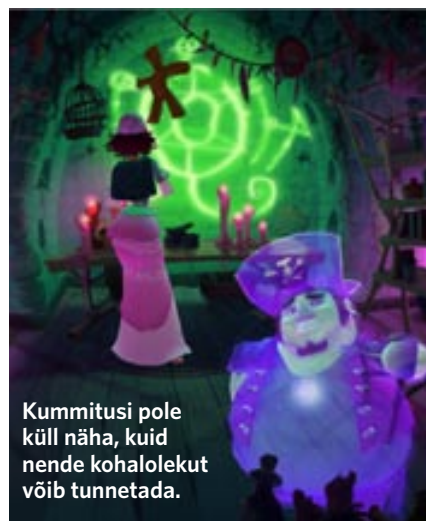
Lõbus ja vaheldust pakkuv, aga mitte täiuslik liivakastimärul, mille lugu on absurdne kui Ladina-Ameerika seebikas. Aga see-eest on palju plahvatusi.

HINNE

Endine abielupaar, nüüdsed vihavaenlased. Naljast nad ei hooli, peasi, et saaks loitse teisele peale panna.

Kummitusi pole küll näha, kuid nende kohalolekut võib tунnetada.

Naljasooneta kummitused

Autumn Mooni esimene hiireklikiseiklus «A Vampyre Story» oli suurepärane ja Bill Tiller kandis sinna edasi «The Curse of Monkey Islandi» unustamatu disaini. Studio teine mäng «Ghost Pirates of Vooju Island» kannatab aga kroonilise huumoripuuduse all.

Järjekordne piraadiseiklus tekitab küll tunde, et muul teemal enam mängu teha ei osatagi, aga kui «Monkey Islandi» seeria kõrvale jätta, siis ega neid väga palju alles jää. Pealegi pole tegemist päris piraatidega, vaid kummituspiraatidega.

Puute üle pole ilus nalja heita, kuid just sellele paistavad Autumn Mooni mängud rõhuvat – kui «A Vampyre Story's» pidi vampiir üle saama paanilisest hirmust ristide ja küüslauguleha ees, siis nüüd üritatakse ära kasutada tõsiasja, et kummitused pole täisväärtuslikud ühiskonnaliikmed.

Surm on alles algus

Vuuju preester, paks laevakokk ja imekena piraadikapten leiavad halbade asjaolude tõttu enneaegse lõpu, kuid tänu vuujujooksule (et mitte voodoo maagiat asjata õrritada, mõeldi välja uue nimega usund) jäävad nad kummitustena elavate maale. Kogu mäng keerleb selle ümber, et hinged oma sureliku kehaga taas kokku viia ja kurjamitele koht kätte näidata.

Värskust lisab võimalus kolme peategelasega korraga mängida, vahetades neid suvalisel hetkel. Kui ühe tegelasega kinni jääd, saad teisega edasi seigelda, mõeldes samal ajal ka esimese tegelase mõistatusetele, et ühel hetkel «heureka!» hüüdes tagasi hüpatada. Lugu on seetõttu sujuvam.

Huumorikas seiklus, milles on ehk üks õnnestunud nali ühe mängutunni kohta. Täielik ebaõnnestumine

Ghost Pirates of Vooju Island

Hind: 350 krooni

Müügil: www.parodeerimine.com

Millega mängida? Arvuti

Mängu nautimiseks on vaja: Intel Pentium 2 GHz, 1 GB RAM, 128 MB videokaart

Mõistatuste raskusaste on keskmine, kasutuses on sarnaselt vampiirilooga kontekstivõrdlik kursor ja tänu sellele saab piisavalt vihjeid, et mitte kauemaks kui minutiks-paariks ühe pusle juurde kinni jääda. Kui paar ebaõnnestunud lahendust (pikk ja tüütu parodeerimine, mis tekitab tohutu kiusatuse läbimisõpetuse järele haarata) välja arvata, on mõistatused huvitavad ja pikslijahti pidada ei tule.

Juttu räägivad tegelased selles mängus palju ja peavad ka pikki monolooge, mille vahele teised tegelased sarkastilisi märkusi loobivad. Halb on aga kõige selle juures

äärmine pealiskaudsus – kui kangelaste hääled kannatavad mingitki kriitikat, siis kõrvaltegelaste hääled on lausa halvad. Peale selle ei saa dialoogi vahele jätta: kui oled kogemata pika jutuaajamise alustanud, siis tuleb see lõpuni ära kuulata.

Täieliku vastandina on aga mängu pilt imeilus – kenad maalilised keskkonnad, kus on rõhku pandud piasiasjadele – ja see kõik on juba tuttavas kolmanda Ahvisaares disaini võtmes. Tegelased ei sobitu sinna kõige paremini, koperdavad mõnikord seinte ja mööbli taha ning liiguvad väheke puiselt, aga väga häirivaks see ei muutu.

Valdo Jahilo anekdoot

Kui umbes tööpäeva pikkune seiklus läbi, on tunded kahestunud skaala mõlemas otsas. See on ilus mäng, mis pakub mõnusat peamurdmist. Kuid viimistluses on kuhjaga lihvimata konarusi ja kõige enam jääb kummitama punnitatud huumor. Nalju on siin küll ja neid leiab igast teisest lausest, aga – kas asi on minus või mitte – enamik neist ei ole MITTE ÜLDSE naljakad. Kui näiteks kõik «Monkey Islandi» osad ja «A Vampyre Story» suudavad mängijat oma vildaka huumoriga enda küljes pantvangis hoida ning lõbufaktor on punases, siis siinkohal ebaõnnestuvad kummituspiraadid minu silmis täielikult.

MARTIN METS

KOKKUVÕTE

Kena pildiga hiireklikiseiklus, mis peaks olema naljakas, aga tegelikult on sellest kilomeetrite kaugusel. Mängu päästab ainult äärmiselt ilus kaunis pilt.

HINNE

Nokk kinni, saba lahti

«Silent Hilli» mängud on järginud valemit, mis koosneb avastamisest, mõistatuste lahendamisest ja õudusunenäost pärit elukatega võitlemisest. «Shattered Memories» on sarja esimese mängu uusversioon, mis eemaldab tuttavast võrrandist kolmanda muutuja.

«Silent Hill: Homecoming» kritiseeriti küllaltki palju seetõttu, et võitlus oli liiga lihtne ja selle osakaal kõrge. Tulemuseks oli Silent Hill, mis oli turvalisem kui kaubanduskeskuse toidupood, kus kahe turvamehe silmapaariid piidlevad iga sinu liigutust. Paistab, et siit pärinebki idee jätta madistamine üldse ära ja teha mängust igapäevase personaalne õudusunenägu.

Ideel on jumet. Saadame mängija alustamiseks psühholoogi juurde, kus tal tuleb vastata paarile küsimusele, ja muudame tulemuste järgi mängu. Muutuda võivad pisidetailid, nagu õllepurkide asendamine limonaadipudelitega, või märgatavamad asjad, nagu tegelaste välimus ja suhtumine või hoopiski mängu lõpp.

Nagu vanasti, aga samas mitte

Nagu 11 aastat tagasi algab lugu autoavariiga – kui Harry Mason lumises teekraavis teadvusele tuleb, on tema väike tütar kadunud. See sündmus ja paari tegelase nimed on ka kõik, mis seda mängu originaaliga seob.

Aeg on läinud edasi ja nüüd on Harryl peale taskulambi moodne mobiiltelefon, mis teeb linna avastamise huvitavamaks ja mitmekülgsemaks. GPSiga saab kaarti vaadata, kaameraga pilte tehes anomaaliaid otsida ning paarile tegelasele ja reklaamidelt leitavatele telefoninumbritele helistada ja taustainfot koguda. Ja vahel nii ka mõistatusi lahendada.

Relvad ja esmaabipakid on kadunud ja pinget peavad üleval hoidma tagaajamisstseenid, mis on linna vahel hulkumisest

Wii versioon on soovituslik ja PSP oma mitte. Aga mobiiltelefon on mõlemas lahe.

eristatud. Vahe on liigagi selge ning see teeb avastamise ja mõistatuste lahendamise taas turvaliseks, ainult teisest otsast. Ühel hetkel jäätab kogu maailm ning Harry visatakse labürinti, millest ta peab väljapääsu leidma. Loota võib ta ainult oma kiiretele jalgadele ning paarile peidukohale. Kui mõni elukas jõuab Harryst kinni krabada, siis saab tolle ka enda küljest ruttu maha raputada.

Selleks, et põgenemine oleks edukas, on vaja kaarti jälgida, orienteeruda lõputus, ühtlaselt sini-hallikas-mustas tubaderägastikus ja ega natuke õnnegi paha tee. Teel kohatavad mõistatused on üldiselt lihtsad ja tihtipeale disainitud Wii liikumistundliku puldi võimalusi silmas pidades: kui sellega õigeid liigutusi teha, saab uksi, aknaid ja nuppe avada-keerata. PSP-ekraanil ei paku need erilist väljakutset.

Kui veel seikluse keskpunktis jätab mäng küllaltki sümpaatse mulje, siis mida edasi lõpu poole, seda üheülalisemaks

Silent Hill on ühesuunalisem ja igavam kui kunagi varem ja valikud, enamasti näilised, ei päästa siin mitte midagi

Silent Hill: Shattered Memories

Hind: 450 krooni

Müügil: www.game.co.uk

Millega mängida? Wii, PS2, PSP

kõik muutub. Silent Hill on ühesuunalisem ja linna avastamine igavam kui kunagi varem. Mõnel hetkel saab küll teha valikuid, kas minna mööda teed A või teed B. Kui oled juba valiku teinud, siis teist teed enam sel mängukorral avastada ei saa.

Arstist pole kasu

Kas aga psühholoogilise testi valikud ja sellest muutuv mängumaailm ei peaks soosima mängu korduvat läbimist? Tegelikuses pole ka see pärast teist korda huvitav, sest mõistatused ja tagaajamisstseenid on kogu aeg samad, muutudes tüütuteks vahepaladeks, mis on vaja läbida, et saaks lugu edasi nautida.

«Silent Hill: Shattered Memories» on julge kannapööre, mis võiks ideaalis väga põnev olla, kuid pole päris nii välja kukunud. Ka mängu atmosfäär ei vasta sisule ega ole kõrge, hoolimata Akira Yamaoka loodud helitaustast. Kui lugu juba viie tunniga läbi saab, tekib tunne, nagu oleks tõesti petta saanud.

MARTIN METS

KOKKUVÕTE

Esimesel «Silent Hilli» uusversioonil on suurepärase idee, kuid kehv teostus. Elutu atmosfäär, milles avastamine ja tagaajamine on täielikult eraldatud.

HINNE

Väga puine simulaator

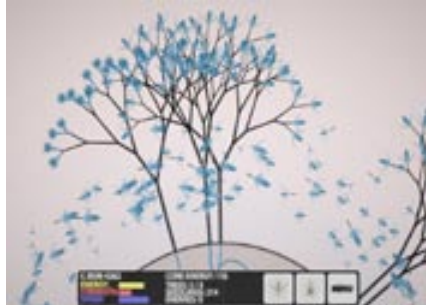
«Euforia» on üksikmängijale tehtud strateegiamäng, kus mängija vallutab peotäie lendavate seemnete abil asteroide. Seemned võitlevad vaenlastega ja viljakasse pinnasesse külvates kasvavad neist puud, mis tekitavad uusi seemneid juurde.

Kui on kogunenud piisav armee, saadad seemned teistele asteroididele ja vallutad lõpuks terve miniuniversumi. Sellise veidra põhimõtte peale üles ehitatud mängu kohta on «Euforia» tegelikult päris hästi õnnestunud.

Sulnis graafika viib mängija maailma, kus võiks sündida Apple'i disainitud elektroonikaseadmed, ja mahe helitaust paitab kõrva nagu iPodi reklaamis.

«Euforia» tasemed on juhuslikult genereeritud ja seetõttu on ka etteantud kampaania alati pisut erinev. Kahjuks aga ei ole mängu käik just väga vaheldusrikas ega ka keeruline. Kaks erinevat tüüpi puud (ning kummalgi üks võimsam variant), mida istutada, ei paku kogunud taktikutele just väga suuri võimalusi.

Mäng koosnebki suures osas ootamisest, nagu aedniku elugi, kuni väärtuslikumatele asteroididele istutatud puud armee valmis küpsetavad. Sellest hoolimata oskab «Euforia» naha alla pügeda ja tekitab kiireloomulist sõltuvust, millest ei tahagi justkui lahti saada.

Seemnete ja lehtede langemine ei tähenda mitte sügise, vaid sõjatee algust.

Kokkuvõttes on «Euforiale» raske hinnangut anda. Mäng ei paku midagi väga huvitavat ja sensatsiooniliselt uut, sest hoolimata originaalsest kontseptsioonist, on see tegelikult nagu väga algeline strateegiamäng.

Pilt ja heli on samas ilusad ja mul on miskipärast hea meel, et leidub ka selliseid mänge. Sobib hästi kõrvaltegevuseks näiteks audioraamatut kuulates.

REIN ZOBEL II

Euforia

Hind: 235 krooni

Müügil: Steam

Millega mängida? Arvuti

HINNE

Tilgake originaalsust

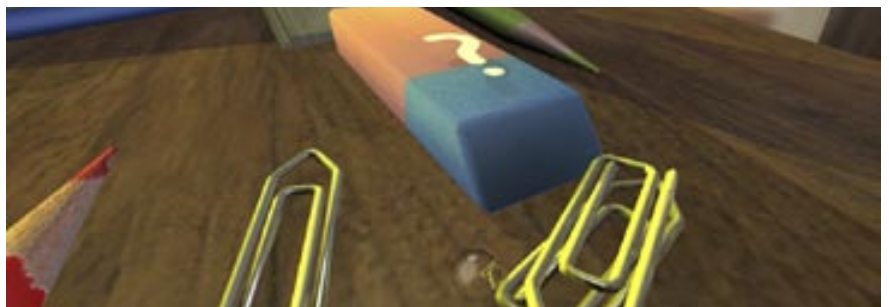
Läbi ajaloo on mängijad saanud kehastuda kõigeks mõeldavaks – ussikesteks, trollideks, sarimörvariteks, autodeks, tennisereketiteks – ja tundub, et midagi uut ja omapärast on juurde mõelda raske. «I-fluid» aga paneb meid kogema seiklusi, mida elab läbi ... tilk vett.

Prantslaste eksperimentaalne platvormikas leiab aset kodustes ja igapäevastes situatsioonides, mis võivad veetilga jaoks olla ettearvatult ohtlikud.

Saiaviil, paber, putukad või kuum pann lõpetavad veetilga elu kiiresti, kurgiviil ja kala aga taastavad vedelikumassi. Tasemeid läbides lisandub vesisele kangelsele uusi oskusi, ta hakkab hüppama, mööda seinu ronima ja objekte enda võimusesse haarama.

Originaalsusest hoolimata ei toimi veetilga-idee platvormimängus just kõige paremini – peategelane on ümmargune, läbipaistev ja muudab suurust, nii et sageli on kauguste ja tilga asukoha ning suuna määramine üsna keerukas ja võib segadust tekitada.

Mängu juhtimine on kohmakavõitu ja mäng seetõttu päris raske – kitsastel ümaratel pindadel kargamine ja tasakaalu hoidmine kurnab kiiresti ära. Teisalt ei tee vahel pisut keerulisemate mängude mängimine halba, kuni see ainult vihasseks ei aja.

Pisikest veetilga on üsna raske silmas pidada, rääkimata sellega mängimisest.

Fotorealistlikkust taotlev graafika on tehniliselt okei, aga jääb pisut tavaliseks ja isikupäratuks. Ka helitaust ei ole originaalse idee kõrval midagi erilist. Kogu jant on üles ehitatud Ageia füüsikamootori peale, mis toimib päris hästi.

Füüsikamootorid on aga siiski üleekspluateeritud ja tahaks juba midagi uut ja huvitavat. Näiteks hoopis mõni ... bioloogiamootor?

REIN ZOBEL II

I-fluid

Hind: 155 krooni

Müügil: Steam

Millega mängida? Arvuti

HINNE

1990: Neli parimat mängu

Oleme saanud kirju, kus kurdetakse, et [digi] kirjutab üksnes uutest mängudest, mis vajavad nii võimsat arvutit, millega võiks talvel tuba kütta. Alates sellest numbrist hakkame seda viga parandama, (taas)tutvustades mängu, mis valmisid eelmisel sajandil.

20 aastat tagasi oli elu teistsugune. See oli hämar aeg, kui mängud ilmusid veel flopidiskidel, mille peale mahtus 720 KB või paremal juhul 1,44 MB informatsiooni. Talvel tuli diskidega olla eriti hoolas. Diskette koolikotti jätta oli kuritegu - neid

tuli hoida soojas põues, et väärtuslik meelelahutus, mida nad kandsid, sealt pealt ka hiljem loetav oleks.

Olulisi ja põnevaid arvutimänge on ilmunud muidugi ka enne 1990. aastat, kuid otsustasime siiski mänguajaloo tutvustamist alustada nimelt sellest aastast.

«Leisure Suit Larry» sari oli selleks ajaks saanud juba kolm osa, «SimCity» teinud lahti otsa linnaehitamises ja 1989. aasta lõpus ilmus Eestiski äärmiselt populaarseks saanud «Prince of Persia» esimene osa.

1

The Secret of Monkey Island

Kahtlemata oli esimene Ahvi-saare mäng 1990. aasta olulisim ning see pani kümneks aastaks paika Lucas-Artsi kursi toota humoorikaid ja kvaliteetseid hiireklikiseiklusi, mida kõlbab nii sisu kui pildi poolest ka tänapäeval mängida.

Guybrush Threepwoodi esimest seiklustasub osta eelmisel aastal välja lastud «The Secret of Monkey Islandi» uusversioonina (saadaval Steamist 140 krooni eest), kus tegelased räägivad ja muusikataust koosneb enamatest nootidest kui emaplaadi piiksud. Seejuures saab ise valida, kas mängida tänapäevase või originaalse graafikaga. Samal aastal lasi LucasArts välja sarnases stiilis, kuid vähem populaarse seikluse «Loom», mis saadaval Steamist 60 krooni eest.

2

Railroad Tycoon

Sid Meier on mängumaailmas legend, keda eelkõige tuntakse «Civilizationi» sarja autorina. Enne seda aga pani ta aluse mõjukale majandussimulaatorisarjale «Railroad Tycoon». See põhjustas «Tycooni» hulluse, mis sai peale mitme otsese järje ka hulgaliselt jälgendajaid.

Seekord tuleb püsti lüüa raudteefirma, majandada rongidega ja võistelda teiste firmadega. Mäng on tasuta saadaval www.2kgames.com/railroads/railroads.html.

3

Stunts

«Stunts» on 20 aastat tagasi ilmunud kihutamismäng, milles rõhk - nagu mängu nimigi ütleb - on trikitamisel, pöörastel hüpetel ja ebareaalse ülesehitusega võidusõiduradadel.

Mäng olekski võinud jääda lihtsalt üheks suvaliseks kihutamiseks, kui radu poleks saanud ise teha (toksige YouTube'i mängu nimi ja näete absurdseid trikke ja radasid). Tervelt 1 MB kaaluva vabavaramängu saab kätte aadressilt stunts.kalpen.de/downloadst.htm.

4

Commander Keen

«Commander Keeni» seeria sai alguse samuti täpselt 20 aastat tagasi. Billy Blaze'i alias Commander Keeni seiklused kosmoses oli üks esimesi õnnestunud arvutiplatvormikaid, mis sai innustust «Super Mario Bros.» edust.

Viiest episoodist koosneva mängu saab Steamist umbes 75 krooni eest. «Commander Keen» on hea näide sellest, et maailm liigub ringiratast: ka tollal oli populaarne üllitada mängu väikeste juppide kaupa.

Realism on igav

«Gran Turismo 5» lükati jällegi edasi ja tõenäoliselt ilmub see alles siis, kui päkapikud akna taga promeneerima hakkavad. Niikaua saab aega parajaks teha 2009. aasta lõpus ilmunud PSP-eksklusiiviga «Gran Turismo», mida Sony tähtsate ninade sõnul tehti viis aastat.

Enamik sellest viiest aastast paistab olevat kulunud võimsa autopargi litsentside hankimisele, erinevaid neljarattalisi on tervelt 800 ringis ja paljusid neist pole me varem üheski «Gran Turismo» näinud. See aga on ka suurim saavutus ligi 50 raja, millest enamikku saab sõita mõlemat pidi, ja korraliku helikujunduse kõrval.

Sõiduõpetused ja treeningud on põhjalikud ning autosid saab kohe alguses endale isukalt garaaži kokku vedada. Palju autosid on tore küll, kuid üksikmängus või koos sõpradega mängides lastakse neid korraga rajale ainult neli.

Teise probleemina on raske leida endale kohe sobivat raskusastet – enamike sõiduabide ja automaatkastiga kaod vastastelt kohe eest, ilma abita aga jääd lootusetult maha.

Sõidukite käitumine rajal ja füüsikareeglite järgmine on täiesti paigas ning simulaatorile kohane. Mis aga üldse ei ole kohane, on see, et sõidukid ei saa viga. Kohe mitte üldse. Tee, mis tahad, aga auto särab ka pärast pingelise sõidu lõp-

Pilt on küll ilus, kuid mitte ka nüüd nii ilus, kui see promopilt meile tõestada proovib.

pu, nagu oleks äsja müügisalongist välja veerenud. Sõitu saab jälgida nii auto kohalt kui ka rooli tagant, kuid viimasel juhul tuleb arvestada, et erinevate autode armatuurlauad suurt ei erine.

Ühelt poolt on «Gran Turismoga» kõik korras, kuid teisalt ammendub see väga kiiresti ning lõbufaktor langeb järsult ohtlikult madalale. Targem on edasi oodata «Gran Turismo 5» saabumist.

MARTIN METS

Gran Turismo

Hind: 590 krooni

Müügil: SonyCenter

Millega mängida? PSP ja PS2

HINNE

Ebarealistlik on lõbus

PS3 peal nime teinud ja fänne kogunud agressiivne kihutamisseeria «MotorStorm» jõudis eelmise aasta lõpus ka PSP-le. «MotorStorm: Arctic Edge», nagu nimigi ütleb, viib üleemeeliku sarja päikeseliste palmide alt külla pingviinidele ja jäämägedele.

Ülesehitus on jäänud PS3 põhisarjaga samaks – meeletu kihutamine mööda kavalalt rajatud radu, kus omavahel pannakse sõitma erinevad masinaklassid – ja see on ka kindla peale minek.

Kümme vihast vastast, alates massiivsest rekkast salakavala ATV-ni, igalühel omad tugevad ja nõrgad küljed, pakuvad konkurentsi pea igas sõidus stardist kuni finišijooneni.

Kui «Gran Turismo» puhul häiris see, et ka suurel kiirusel vastu rajapiiret kihutades suruvad auto ja rajapiire kätt ja lahkuvad sõpradena, siis Motorstormi puhul on asi risti vastupidi. Vähegi tugevam kokkupuude rajaservaga lõpeb aeglubis avariiga, misjärel saab sõitu süüdimatult enne tehtud viga jätkata.

Ka arktiline kliima on pandud mängu kasuks tööle: jääst silla ületamine võib rekkajuhile lõppeda õnnetult või topivad signaali andmise järel vallandunud laviid kinni mõne sõiduraja.

Mängu suurim võlu ongi mitmekülgset ja erinevate otseteedega rajad, sest vali-

Kumb võidab, kas lumesaan või autod? Mõlemal on omad eelised ja nõrgad küljed.

kuid tuleb tempokas sõidus teha kiiresti ning neid siis kohe seejärel kahetseda või õnnestunud manöövrivast rõõmu tunda.

«MotorStorm: Arctic Edge» on puhas lõbu oma erinevate sõidustiilide, kärke taustamuusika ja agressiivse sõiduga. Selle kõige juures ei pane tähelegi, et radu on sõitmiseks kõigest 12 ja erinevaid autosid ehk kaks korda sama palju. Igav juba ei hakka!

MARTIN METS

MotorStorm: Arctic Edge

Hind: 590 krooni

Müügil: SonyCenter

Millega mängida? PSP ja PS2

HINNE

▶ ARGIPÄEVAMÄNGUD

Gravitatsioon, mu vana vaenlane ...

«Gravity Master» on sügavat sõltuvust tekitav mäng, olgu hoiatus siinkohal antud. Keset mänguplatsti vedeleb must kuul, mida mängija kontrollida ei saa. See kuul peab jõudma mitmetasapinnalisel väljakul erinevatesse punktidesse.

Hiirega saab joonistada kuuli kohale ja kõrvale kujundeid, mis alla kukudes ja kuuliga kokku puutudes kuuli liigutavad ning õiges (ja tihti peale ka kahjuks vales) suunas juhatavad. 24 ükshaaval lahtilukustuvat taset garanteerivad, et pingelist ja mõtestatud mängu jätkub soovi korral kauaks.

www.gamesiren.com/game/gravity-master

Liigutab südant

Mõned kuud tagasi kiitsime taevani Flashis loodud hiireklikiseiklust «Machinarium». Mängu looja tšehh Jakob Dvorský sai tuntuks sürrealistliku, aga äärmiselt südamliku ja kunstiliselt ilusa brauseri-hiireklikiseiklusega «Samorost», mis väärrib kindlasti meeldetuletamist. Esimeses tasuta mängus peab väike gnoom tegema kõik endast oleneva, et ta väike planeet ei põrkuks suure kosmoselaevaga. «Samorost 2» on alates teisest peatükist tasuline, terve mängu eest tuleb välja käia umbes 55 krooni.

www.amanita-design.net/samorost-1 ja www.amanita-design.net/samorost-2

Põnevat ajaviidet igaühele

Mängud ei pea olema nii keerulised, et nende selgeks õppimine võtab pool päeva – teinekord tahaks ju ainult veerand tunnikest töö kõrvalt mängida, et stressi eemal hoida ja pea mõtetest puhtaks lüüa ning pärast uue hooga tööd edasi teha.

Kõhe retk mahajäetud majja

Ka õudusmängud pole brauseris võõrad, silmapaistvaimad on «The House 1» kaks osa. Pime öö, kõhe klaverimuusika ja maja, milles kunagi külaelanike sõnul toimus verine tragöödia, on kõik, mida mängijale sissejuhatuseks teada antakse.

Nüüd on aeg minna ja judinaid seljale toov maja oma silma ja hiirekursoriga üle vaadata. Mis seal majas ennast peidab? Kummitused? Ketšupivampiirid? Või polegi seal midagi? Minge vaadake ise järele.

jayisgames.com/games/the-house-2

Tuld kuninga pihta!

Sul on katapult ja kuningal on suur ning võimas kindlus. Eesmärk – võimalikult täpsete kivisetega kuningas pea võrra lühemaks teha. Selline on jällegi üks äärmiselt sõltuvust tekitav mäng «Castle Clout: Return of the King», millega võib märkamatu veeta pikki tunde, sihikut aina täpsemaks ja täpsemaks rihtides.

Mida tase edasi, seda keerukamaks ja paremini kaitstumaks kuninga kindlusi muutub, aga ka sinu arsenal täieneb lahtilukustuvate suuremate kivide ja rauakamakatega.

www.gamesiren.com/game/castle-clout-return-of-the-king

OSTUJUHT

Sülearvutid

1 Acer Aspire AS5739G
[digi] nr 56 ★★★★★
Odav ja hea mängurisülearvuti, kuid arvesta, et läbi tuleb ajada Blu-ray'ta ja ekraan pole kõige kirkam.

2 Samsung N220
[digi] nr 61 ★★★★★
Väga hea miniarvuti. Windows 7 Starter Edition on aga sellel arvuti kesine ja aeglane operatsioonisüsteem.

3 Dell Studio 17
[digi] nr 61 ★★★★★
Võimas sülearvuti, mille jõudlusest jagub kodukasutajale päris mitmeks tulevaks aastaks ette.

Kompaktkaamerad

1 Canon PowerShot G11
[digi] nr 58 ★★★★★
Plussiks koostekvaliteet ja seadistamisvõimalused, miinuseks pildikvaliteet, võrreldes m4/3 kaameratega.

2 Olympus E-P1 + ZD 14-42 mm
[digi] nr 52 ★★★★★
Kaamera fotograafide, kel suurema kaamera kõrvale vaja väiksemat.

3 Canon PowerShot D10
[digi] nr 52 ★★★★★
Kentsaka välimusega, aga teeb, mida lubab. Särgitaskus ei kannu, aktiivse pildistaja kaaslasest passib imehästi.

Peejelkaamerad

1 Pentax K-x + 18-55mm
[digi] nr 59 ★★★★★
K-x on tervikuna parem kui tema osade summa. Selles hinnaklassis on paremat võimatu leida.

2 EOS 5D Mark II
[digi] nr 44 ★★★★★
5D Mark II-l on olemas kõik eelused tõusta uueks pildikvaliteedi etaloniks.

3 Pentax K-7 + 18-55 mm WR + 50-200 mm WR
[digi] nr 47 ★★★★★
K-7 teeb palju asju õigesti, pakkudes väikse kere palju põnevaid võimalusi.

Mobiiltelefonid

1 iPhone 3GS
[digi] nr 53 ★★★★★
Ilma igasuguse kahtlusega maailma parim nutitelefoni koos tohutult suure allalaaditavate rakenduste hulgaga.

2 Google Nexus One
[digi] nr 58 ★★★★★
Parimaid nutitelefone turul, kuigi iPhone'i lihtsusest ja mugavusest jääb veel umbes viiendiku jagu puudu.

3 Nokia X6
[digi] nr 61 ★★★★★
Hea puutetundlikkusega meelelahutustelefon, kuid operatsioonisüsteemi «Parim enne» on väga lähedal.

Kuvarid

1 Samsung F2080
[digi] nr 56 ★★★★★
Üle keskmise hea pildiga, praktiline ja funktsionaalne kuvar. Kui laual ruumi vähe, osta F2080.

2 Fujitsu P26W-5 ECO
[digi] nr 56 ★★★★★
Hea ergonomiline kuvar, millel pole ka pildi pärast vaja häbene-da. Enam soovustähtlikumaks minna ei saa.

3 Philips 191EL
[digi] nr 61 ★★★★★
Kui iga sent arvel, toob Philips 191EL majja rõõmu ja rahulolu. Sobilik spetsiaalsete vajadusteta kasutajale.

Kõlarid ja kõrvaklapid

1 Sony MDR-EX300SL
[digi] nr 57 ★★★★★
Nii hea heli, kui ühtedelt kõrvasestelt klappidelt üldse võid oodata, ja kõik lisad on olemas.

2 Denon AH-C360
[digi] nr 57 ★★★★★
Tasakaalus heli ja stiilne minimalistlik disain, ainult kandekarp on väike.

3 Sennheiser CX 300-II
[digi] nr 57 ★★★★★
Sennheiser CX 300-II pakub huvitavat heli, kus bass on täpselt nii lahe, kui see olla saab.

Parimad [digi] testitud tooted kaheksas kategoorias viimase poole aasta andmeil (erandiks on digitaalsed peegelkaamerad ja MP3-mängijad, sest seal on toodete uuenumine aeglasem). Võrdsete hinnete korral on tabelis eespool uuem toode.

ISIKLIK KOGEMUS

Sülearvuti olgu väike ja kerge

Minu sülearvutiks on IBM ThinkPad X60s. See on mul olnud juba kaks ja pool aastat. Võib-olla kauemgi, ma enam täpselt ei mäleta. Ostsin selle tollal vana X30 asemele, mis juba ajale jalgu hakkas jääma. Ost oli täiesti teadlik, mitte sugugi juhuslik. Sülearvuti on minu jaoks arvuti, mida saab kaasas kanda. ThinkPadi X-seeriat saab, teisi ei saa. Eesli kombel kolakraali kaasavedamine ei lähe arvesse, see on raskejõustik. Raskejõustikut harrastatakse aga spordisaalis, mitte tänaval punktist A punkti B jalutades.

Hea tehnika ei vanane

Seni pole ma oma ostu kordagi kahetsenud. Tänapäeva mõistes on ekraani resolutsioon 1024 x 768 lootusetult väike ja maksimumaalne võimalik 2 GB operatiivmälu ei anna justkui põhjust hõisata, aga mina ei kurda.

Ma annan nüüd juba vaikselt aeguva tehnilise poole andeks, sest minu jaoks sülearvuti kõige olulisem komponent on minu arvutil maailma parim. See on klaviatuur. IBM on ainus, kes on osanud teha sülearvutite klaviatuure, seda nii tehnilisest aspektist vaadates kui paigutuse poolest

ja Lenovo on olnud oidu seda mitte muuta. Ja otse loomulikult on juhtkang ainus õige sülearvuti hiireasendaja. Puuteplaat on nõkats, mida ma võimalusel väldin. Punane nupuke on umbes sada korda mugavam ja kiirem kui puuteplaat. Õnneks minu arvutil seda polegi. Just sellepärast ongi minu viiest sülearvutist neli olnud ThinkPadi. Esimene ei olnud, see oli üks õnetu Compaq.

Jah, kui päris aus olla, siis on sel arvutil aja jooksul ilmnenud mõned kiiksud, mis, kui ma oleksin ostes neid ette teadnud, oleksid mind võib-olla kahtlema pannud. Näiteks kuumeheb WiFi-t kasutades randmetugi tuntuvalt, olles kohati lausa ebameeldivalt tuline. Aga kuna arvuti korpus on nii väike, ei pea ma käega kogu aeg kõige kuumema koha vastu puutama.

Ainult pisivead

Teiseks ei kannata ekraan välja ja võrdlust praeguste moodsate LED-ekraanidega. Asetades oma X60s-i kõrvuti mõne uuema süleriga on minu oma ekraan võrdluses tuhm ja kollakas ja ühte kohta on hakanud tekkima väsimuslaigud. Need kaks prob-

leemi on ainsad, mille üle kurvastada tasuks. Kõik muu oleks juba moepärast virisemine.

ThinkPadide alaline probleem on kaane hästi kiire kulumine kasutamise alguses. Paari kuuaga tekivad sinna kriimud ja poole aasta pärast näeb see juba üsna räsitud välja. Kosmeetiliste probleemidega kahjustused aga ka piirduvad.

Ei vaja poputamist

Minu arvuti ei pruugi välja näha nagu uus, aga see on vastupidav kui kivi ja lihtsalt keeldub väntustest hoolimata katki minemast. Ma ei kannata seda kunagi eraldi kotis, alati koos muu koga seljakotis. Ma saan seda endale lubada, sest arvuti on lihtsalt nii väike ja kerge.

Sellepärast ma oma arvutiga nii rahul olen. Ma pole sellega kordagi pidanud paranduses käima, isegi mitte garantiiremondis. Ta sinder lihtsalt töötab. Koos suuremahulisema akuga, mille ma juurde ostsin, saan ma kenasti 7 tundi juhtmevaba tööd kätte.

Muud polegi mulle vaja. X60s on minu jaoks väga, väga ideaalilähedane sülearvuti.

SVEN VAHAR

Ma ei osta endale kunagi sülearvutit, mida ma ei saa ühe käega hoida nagu raamatut. Arvuti pole sangpomm.

Lauaarvutid

1 AMD Dragon
[digi] nr 53 ★★★★★
Tagasihoidlikuma rahakotiga mänguril-rauaentusiastil on põhjust tõsiselt rõõmustada.

2 Ordi Netbox XP
[digi] nr 53 ★★★★★
Parima hinna ja võimekuse suhtega kodumaine arvuti. Sobib ideaalselt koju teiseks arvutiks.

3 Fujitsu Celsius Ultra
[digi] nr 55 ★★★★★
Ülivõimekas ja kallid mänguriarvuti, mille disaini oleks võinud masina sisemise iluga vastavusse viia.

MP3-mängijad

1 iPod Nano 5G
[digi] nr 54 ★★★★★
Nanol on kaamera, raadio ja sammulugeja, aga mõõtmed ja kaal on jäänud samaks, hind vähenenud.

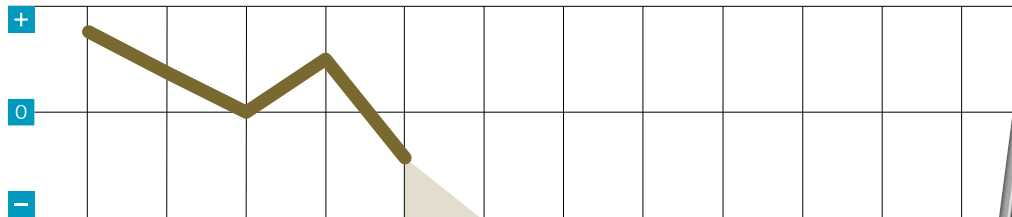

2 iPod Nano 4G
[digi] nr 43 ★★★★★
Vähe sellest, et tegemist on ülihea mängijaga, on see ka seni kõige loodussõbralikum iPod.

3 iPod Shuffle
[digi] nr 49 ★★★★★
Spordisõbra parim kaaslane. Mii-nuseks hind ja standardsete kõrvaklappide välistamine.

PÄEVIK

Apple ahistab

Seoses iPadi turuletulekuga on hakanud minu suhtumine Apple'isse muutuma. Jah, on lahe, jah, on mugav, ilus ja nii edasi. Aga kuidagi ahistav tunne on.

8. aprill

Apple'i suur pressikonverents. iPhone OS 4.0 on avalikkuse ees, lisaks lugematutele uuedustele ka kauaoodatud multitasking. Oh seda rõõmu.

15. aprill

Loen netist viimase aja uudisest tobedatest vaidlustest Apple'i ja Adobe vahel Flashi osas ning Apple'i ja tarkvaraarendajate vahel mitmete programmide iTunesi poodi kas lubamise või mittelubamise osas. Miks saab üks suvaline firma nimega Apple otsustada, milliseid programme ma telefonil kasutan? Kas ma olen nende vang?

19. aprill

Gizmodo toob avalikkuse ette väidetava uue iPhone'i fotod ning nii palju, kui nad teada said, ka spetsifikatsioonist. Tundub, et uue telefoni ekraan on senisest kaks korda parema resolutsiooniga, telefon on õhem, sellel on kaks kaamerat ja nii edasi. Juunis kuulutatakse ta välja, eks siis ole näha, mida uus iPhone sisaldab, aga hetkel on kahetine tunne. Ühest küljest tundub uus iPhone tõesti ilus ja moodne, teisest küljest on aga selge, et riistvaraliselt on Apple'il väga,

Jumal tõi meile multitasking'u. Elagu jumal. Foto: scanpix

Uue HTC Android telefoniga võrreldes ei näi iPhone enam sugugi nii ilus ja kiire olevat

väga raske konkurent ületada.

22. aprill

Dell kuulutab välja terve portsu Androidiga telefone, üks ilusam ja vingemate näitajatega kui teine. Kolleeg Mart teatab, et ositis endale HTC Desire Androidi-telefoni ning see on kiirem kui ükski muu telefon, mida ta näinud on. Tunne, et ma olen oma iPhone'iga mingis pimedas ja kiirvinevas maailmas, aina süveneb.

Tahan õhku ja vabadust. Talv on läbi, tulgu nüüd juba kevad.

28. aprill

Mart toob oma uue HTC toimetusse näha. Panen ta oma iPhone'iga kõrvuti ja tuleb tunnistada, et HTC on kiirem küll. HTC AMOLED-ekraan on kirkas ja valge, iPhone'i oma madalama resolutsiooniga ning kahvatukollane. Samas pole kõik veel kadunud, sest kuigi HTC protsessor on superkiire 1 GHz Snapdragon, liigub brauseri-pilt iPhone'il sujuvalt, HTC-l aga jõnksutades. Mart räägib oht-ratest Androidi pisikestest vi-perustest ja probleemidest. Pisisasjad, mis Apple'il on läbi mõeldud, on Androidi komistuskiviks. Aga kui Mart lahkub, jääb minu sisse ikkagi tunne, et Androidi-maailm on kuidagi värsk.

KUU IPHONE'I-NIPP

Kalender veebist

iPhone'i-põhine kalender on tore, Google'i oma on toredam. Õnneks oskab iPhone Google'i kalendriga sünkida. Ava Settings, kalendriosa, edasi vali «Add account», edasi «Other» ning vali CalDAV Account. Serveriks on www.google.com, sisselogimisandmed su Google'i konto andmed. Kalendri-seadistuste alt vali vaiki-misi kalendriks Google.

KUU APP

TripAdvisor Local Picks

Välismaal on Local Picks asendamatu tööriist. Jah, ma olen nii Gowalla kui Foursquare'i kasutaja ja need on veidi teise spetsiifikaga teenused, kuid võõras linnas lahedat kõrtsi või restorani aitab TripAdvisor Local Picks paremini leida, vähemalt Euroopas tundub sellel kasutajaid palju rohkem olevat, mujale ei ole viimasel ajal sattunud. Seega, laadi endale tasuta Local Picks.

Väü!

Võida vinge fotokas!

Telli uuenenud [digi] nüüd ja võida vinge
PENTAXi peegelkaamera **väärtusega**
10 000 krooni. Loosis tervelt viis kaamerat.

Kampaanias osalevad kõik, kellel on
1. juuli 2010 seisuga kehtiv perioodi-
tellimus või otsekorraldusleping.
Auhinnad loositakse välja 5. juulil.
Tutvu kampaania tingimustega
internetis www.telli.ee.

[digi] tellimiseks on kolm võimalust:

- Mine kodulehele www.telli.ee
- Saada e-kiri levi@presshouse.ee
- Helista 660 9797

Kaamerad ja objektivid firmalt

PENTAX

paneb välja

Komplekti kuulub:

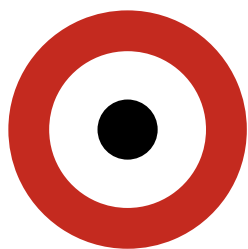
- Pentax K-x kere (must)
- smc PENTAX
DA L 18-55mm
F3,5-5,6 AL (must)
- smc PENTAX
DA L 50-200mm
F4-5,6 ED (must)

[digi]

Kõik moodsast tehnikast!

[digi] on ajakiri arvutitest, fotoaparaatidest ja
muust moodsast tehnikast.

KLICK

SINU DIGIPOOD

lubame, et
**enam
soodsamaks
ei lähe**

Äriklasi kvaliteet uskumatu hinnaga!

SÜLEARVUTI

HP Compaq Presario 615

Windows 7 Home Premium

kiire 160GB 7200rpm kõvaketas
koos kaitsesüsteemiga DriveGuard

15,6" LED taustvalgustusega ekraan

- AMD Athlon X2 protsessor QL-66
- 2GB mälu - LightScribe DVD kirjutaja
- ATI Radeon HD 3200 graafika
- WiFi • Bluetooth • 3xUSB • VGA
- aku kestvus kuni 4 tundi • kaal 2,49kg

**Kiirusta, sest nii soodsaid sülearvuteid on
piiratud koguses!**

Kampaania kestab 03.05 kuni 16.05 või kuni kaupa jätkub.

5990,-

kreisi
hind

järelmaks **188.-** kuus
sissemakse 0%, periood 48 kuud

Mugavad ostud internetist - www.klick.ee

KLICK'i internetipoest ostmine on kiire, turvaline ja lihtne.

KLICK

Tallinn: Kristiine Kaubanduskeskus (Endla 45), tel. 6668116, E-P 10-21; Rocca Al Mare kaubanduskeskus (Paldiski mnt 102), tel. 6668155, E-P 10-21; Ülemiste Kaubanduskeskus (Suur-Sõjamäe 4), tel. 6668159, E-P 10-21; Järve Kaubanduskeskus (Pärnu mnt 234/238), tel. 6668154, E-P 10-21; Lasnamäe Centrum (Mustakivi tee 13), tel. 6668128, E-P 10-21; Mustika Kaubanduskeskus (Tammisaare tee 116) 6668151, E-R 10-20, L-P 10-18; Sikupilli Kaubanduskeskus (Tartu mnt 87), tel. 6668156, E-P 10-21; Tartu: Lõunakeskus (Ringtee 75), tel. 6668153, E-P 10-21; Kaubanduskeskus Eeden (Kalda 1c), tel. 6668164, E-P 10-21; Raatuse Kaubamaja (Raatuse 20), tel. 6668163, E-R 10-19, L 10-16; Pärnu: Kaubamajakas (Papiuudu 8/10), tel. 6668152, E-P 10-20; Viljandi: Viljandi Centrum (Tallinna mnt. 24), tel. 6668166, E-R 9-19, L 9-17, P 9-15; Jõhvi: Kaubanduskeskus Tsentraal (Kesk-väljak 4), tel. 6668168, E-R 10-19, L 10-16; Rakvere: Põhjakeskus, tel. 6668177, E-P 10-20; Valga: Valga Maxima (Jaama 2b), tel. 6668121, E-R 10-19, L 10-16; Paide: Ringtee 2, tel. 6668124, E-L 10-19, P suletud; Kuressaare: Auriga Keskus (Tallinna tn. 88), tel. 6668117, E-P 10-20